

Ivančna Gorica (domoznanstvo)
sp 908(497.4)
KLASJE
2009

352(497.4 Ivančna Gorica)

120090191,3

COBISS

KNJIŽNICA GROSUPLE

KNJIŽNICA IVANČNA GORICA
CESTA II. GRUPE ODREDOV 17

1295 IVANČNA GORICA

Poština plačana pri pošti
1295 Ivančna Gorica

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 3

letnik 15

april 2009

LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040 FAX: 01/7869-045

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente...

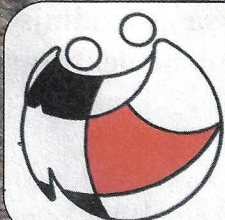
Programi za podjetja in sam. podjetnike...
...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si>

e-mail: lamas@lamas.si

Dež v začetku aprila poplavljal ceste med Velikimi in Malimi Pecami

SLOFOLK
MEDNARODNI
FOLKLORNI
FESTIVAL
SLOVENIJA

ponedeljek, 27. aprila, ob 20.00,
športna dvorana OŠ Ferda Vesela Šentvid

NASTOPAJO:
FOLKLORNE SKUPINE IZ ARMENIJE, MOLDAVIJE,
SLOVAŠKE, SRBIJE IN
DOMAČA FOLKLORNA SKUPINA VIDOVO

ŽE PET LET PRAVI EVROPEJCI

Komaj smo vstali od miz, obloženih z velikonočnimi dobrotami, že se nam bližajo prvomajski prazniki, ko si bo marsikdo privoščil tudi krajše počitnice. Sodobna Slovenija se prvega maja spominja tudi svojega vstopa v družino evropskih narodov. Že pet let je Slovenija članica Evropske zveze. Pa imamo kaj zavesti, da ji pripadamo?

Kaj vse naj bi nam oz. nam ni Evropa prinesla, je lahko predmet številnih razprav, bližajoče volitve poslancev v evropski parlament pa bodo takšne in podobne teme še velikokrat prinašale na plano.

Mi, ki živimo v občini Ivančna Gorica, se že nestrpnost pripravljamo na dan, ko bomo s svojimi jeklenimi konjički zapeljali v ivanjsko krožišče, in upamo, da bo odslej prometna varnost na naših cestah večja. Za varnost na cesti bo seveda treba postoriti še marsikaj, tudi pri nas vseh, ki dan za dnem sedamo za volan.

Kdo izmed naših občanov je bil v zadnjem mesecu najboljši Evropejec? Rezultati ultramaratonskega teka po Afriki dokazujejo, da je bil to Toni Vencelj iz Šentvida pri Stični. Čestitamo!

mš

V Ivančni Gorici je potekal
2. Velikonočni Ivankin sejem

Toni Vencelj sijajen četrti med več kot
800 ultramaratonci v Maroku

ignac.cugelj@siol.net

www.cugelj-sp.si

CUGELJ
PVC OKNA
IGNAC CUGELJ s.p.
Stična 102, Ivančna Gorica
tel./faks 01/7878 535
gsm: 041 757 055

NOVO! RAZSTAVNI SALON
BTC Ljubljana/PTC Diamant, 2. nad., tel.: 01/54 76 526

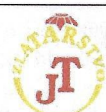
IZDELAVA IN MONTAŽA

**SENČILA
OVEN**

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
- PLISE ZAVESE

Tomaž Oven s.p.
Pot v resje 1, 1295 Ivančna Gorica

GSM: 031/679-079
Tel./fax: 01/7878-266

**ZLATARSTVO
TADINA**

CENTER ŽOLNIR, Ivančna Gorica
Tel.: 01/78 78 572
Delovni čas: od 8. do 19. ure
Ob sobotah je prodajalna odprta od 8. do 12. ure.
www.zlatarstvo-tadina.com

www.tesnila-altes.si

altes

TESNILA za HIDRAVLIKO
in PNEVMATIKO

ALTES d.o.o.
Stična 71a, 1295 Ivančna Gorica
tel: 01/787 8398, fax: 01/787 8597
gsm: 040 302 324, e-mail: info@altes.si

KAKO NAPREDUJE GRADNJA NOVEGA CENTRALNEGA VRTCA

Novi vrtec bo ogrevan z lesno biomaso

Čez približno pol leta bo Ivančna Gorica imela nov sodoben vrtec z osmimi oddelki. Zagotovilo, da bo to res tako, je pogodbeno določilo o roku izgradnje, ki je zapisan v pogodbi med glavnim izvajalcem gradbenih in obrtno-inštalacijskih del, GPI Tehniko iz Novega mesta, in investitorjem, Občino Ivančna Gorica. Gradbinci, ki so z delom začeli pozno jeseni, gradijo po zastavljenem terminskem načrtu, v zadnjih mesecih je dobro vidno, kako vrtec dobesedno raste. V začetku februarja so začeli z zidanjem sten v pritličju, danes pa so že skoraj v prvem nadstropju.

Kot že rečeno, gradnja zaenkrat poteka po načrtih, Občina Ivančna Gorica pa v teh dneh pričakuje od Projektivnega biroja 91 t. i. projekt opreme in študije barv, na podlagi česar se bo izvedlo javno naročilo za dobavitelja opreme.

Pred kratkim je prišlo v zvezi z gradnjo tudi do pomembne spremembe, ki zadeva ogrevanje objekta. Podjetje EVJ Elektroprom iz Zagorja je namreč dalo Občini Ivančna Gorica pobudo, da podjetje samo investira v izgradnjo ogrevanja s t. i. lesno biomaso. K sodelovanju je bila pozvana tudi OŠ Stična in Srednja šola Josipa Jurčiča, ki se nahajata v neposredni bližini bodočega vrtca. Potem ko so se predstavniki podjetja večkrat sešli z vodstvom omenjenih šolskih usta-

nov in Občino, je pred tedni tudi prišlo do dokončnega dogovora o sodelovanju. V prostorih srednje šole bo postavljena kotlovnica, ki bo obratovala tako za potrebe srednje šole, kakor tudi osnovne šole in novega vrtca. Vrtec in osnovna šola bosta s kotlovnico povezana preko toplovoda. Toplotno energijo se bo pridobivalo z lesno biomaso, dogovor med investitorjem in uporabniki pa je takšen, da podjetje EVJ Elektroprom nosi stroške investicije, uporabniki pa bodo od investitorja dobavljali lesne sekance za kurjavo. Ob tem dodajmo, da je Občina za

vrtec ohranila po projektu načrtovano ogrevanje s plinom, saj je plinska napeljava nujna zaradi obratovanja kuhinje, lahko pa bo tudi služila kot rezervno ogrevanje v primeru višje sile, saj sistem omogoča enostaven preklap med enim ali drugim načinom ogrevanja.

Izvajalce del čaka torej težkih šest mesecev, saj so poleg vseh gradbenih in obrtniško-inštalacijskih del dolžni po pogodbi tudi zunanjo ureditev, parkirišče ter montažo strojne opreme v kuhinji in dvigala.

Matej Šteh

PROMET ŽE STEKEL PO KROŽIŠČU

Dela končana predvidoma do 1. maja, otvoritev v sklopu občinskega praznika

Potem ko je bila konec marca cesta proti centru Ivančne Gorice zaprta za ves promet in so delavci ivanjskega gradbenega podjetja Rekon začeli z zaključnimi deli pred asfaltiranjem, so v tednu po veliki noči v Ivančno Gorico prišli asfalterji podjetja SCT Ljubljana. V teden smo lahko spremljali, kako je potekalo asfaltiranje krožišča, ki je minilo brez zapletov, služilo pa je tudi vreme. Pri tem je potrebno poudariti, da so vsa dela potekala pod prometom, gradbinci pa so morali primerno usklajevati delo na samem krožišču in na posameznih odcepih ceste, vezane na krožišče. Tu gre predvsem za odcep proti podjetju Traig, odcep proti bodoči obrtni coni na t. i. uparjalniško cesto in odcep pod cerkvenim hribom, ki bo v prihodnosti vodil na območje zazidalnega načrta Novi center. Na tem območju ravno v teh mesecih potekajo tudi obsežna arheološka izkopavanja, ki so tako rekoč

obvezna, preden v tem delu začne graditi Stanovanjski sklad RS.

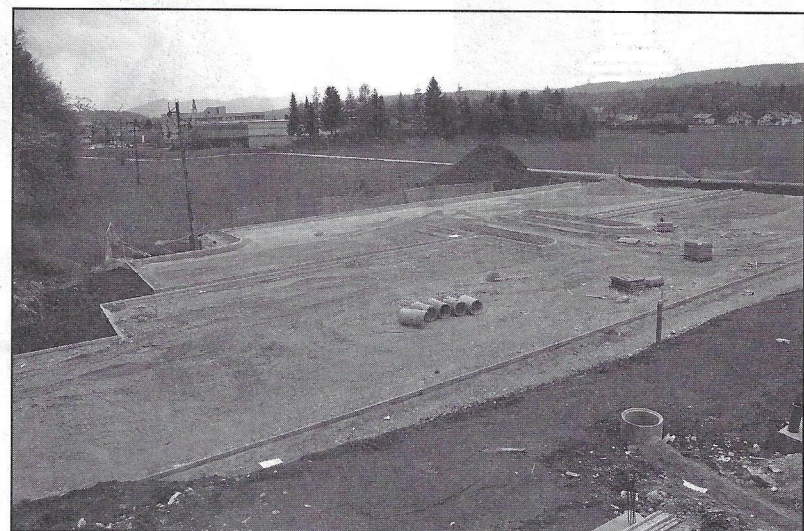
Na gradbišču je bila potem, ko je bila že večina krožišča in cestnih priključkov asfaltiranih, v ponedeljek, 20. aprila, popolna zapora odstranjena

in prvič je lahko promet stekel po novem krožišču. Delavci so se lotili še zadnjega dela krožišča, ki je ostal nedokončan. Tudi tu ni šlo brez zapiranja ceste v smeri proti avtocesti, zato je bil promet za vključitev na avtocesto v smeri Ljubljane speljan mimo bencinskega servisa.

Po zagotovitvi glavnega izvajalca del naj bi še pred prazniki dela zaključili. V teh dneh se je namreč začelo tudi končno urejanje notranje zelene površine krožišča, na kateri bosta stala skulptura kiparja Draga Vita Rozmana in vodomet. Ureditev notranjega dela krožišča naj bi poudarjala simbole naše občine in njeno zgodovino.

Občina Ivančna Gorica načrtuje slovesno otvoritev krožišča v sklopu praznovanja občinskega praznika v drugi polovici maja.

Matej Šteh

KOMISIJA ZA MANDATNA VPRAŠANJA, VOLITVE, IMENOVANJA IN PRIZNANJA OBČINE IVANČNA GORICA

V skladu s 16. členom Statuta Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 89/2004) in 17. členom Odloka o priznanjih in nagradah Občine Ivančna Gorica (Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 8/96 in 4/01) objavljamo:

JAVNI RAZPIS

za podelitev priznanj in nagrad Občine Ivančna Gorica za leto 2009

Občina Ivančna Gorica bo ob občinskem prazniku podeljevala priznanja in nagrade za izjemne uspehe na posameznih področjih družbenega življenja in dela, ki prispevajo k razvoju in ugledu Občine, življenja v njej in njeni podobi.

Priznanja in nagrade Občine so:

- **Častni občan**, naziv častni občan Občine se lahko podeli posamezniku, ki je zaslužen za izjemne trajne dosežke na posameznem področju človekove ustvarjalnosti, ki pomembno vplivajo na predstavitev Občine doma in po svetu.
- **Zlati grb Občine**, kot najvišja nagrada Občine, podeljena za življenjsko delo, večletne dosežke ali enkratne izjemne uspehe na družbenem ali gospodarskem področju, ki so izrednega pomena za razvoj in ugled Občine.
- **Nagrada Josipa Jurčiča**, za izjemne enkratne dosežke in pomembnejše trajne uspehe, ki pospešujejo razvoj posameznih dejavnosti v Občini.
- **Plaketa Antona Tomšiča**, za delovna prizadevanja in uspehe, ki so pomembno prispevali h gospodarskemu, kulturnemu in družbenemu razvoju Občine, za posebne zasluge na področju kulturnega, športnega in drugega družbenega razvoja ter za večletno uspešno delo ob njihovih jubilejih.

Priznanja in nagrade bodo podeljena ob občinskem prazniku Občine Ivančna Gorica, 29. maja 2009.

Pobudniki za podelitev nagrad in priznanj Občine so lahko organi Občine ter posamezniki in organizacije z območja Občine.

Pobuda za podelitev mora vsebovati:

- podatke o pobudniku;
- podatke o pravni ali fizični osebi, ki naj bi to nagrado prejela;
- podrobno utemeljitev predloga.

Pisne predloge z obrazložitvijo pošljite do 18. maja 2008 na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, Ivančna Gorica – s pripisom "nagrade in priznanja".

O podelitvi priznanj bo odločal Občinski svet Občine Ivančna Gorica na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja.

PREDSEDNIK

Milan Jevnikar, prof., l. r.

ODVOZ ODPADNE ELEKTRIČNE IN ELEKTRONSKE OPREME V OBČINI IVANČNA GORICA

Občina Ivančna Gorica obvešča vsa gospodinjstva, da bo organiziran odvoz električne in elektronske opreme, potekal še 25. aprila in 9. maja.

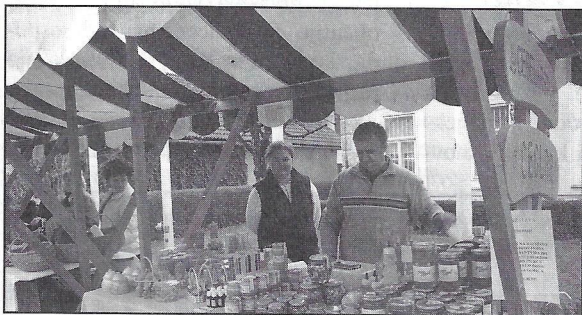
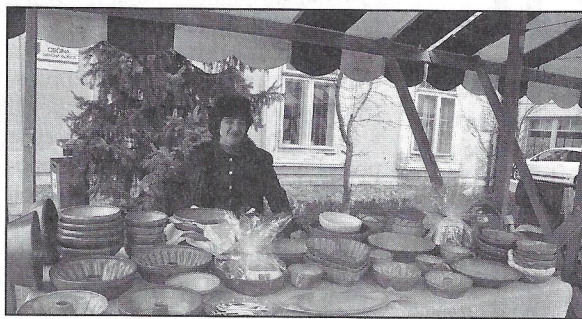
Natančen raspored odvoza in kaj vse spada pod odpadno električno in elektronsko opremo, si lahko preberete v zadnji številki Klasja (marec 2009) ali na spletni strani občine Ivančna Gorica www.ivančna-gorica.si.

Ustanovitelj časopisa KLASJE je Občinski svet Občine Ivančna Gorica. Sedež uredništva: Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, telefon: 781 21 30, fax: 781 21 31, e-mail: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net. Uredniški odbor: Matej Šteh, v.d. glavnega in odgovornega urednika, Leopold Sever (zadnja stran), Maja Ficko, Simon Bregar (šport), Milena Vrhovec (kmetijstvo), Nataša Erjavec (gospodinjstva), Sonja Maravič, Petra Butkovič, Gregor Štrubelj. Lektoriranje: Simona Zvonar. Oblika: Andrej Verbič. Računalniška priprava: AMSET d.o.o., Grosuplje, Pod gozdom c. 3/9; Tisk: KOCMAN Grafika d.o.o., Grosuplje, Jerova vas 10. Časopis KLASJE izhaja v 4.800 izvodih mesečno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Prispevke sprejemamo do 25. v mesecu.

DRUGI IVANKIN SEJEM PRIVABIL ŠTEVILNE OBISKOVALCE

Občina poskuša z lokalno akcijsko skupino Sožitje med mestom in podeželjem prispevati k širši prepoznavnosti našega podeželja

V petek pred cvetno nedeljo je v Ivančni Gorici potekal 2. Velikonočni Ivankin sejem, na katerem se je predstavljalo naše podeželje. Posamezniki in društva, ki ustvarjajo nekakšno dodano vrednost okolja, v katerem živimo, pomembno pripomorejo k razvoju naše občine, občani – potrošniki pa to domačo ponudbo premalo poznajo. Tudi zato je Občina Ivančna Gorica že drugo leto zapored organizirala v predvelikonočnem času sejamski dan, poimenovan po našem občinskem središču.

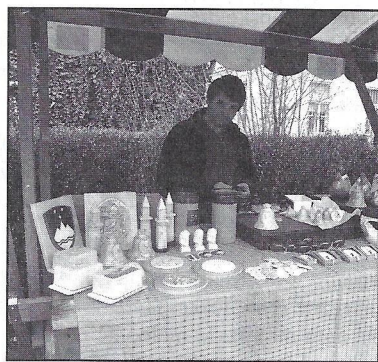
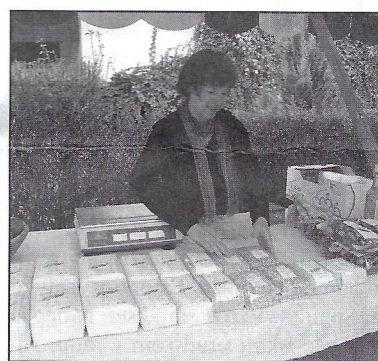
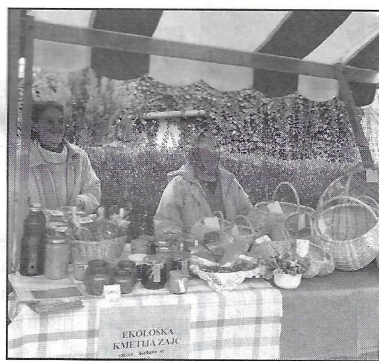
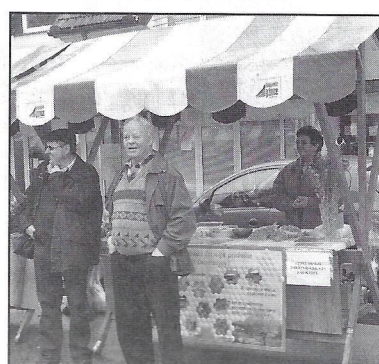
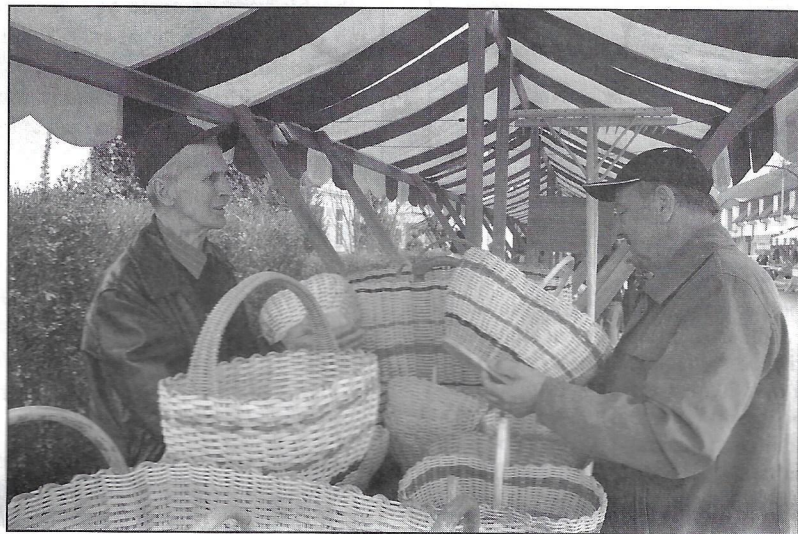

Če je bil lanski prvi tovrstni tržni dan popolnoma preprosto zasnovan in improviziran, pa je Občina letos skupaj z manjšim organizacijskim odborom pristopila k izvedbi mnogo bolj resno in profesionalno. Temu primerno je bil tudi odziv razstavljalcev, saj se je za sodelovanje prijavilo 17 posameznikov in društev.

Občina je ta dan zaprla za promet del Sokolske ulice, za to priložnost pa je najela tudi stojnice, ki so bile postavljene vzdolž ulice, razstavljalci so imeli tako dobre pogoje in možnosti, da so predstavili svojo dejavnost obiskovalcem. In res se je tega dne zvrstilo ob stojnicah lepo število občanov in tudi drugih naključnih mimoidočih, ki so si z zanimanjem ogledovali razstavljeno.

Sejem je s pozdravno besedo, ki je kasneje prešla kar v besedo voditelja prireditve, odprl župan Jernej Lampret. Poudaril je kakovost življenja na našem podeželju, ki ima vsem občanom in tudi ljudem, ki obiščejo našo občino, kaj ponuditi. Vsem sodelujočim se je zahvalil za njihov prispevek k razvoju naših krajev in prepoznavnosti celotne občine, še posebej tudi strokovnim delavcem občinske uprave in članom LAS-a Sožitje med mestom in podeželjem.

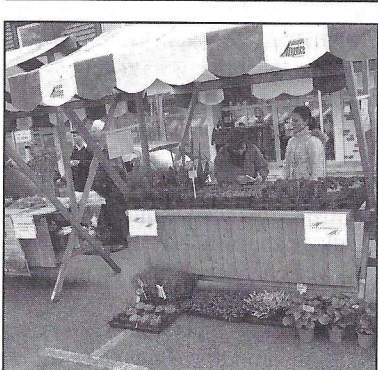
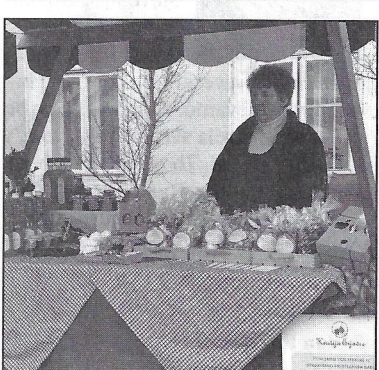
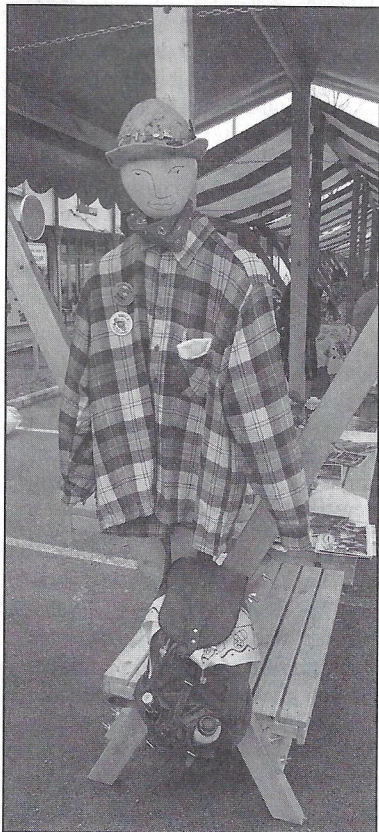
Za kulturno popestritev dogajanja sta poskrbeli dve pevski zasedbi iz Ivančne Gorice, in sicer Pevci ljudskih pesmi Studenček in Mešani pevski zbor KD Harmonija.

PREDSTAVILI SO SE

Kot že rečeno, je bila Sokolska ulica zapolnjena s stojnicami, na kar nekaj izmed njih so se predstavljale članice Društva podeželskih žena Ivanjščice. Med dobrotami naših gospodinj se je našlo marsikaj primerne za najrazličnejše okuse. Bogato zeliščarsko dejavnost, ki se razvija v naši občini, sta zastopali dve zeliščarki. Gospa Meta Maček ima svoj ekološki vrt zelišč na Malem Kalu, gospa Otilija Grad pa nad Temeniško dolino. Med kmetijami, ki so se predstavljale na tokratnem sejmu, je gotovo najbolj prepoznavna kmetija Erjavac iz Gorenje vasi. Dobro založena je bila tudi stojnica Bregarjevih iz Znojil in Jasne Zajc iz Veliškega Globokega.

Kar nekaj stojnic je prikazovalo, kaj zmorejo ustvariti pridne in večje roke naših občanov. Tako smo lahko občudovali prave lončene umetnine Andreja Malovrha iz Ivančne Gorice in razne lončarske izdelke Marjete Baša s Kala pri Ambrusu. Košare znata še dandanes plesti Marija Kastelic in Ivan Rus.

Na stojnici Kmetijske zadruge Stična so obiskovalci lahko kupili razne sadike iz njihovega vrtnega centra, posebej medeno pa je bilo na stojnicah čebelarjev, Čebelarskih društev Stična, Krke in Zagradca. Seveda ima tudi Ivančna Gorica družbeno koristne in ustvarjalne skupine, ki pripomorejo h kvalitetnejšemu življenju. To so dokazali člani in članice njihovega Turističnega društva, Župnijske karitas in Krajevne organizacije Rdečega križa. Na prav poseben način se je predstavilo še eno društvo; za prigrizek in okrepčilo so

namreč ta dan skrbeli člani in članice Društva upokojencev Šentvid pri Stični, ki slovi po svoji številčnosti in aktivnostih. O tem so se lahko prepričali tudi obiskovalci letošnjega Ivankinega sejma.

Ob koncu sejemskega dne so se organizatorji in obiskovalci strinjali, da je sejamski dan lep dogodek, ki bi ga veljalo ohraniti tudi v bodoče. Ni jih bilo malo, ki so ugotavljali, da bi bila takšna podeželska tržnica v Ivančni Gorici koristna vsaj enkrat na mesec.

Matej Šteh

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

⇒ ČE PA STE ETAŽNI LASTNIK V VEČSTANOVANJSKI HIŠI NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše
- za vpis etažne lastnine

Najdete nas

na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

KRIZA – KJE SMO, KAKO NAPREJ, KAKO JO OBČUTIMO V NAŠI OBČINI?

Mednarodni denarni sklad (IMF) je pred dnevi objavil prvi dve poglavji iz svojega polletnega poročila Wold Economic Outlook in pri tem napovedal dolgo ter globoko svetovno recesijo. Počasno okrevanje svetovnega gospodarstva in šibki kapitalisti tokovi v razvijajoče se dežele naj bi še najbolj prizadeli države vzhodne Evrope. Ekonomski strokovnjaki IMF so preučili vzorce ciklov v 21 razvitih gospodarstvih v obdobju 1960 do danes in ugotovili, da so dosedanje recesije v povprečju trajale eno leto, okrevanje pa pet let. Recesije, ki so jih spremljale finančne krize, pa so bile veliko bolj razvlečene in za nacionalna gospodarstva veliko bolj obremenjujoče. IMF še opozarja, da države potrebujejo usklajen pristop ekonomskih politik razvitih in razvijajočih se držav. Le tako bi lahko do prvih znakov okrevanja prišlo že v letu 2010.

Kako prizadeta je v tem trenutku Slovenija?

Eurostat je v sredini aprila objavil podatke o industrijski proizvodnji v Evropi za mesec februar. Tako lahko primerjamo in analiziramo prizadetost slovenske industrije glede na preostale evropske države. Najbolj zgovorna je tabela kumulativnih padcev industrijske proizvodnje v minulih 12 mesecih (od februarja 2008 do februarja 2009). Iz tabele je razvidno, da je Slovenija med najbolj prizadetimi evropskimi državami, saj je zabeležen padec industrijske proizvodnje v Sloveniji znašal 21,2 odstotka. Samo za primerjavo naj navedemo, da je padec na evroobmočju (EA16) znašal 18,4 odstotka, v celotni Evropski uniji (EU-27) pa 17,5 odstotka. Slovenija se je uvrstila na četrto najvišje mesto na lestvici največjih padcev industrijske proizvodnje, takoj za Estonijo, Latvijo in Španijo. Vzrok za takšen padec je mogoče iskati predvsem v industrijski sestavi, ki je precej vezana na zahodnoevropske države, še posebej na Nemčijo. Uspešnost naše industrije je tako izredno odvisna od povpraševanja v teh deželah. Ko gre povpraševanje v zahodnih deželah navzdol, gre pri nas navzdol še toliko hitreje in globlje. Torej je ena od možnih rešitev izboljšanje globalne konkurenčnosti našega gospodarstva. Menda imamo dovolj intelektualnih virov, ustrezne tehnološke platforme, morda nam manjka le malo več poguma in miselni preskok.

Posledice krize v tem trenutku najmočnejše občutijo v bančnem in finančnem sektorju, drugi val krize se odraža v realnem sektorju, ki povprečnega Slovenca bolj prizade ne kot izguba v finančnem sektorju. Svetovni finančniki imajo različne predloge za rešitev iz trenutne situacije. Večina pa se strinja, da moramo obnoviti zaupanje med gospodarskimi subjekti in finančnim sektorjem, potrebujemo zdrave finančne trge z drugačnim nadzorom, kot je bil do sedaj. Možno rešitev predstavlja hitra reforma mednarodnih finančnih trgov in vpeljava ustreznih mehaniz-

mov za spremljanje stanja in nadzor finančnih tokov.

Finančni krizi je torej sledila ekonomska, ekonomski pa sledi socialna, ki jo občutimo tudi v naši občini. Kdo je kriv za krizo svetovnih razsežnosti, je težko ugotavljati. Krize zagotovo niso povzročili slovenski menedžerji. Zagotovo pa morajo v teh kriznih časih prevzeti svojo odgovornost in z vso odgovornostjo pravilno ukrepati.

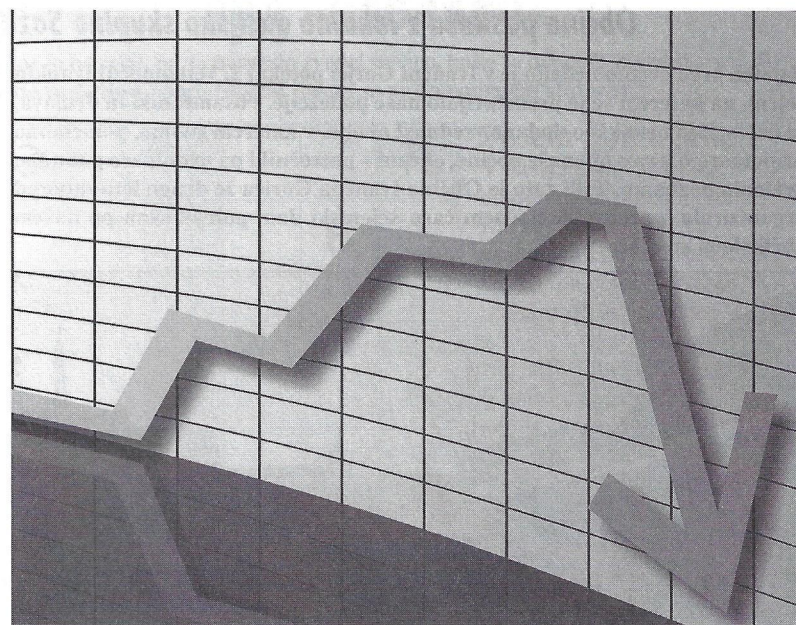
Kako poslovati v krizi?

Slovenski obrtniki in podjetniki morajo v teh časih odkriti tiste nišne proizvode in storitve, v katerih so najboljši. Mnogi gospodarski subjekti se bodo tako vrnili k svoji osnov-

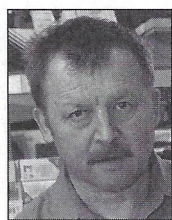
ni dejavnosti, druge pa zamrznili ali opustili. Pomembno bo na novo definirati kompetenčne modele, ciljne trge in trženske strategije. Predvsem trženske strategije zahtevajo preveritve – modeli, ki so bili učinkoviti v času konjunktura, v času recesije po večini niso. Potrebna je bolj neposredna usmeritev v ciljne trge in bolj personalizirani pristopi.

V tej in naslednjih izdajah časopisa Klasje bomo zapisali odgovore naših obrtnikov, podjetnikov in menedžerjev na vprašanja o tem, ali že in kako občutijo posledice finančno-gospodarske krize in kako se nameravajo prilagoditi spremenjenim razmeram.

Franc Fritz Murgelj

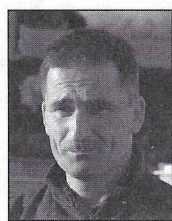

KAKO KRIZO OBČUTIMO NAŠI OBRTNIKI IN PODJETNIKI?

Kocjančič, Elektroutrip

Do tega trenutka še nismo občutili večjih negativnih vplivov krize na naše poslovanje. Opažamo pa, da se bo sezona največjega povpraševanja nekoliko zamaknila, zagotovo pa se ne bomo mogli popolnoma izogniti negativnim učinkom na poslovanje.

Anton Rojec, Cementni izdelki Rojec

Za zdaj se bistveno ne pozna, pričakujem pa, da bomo krizo v naši družbi najbolj občutili sredi in proti koncu leta. Ocenjujem, da bi se brez prilagoditve razmeram naši prihodki iz dejavnosti lahko znižali med 20 in 30 odstotki. Zato na naši proizvodni liniji vlagamo v nove tehnologije in postopke, ki so bolj ekološki in porabijo manj energije. Letos smo se še posebej dobro pripravili na vse večje potrebe po transportnih betonih in vgradnji le-teh.

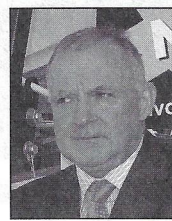

Marjan Kralj, Avtoservis

Tudi v storitveni dejavnosti naše občine bomo negativne posledice recesije zagotovo občutili. V tem trenutku v svojem podjetju še ne občutim zmanjšane povpraševanja. To pripisujem vse večjemu priseljevanju v našo občino, ki s svojim povpraševanjem in porabo nadomestijo manjše povpraševanje »staroselcev«.

Ignac Cugelj, Cugelj PVC okna

Zaenkrat pri nas krize še ne občutimo. V tem trenutku imamo še več dela kot v istem obdobju lani. Kako bo v naslednjih mesecih, pa ne vemo. Če bo povpraševanje manjše, se bomo prisiljeni prilagoditi z zniževanjem stroškov na vseh področjih.

Janez Potokar, Potokar, d. o. o.

Pravzaprav je naša prilagoditev trenutnim razmeram taka, da se želimo še bolj približati svojim kupcem. Zato odpiramo nove trgovine in dodatno zaposluje. Zadnje smo odprli ravno v Ivančni Gorici. Avtomobilski trg je po letu 1992 v Sloveniji eksplandiral iz 600.000 vozil na današnji vozi park, ki šteje 1 milijon vozil. Povprečna starost slovenskih osebnih vozil je nekje med 6 in 7 leti, v Nemčiji, Italiji in v drugih zahodnih in severnih evropskih državah se povprečna starost giblje med 8 in 12 leti. Predvidevamo, da sedaj, ko ne bo več tako ugodnih avtomobilskih kreditov, prihajamo v zrelo avtomobilsko leto, v katerih se bo lastništvo avtomobila gibalo med 8 in 10 leti. To pomeni, da bomo avtomobile vzdrževali dlje časa in tu vidimo svojo poslovno priložnost. Zato se širimo in približujemo našim kupcem. Naša letošnja realizacija je trenutno 10 odstotkov višja, kot je bila v enakem obdobju lani, seveda pa s strahom pričakujemo vsak naslednji mesec. Če ne bo zadostnega obrata, se bomo prisiljeni prilagoditi, znižati stroške poslovanja ...

Milan Rojec, Rekon

Obseg dela ni manjši, mislim, da je celo nekoliko večji kot lansko leto. Problem ni pridobitev dela, veliko večji problem so neplačila. Zato delamo z večjim številom investitorjev in si tako zmanjšamo tveganje poslovanja. Opažam, da je tudi javnih razpisov manj kot lansko leto, se pa na njih prijavlja tudi manj ponudnikov. Sem pa zelo kritičen do bančnega sektorja – podjetja, tako zdrava kot tista malo manj, obravnavajo z istimi vatli in z neustrezno podporo gospodarstvo še bolj dušijo. Kot sem rekel, tudi zdravi del gospodarskih subjektov banke neustrezno podpirajo in zavirajo zdravo rast in normalno poslovanje.

Stanislav Kavšek, Avto Kavšek

Kriza vpliva predvsem na našo prodajo, v sami servisni dejavnosti pa krize še ni občutiti. Uvoznike so nove razmere veliko bolj prizadele kot nas prodajalce. Kdor je imel do sedaj zdravo podjetje z zdravo rastjo, ki se je financirala iz poslovanja, bo tudi v spremenjenih gospodarskih razmerah lahko uspešen.

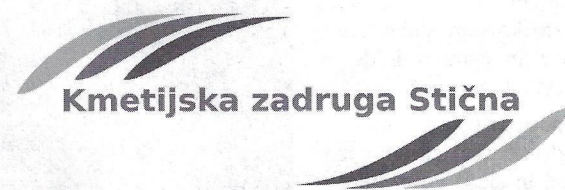
Franc Fritz Murgelj

KAKO PREŽIVETI KRIZO?

Obdobje recesije samo po sebi ni negativno, prisili pa nas k drugačnemu obnašanju, da preživimo. Kako se bo posamezno podjetje odzvalo, je v 85 odstotkih odvisno od podjetja samega in le 25 odstotkov od okolja. Recesija zahteva prilagoditev poslovanja spremenjenim razmeram. Kako uspeti v recesiji? Navajamo nekaj temeljnih pravil, kako naj bi se podjetja obnašala v recesiji.

1. Namesto na probleme se osredotočajte na iskanje rešitev.
2. Izkoristite spremembe tržne dinamike in ukrepajte pravilno. Pozorni bodite na pet stvari – kdo so trenutni kupci in kakšna je njihova potrošnja, katere potrebe so za potrošnike najpomembnejše in kako jih zadovoljiti, katere potrebe je treba zadovoljiti takoj in katere kasneje, kaj ljudi motivira k nakupu in kako lahko svojo ponudbo naredite potrošnikom bolj dostopno.
3. Ukinitev neučinkovitih dejavnosti – osredotočite se na tisto, kar delate najbolje.
4. Postanite odporni na zunanje vplive – z močno organizacijsko strukturo, zvestobo zaposlenih in timsko zavestjo. Uspešna podjetja so pripravljena na spremembe in se prilagajajo s spremembami poslovnega modela in strategijami.
5. Pridobite prednost pred konkurenco. Uspešna podjetja v času recesije ne zmanjšajo investicij v promocijo in trženje. Izbirajo pa bolj ciljane in bolj neposredne promocijske kanale.
6. Priložnost za učenje. Obnašanje iz preteklosti v času recesije ni več primerno. Zato najdite priložnosti za učenje in nove ustvarjalne rešitve približevanja potrošnikom in iskanje načinov za reševanje težav.

FFM

Kmetijska zadruga Stična

Kmetijsko-tehnične trgovine:

Železnina Zagradec (01 788 80 32)

Železnina Radohova vas (01 788 76 28)

Kmetijsko-vrtni center v Ivančni Gorici (01 788 76 24)

V MESECU MAJU POLEG DRUGEGA KMETIJSKEGA REPRMATERIALA NUDIJO:

**VRTNE KOSILNICE
OPREMO ZA PAŠNIŠTVO PO AKCIJSKIH CENAH
MREŽE BEKAERT – AKCIJA ŽIVKO**

V VRTNEM CENTRU V IVANČNI GORICI
(01 788 76 22):

**VSE VRSTE SEMEN VRTNIN IN CVETLIC
ZEMLJO ZA PRESAJANJE, SADIKE BALKONSKIH RASTLIN
SADIKE ZELENJAVE
SADIKE ENOLETNIC, TRAJNIC, JAGODIČEVJA IN GRMOVNIC
DRUGO PONUDBO VRTNIH CENTROV**

NOVO V SAMOPOSTREŽNI TRGOVINI V ZAGRADCU!
01 788 80 30

**RAZŠIRJENA PONUDBA TEKSTILNIH IZDELKOV
PO UGODNIH CENAH!**

**POSTELJNINA, GOSPODINJSKI TEKSTIL, POLETNA OBLAČILA,
KAVBOJKE, TRENIRKE, SRAJCE ...**

VABLJENI!

PLIN – SERVIS

Popravila:

- plinskih štedilnikov in kuhalnikov
- plinskih peči za ogrevanje
- plinskih luči

Izdelava:

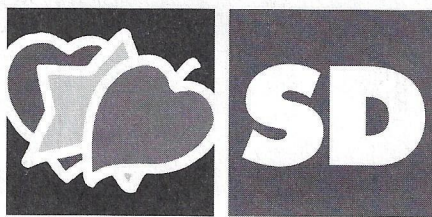
- vodovodnih inštalacij
- centralnega ogrevanja

ZVAR – servis plinskih naprav, vodovod in ogrevanje

Milan Sinjur s.p.

GSM: 041 329 724; 051 639 474

SOCIALNI DEMOKRATI POGUMNO IN ODLOČNO NAPREJ

Socialni demokrati smo imeli 22. marca 2009 v Mariboru 7. kongres, na katerem smo za predsednika stranke z veliko večino glasov za naslednja štiri leta ponovno izbrali Boruta Pahorja. V zahvalnem nagovoru se je Borut Pahor delegatom in delegatkam zahvalil za veliko podporo: „Hvaležen sem kongresu, tudi tistim, ki se s tako politiko ne strinjajo in dvomijo v njen uspeh, da razumejo mojo naravnost, da vodim konsenzualno politiko.“

S sprejetim predlogom sprememb statuta se je število podpredsedniških mest v stranki SD podvojilo. Tako so delegatke in delegati izglasovali dva podpredsednika in podpredsednici. Novoizvoljeno vodstvo Socialnih demokratov tako poleg predsednika in glavnega tajnika sestavljajo še podpredsednika stranke dr. Patrick Vlačič in Miran Potrč, podpredsednici Alenka Kovšca in mag. Majda

Potrata. Za predsednika konferen- ce je bil izvoljen dr. Andrej Horvat, za podpredsednico tega najvišjega organa med dvema kongresoma pa Damjana Karlo.

Na 7. kongresu SD v Mariboru smo delegati in delegatke med drugim sprejeli predlog spremembe logotipa stranke. Kratica stranke na rdečem polju sledi zgledom drugih evropskih socialnih demokracij, s čimer SD podarja svojo pripadnost najmodernejšemu toku evropskih socialnode- mokratskih in socialističnih strank.

Pred kongresom so bile izvedene tudi volitve za lokalna predsedstva socialnih demokratov. Tako je bil za predsednika Območne organizacije SD Grosuplje (občine Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje) izbran Miloš Jovanović. V občini Ivančna Gorica je predsednik Občin- skega odbora SD postal Luka Šeme, predsednik Nadzornega odbora OO

SD Grosuplje pa Darko Lampreht.

Socialni demokrati smo dobili vlogo oblikovanja politike naše druž- be v tem mandatu. Imamo znanje, sposobnost in pogum, spoprijeti se moramo z vsemi izzivi, v katerih se je znašla ne samo Slovenija, ampak ves svet. Z našimi občutki za ena- kopravnost, pravičnost, posebej pa s skrbjo za malega človeka bomo še naprej delovali tudi v lokalnem ok- lju. Predvsem se bomo osredotočili na problematiko starejših občanov, predšolskega varstva, zdravstva in nakopičene prometne probleme ...

Leto krize je potrebno izkoristiti kot leto priložnosti, tako da bo Slovenija iz krize izšla bolj urejena in močnej- ša.

Območne organizacije SD Grosuplje, predsednik, Miloš Jovanović

LETNA KONFERENCA ČLANIC IN ČLANOV OO SDS SDS IVANČNA GORICA

V sredo, 8. 4. 2009, je v prostorih gostišča Mini v Ivančni Gorici potekala redna letna konferenca članic in članov Občinskega odbora Slovenske demokratske stranke Ivančna Gorica. Udeležba je bila izredno dobra, saj se je konference udeležilo okoli 100 članic in članov. Udeleženci smo obravnavali poročilo o delovanju občinskega odbora SDS in njegovega podmladka SDM za leto 2008, poročilo nadzorne komisije ter finančno poročilo. Sprejeli smo program dela občinskega odbora SDS Ivančna Gorica za leto 2009, najpomembnejša točka konference pa so vsekakor bile volitve predsednika občinskega odbora, članov sveta, izvršilnega odbora in nadzorne komisije.

Predsednik OO SDS Ivančna Gorica Dušan Strnad je v poročilu o delovanju odbora v letu 2008 poleg številnih družbenopolitičnih aktivnosti članov od- bora, ki so prispevali k reševanju problemov in kvalitetnejšemu bivanju vseh občanov občine Ivančna Gorica, posebej omenil tudi družabne aktivnosti, ki smo jih člani pripravili skupaj s svojim podmladkom. Med načrtovanimi ak- tivnostmi OO SDS Ivančna Gorica v letu 2009, ki še niso bile realizirane, naj omenimo predvsem predvideno majsko kolesarjenje po občini, zaključni turnir rekreacije SDS v košarki, ki bo predvidoma tudi v maju, in pa načrtovani sep- tembrski tradicionalni turnir v ulični košarki. Na vse te prireditve ste občani lepo vabljeni. Na konferenci je bila posebna tema tudi priprava na 9. kongres SDS, ki bo 9. maja v Ljubljani.

Na konferenci je bil za predsednika OO SDS Ivančna Gorica za naslednja štiri leta soglasno ponovno izvoljen dolgoletni predsednik Dušan Strnad, ki se je z vodenjem odbora zelo izkazal. Tudi v druge organe odbora so bili izvoljeni tisti, ki so še posebej trdo delali v dobro naše občine in za katere smo prepričani, da bodo to počeli tudi v prihodnje.

Članicam in članom nam je bilo še posebej v čast, da sta bila gosta na kon- ferenci poslanec Državnega zbora dr. Peter Verlič in članica IO SDS Ladka Furlan, ki sta govorila o aktualnih političnih razmerah v državi in načrtih za prihodnost, predvsem o prihajajočem 9. kongresu SDS. Za prizadevno delo pa so priznanja OO SDS Ivančna Gorica prejeli najzaslužnejši člani ter simpati- zerji. Konferenca se je po končanem programu kot družabno srečanje odvijala še pozno v noč.

OO SDS Ivančna Gorica

ELVEZ, d.o.o.

Ulica Antona Tomšiča 35,
1294 Višnja Gora, Slovenija

ELVEZ, d. o. o., je podjetje, ki že vrsto let uspešno sodeluje z avtomobilsko, elektro in strojno industrijo na področju proizvodnje kabselske konfekcije ter proizvodnje specialnih tehničnih izdelkov iz plastičnih mas.

Zaradi uvajanja novih tehnologij na področju predelave plastičnih materialov in avtomatizacije vabimo, da se nam pridružijo:

Vodja tehnologije (m/ž) za področje brizganja plastičnih mas

Vaše naloge bodo:

- vodenje razvojnih in tehničnih projektov od ponudbe do izvedbe
- planiranje virov, nadzor izvedbe in finančna kontrola projektov
- razvoj novih izdelkov in tehnologij
- uvajanje tehnoloških izboljšav, ki bodo zmanjševale izdelovalni čas
- sodelovanje z naročniki (kupci) in dobavitelji
- koordinacija dela za uspešno realizacijo projektov

Od Vas pričakujemo:

- VI. do VII. stopnjo izobrazbe strojne smeri
- 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih
- dobro poznavanje tehnologije brizganja plastičnih mas, predelave termoplastov in poznavanje materialov
- dobro poznavanje strojne opreme in orodij za brizganje plastičnih mas
- poznavanje proizvodnih procesov v avtomobilski in elektropredelovalni industriji
- dobro znanje angleškega in/ali nemškega jezika
- poznavanje standarda ISO 9001 in ISO/TS 16949, poznavanje PPAP- dokumentacije
- zaželeno poznavanje računalniških programov Auto-Cad, Pro/ENGINEER
- organizacijske sposobnosti, timsko delo, komunika- tivnost, motiviranost, samostojnost

Nudimo Vam:

- urejeno delovno okolje
- stimulativno nagrajevanje
- delovno razmerje za nedoločen čas s 6-(šest)mesečim preskusnim delom

Tehnolog (m/ž) za področje brizganja plastičnih mas

Vaše naloge bodo:

- priprava tehnoloških zahtev in postopkov (za strojno opremo in orodja za brizganje plastičnih mas ter za avtomatizacijo proizvodnih procesov)
- izvajanje preizkusov in prevzemov orodij za brizganje plastičnih mas, montažnih linij in priprav
- razvoj novih izdelkov, izdelava kalkulacij
- uvajanje tehnoloških izboljšav, ki bodo zmanjševale izdelovalni čas
- usposabljanje sodelavcev za pravilno uporabo in ro- kovanje s stroji in orodji na plastiki
- sodelovanje z naročniki (kupci) in dobavitelji
- koordinacija dela za uspešno realizacijo projektov

Od Vas pričakujemo:

- V. do VI. stopnjo izobrazbe strojne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih de- lovnihih mestih
- dobro poznavanje tehnologije brizganja plastičnih mas, predelave termoplastov in poznavanje materia- lov
- dobro poznavanje strojne opreme in orodij za brizga- nje plastičnih mas
- poznavanje proizvodnih procesov v avtomobilski in elektropredelovalni industriji
- dobro znanje angleškega in/ali nemškega jezika
- poznavanje standarda ISO 9001 in vsaj osnov ISO/TS 16949, poznavanje PPAP- dokumentacije
- zaželeno poznavanje računalniških programov Auto- Cad, Pro/ENGINEER
- organizacijske sposobnosti, timsko delo, komunika- tivnost, motiviranost, samostojnost

Nudimo Vam:

- urejeno delovno okolje
- stimulativno nagrajevanje
- delovno razmerje za nedoločen čas s 3-(tri)mesečim preskusnim delom

Če ste pozitivno naravnani in imate ustrezna znanja, izkušnje in resne namene, pošljite pisno ponudbo z ži- vljenjepisom in dokazili najkasneje do 31. 5. 2009 na naslov: Elvez, d.o.o., Ulica Antona Tomšiča 35, 1294 Višnja Gora ali na e-mail: info@elvez.si.

Povabilo velja tudi za vse kandidate z ustrezno izobraz- bo, vendar z manj delovnih izkušenj, ki so se pripravlj- ni usposabljaati za razpisano področje dela. Za informa- cije pokličite na tel. št. 01 781 20 20.

zares nova politika
Občinski odbor Ivančna Gorica

Obveščamo vse občane in občanke, da je občinski odbor odprl pisarno na Sokolski ulici 12, v Ivančni Gorici, kjer je odslej tudi sedež občinskega odbora.

Vsako sredo med 18. in 19. uro smo vam na voljo za informacije, pobude, probleme, vprašanja. V pisarni se je možno tudi včlaniti v stranko in izvedeti vse o delu stranke.

Obiščite nas, zelo bomo veseli Vašega obiska.

Dosegljivi smo tudi na mobilnih številkah: 041 591 158 - Aleš Tomažin, predsednik občinskega odbora ali 041 323 359 - Barbara Fortuna, podpredsednica občinskega odbora.

Lahko pa nam tudi pišete na naslov pisarne ali na elektronski naslov ivancna-gorica@zares.si.

POOBLAŠČENI SERVIS GASILNIKOV

Janez Borštnik K.D.
Stranska pot 1/1c, 1290 Grosuplje
tel.: 01/788 25 30, fax: 01/788 25 31
net: www.gasilni.com
GSM: 041/744 866

- POOBLAŠČEN SERVIS GASILNIH APARATOV
- MERITVE IN PREGLED HIDRANTNIH OMREŽIJ
- TRGOVINA Z GASILNO OPREMO
- TEHNIČNO SVETOVANJE

Del.: Višnja Gora (gasilski dom)

Volitve poslancev v Evropski parlament 2009

VSEM VOLILNIM ŠTABOM IN
POLITIČNIM STRANKAM

Vse zainteresirane politične stranke, ki bodo sodelovale na letošnjih volitvah poslancev v Evropski parlament 7. junija 2009, obveščamo, da bo v naslednji številki Klasje, v mesecu maju, objavljena predvolilna priloga.

Volilna priloga bo formata A4, tiskana v barvah, izid pa je predviden med 25. in 29. majem.

Stranke bodo imele, kot je že ustaljeno, možnost objave, in sicer na naslednji način:

- vsaka stranka ima na voljo brezplačno eno stran formata A4;
- možen je zakup dodatnega prostora, ki se zaračuna po veljavnem ceniku za oglaševanje v časopisu Klasje;
- za objavljeno vsebino uredništvo ne odgovarja, ne sme pa biti objavljen tekst žaljiv do drugih političnih strank ali posameznikov.

Zainteresirane za objavo naprošamo, da nam posredujete gradivo v elektronski obliki, primerni za pripravo na tisk, po elektronski pošti na naslov urednistvo@klasje.net ali na disketi oz. CD-ju osebno na uredništvo ali po pošti na naslov Uredništvo Klasje, Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica.

Vse dodatna pojasnila so na voljo na telefonski številki uredništva 781 21 30 (Matej Šteh) ali preko elektronskega naslova vsak delovni dan.

ROK ZA ODDAJO GRADIVA JE 15. 5. 2009.

Uredništvo

VOLITVE POSLANCEV IZ REPUBLIKE
SLOVENIJE V EVROPSKI PARLAMENT

Predsednik Republike Slovenije je razpisal volitve 7 poslank in poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament, ki bodo 7. 6. 2009. Odlok je objavljen v Uradnem listu RS, št. 18/09. Poslance v Evropski parlament se voli za dobo petih let na podlagi splošne in enake volilne pravice neposredno in s tajnim glasovanjem. Z območja Republike Slovenije se poslanci izvolijo na podlagi list kandidatov po proporcionalnem načelu. Mandati se med liste delijo po dHondtovi metodi. Območje Republike Slovenije je ena volilna enota. Na listi, za katero je glasoval, lahko volivec odda en prednostni glas.

Pravico voliti in biti izvoljen za poslanca iz Republike Slovenije v Evropski parlament ima oseba, ki bo najpozneje 7. 6. 2009 dopolnila 18 let starosti, je državljani Republike Slovenije in ima pravico voliti in biti izvoljena za poslanca Državnega zbora Republike Slovenije (ne glede na stalno prebivališče) ali državljani katere izmed drugih 26 članic Evropske unije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji in je vpisan v evidenco volilne pravice teh oseb.

Pravico voliti in biti izvoljen za poslanca iz Republike Slovenije v Evropski parlament nima državljani Republike Slovenije, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji in uresničuje volilno pravico za volitve v Evropski parlament v drugi državi.

Listo kandidatov lahko predlagajo politične stranke ali skupine volivcev. Politična stranka oziroma skupaj dve ali več političnih strank določi listo kandidatov po lastnih pravilih, s tajnim glasovanjem, pri čemer mora biti predlog liste podprt bodisi s podpismi 4 poslancev (če politična stranka samostojno nastopa na volitvah) oziroma 6 poslancev (če gre za skupno listo dveh ali več političnih strank) bodisi s podpismi 1000 volivcev (če samostojno nastopa) oziroma 1500 volivcev (če gre za skupno listo).

Listo kandidatov, ki jo določijo volivci, mora podpreti s podpismi najmanj 3000 volivcev.

Vsak poslanec in vsak volivec lahko da podporo samo eni listi kandidatov. Podpora s podpismi se daje od 16. marca 2009 do vključno 8. maja 2009 na obrazcih, ki jih je predpisala Državna volilna komisija (Uradni list RS, št. 14/09). Volivci dajejo podporo listi kandidatov pred pristojnim organom, ki vodi evidenco volilne pravice, ne glede na kraj stalnega prebivališča.

IZVEDBA VOLITEV

Volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament vodijo in izvajajo volilni organi, to je Državna volilna komisija, volilne komisije volilnih enot in okrajne volilne komisije. Glasovanje na voliščih in ugotavljanje izida glasovanja na voliščih vodijo volilni odbori.

Pravico uresničuje volivec osebno, z glasovanjem. Nihče ne more glasovati po pooblaščenju.

V postopku volitev poslancev Republike Slovenije v Evropski parlament se lahko glasuje na naslednje načine:

- splošno glasovanje na voliščih v Republiki Sloveniji 7. 6. 2009 od 7. do 19. ure,
- predčasno glasovanje 2., 3. in 4. junija 2009 od 9. do 17. ure na sedežu OVK, Kolodvorska cesta 2, Grosuplje (Upravna enota),
- glasovanje po pošti na območju Republike Slovenije za osebe, ki bodo na dan glasovanja, 7. 6. 2009:

- v bolnišnici ali zdravilišču,
- so oskrbovanci v domu za starejše občane, pa nimajo stalnega prebivališča v domu,
- so na prestajanju kazni zapora ali v priporu,

in bodo najpozneje do 28. maja 2009 vložile zahtevo za glasovanje po pošti pri okrajni volilni komisiji,

- glasovanje po pošti iz tujine, če volivec najpozneje do 8. maja 2009 sporoči Državni volilni komisiji, da želi glasovati na ta način,

- glasovanje na domu 7. 6. 2009 za osebe, ki se zaradi bolezni ne bodo mogle zglasiti na volišču, v kolikor bodo najpozneje do vključno 4. 6. 2009 sporočile okrajnim volilnim komisijam, da želijo glasovati na domu,

- na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije,

- državljan Republike Slovenije, ki imajo stalno prebivališče v tujini in so vpisani v evidenco volilne pravice teh oseb, lahko glasujejo na posebnem volišču na območju Republike Slovenije, določenem po določbah 79.a čle-

na ZVDZ (volišče za volivce, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja), če to sporočijo OVK najpozneje 3 dni pred dnem splošnega glasovanja.

Volivci, ki želijo glasovati na volišču, ki je dostopno invalidom, morajo okrajni volilni komisiji sporočiti svojo namero, da bodo glasovali na takem volišču in ne na volišču območja, za katerega so vpisani v volilni imenik (3 dni pred dnem glasovanja).

Volivci, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja, morajo do 4. 6. 2009 sporočiti okrajni volilni komisiji, na območju katere so vpisani v volilni imenik, da želijo glasovati na volišču v drugem okraju. Enako storijo tudi volivci, ki so vpisani v volilni imenik za območje jurisdikcije diplomatsko-konzularnega predstavništva Republike Slovenije (izseljenci) in bodo na dan glasovanja, 7. 6. 2009, v Republiki Sloveniji ter želijo glasovati na volišču v Sloveniji.

OKRAJNE VOLILNE KOMISIJE
GROSUPLJE
4. VOLILNA ENOTA, 3. VOLILNI OKRAJ

SEDEŽ: Kolodvorska cesta 2, Grosuplje, tel. št. 781 09 17, 781 09 10, faks: 781 09 19
SESTAVA:

PREDSEDNIK:
FRANC KRIVIC
NAMESTNICA PREDSEDNIKA:
KATARINA MAROLT KURET

ČLANICA:
MILENA STRNAD
NAMESTNICA ČLANICE:
MAJDA KADUNC

ČLAN:
BOJAN ZUPANČIČ
NAMESTNIK ČLANA:
DAVORIN KASTELIC

ČLANICA:
ALJA GABRIJEL
NAMESTNIK ČLANICE:
JANEZ DOLINŠEK

TAJNIK OVK:
ANDREJ STRUNA

NAMESTNICA TAJNIKA:
DRAGICA URBAS

Republika Slovenija

OKRAJNA VOLILNA KOMISIJA GROSUPLJE

4. volilna enota, 3. volilni okraj

Na podlagi 4. člena Zakona o volitvah poslancev v Evropski parlament (Uradni list RS, št. 40/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter Odloka o razpisu volitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament (Uradni list RS, št. 18/2009) je Okrajna volilna komisija Grosuplje sprejela naslednji

SKLEP

O DOLOČITVI VOLIŠČ IN NJIHOVIH OBMOČIJ (izsek)

Za izvedbo volitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament, ki bo v nedeljo, 7. junija 2009, je Okrajna volilna komisija Grosuplje na seji dne 25. 3. 2009 določila naslednja volišča in njihova območja:

I.				
zap. št.	oznaka volišča	ime volišča	sedež volišča	območje volišča
31.	403032	KULTURNI DOM IVANČNA GORICA I.	Sokolska ul. 4, Ivančna Gorica	Ivančna Gorica
32.	403033	KULTURNI DOM IVANČNA GORICA II.	Sokolska ul. 4, Ivančna Gorica	Mrzlo Polje, Mleševo, Škrjanče, Gorenja vas, Veliko Črnelo, Malo Črnelo, Vrhpolje pri Šentvidu, Malo Hudo, Stranska vas ob Višnjici, Spodnja Draga
33.	403034	KULTURNI DOM MULJAVA	Muljava 20	Muljava, Potok pri Muljavi, Oslica, Leščevo, Mevce, Velike Kompolje, Male Kompolje, Bojanji Vrh, Velike Vrhe, Male Vrhe, Sušica, Trebež
34.	403035	KULTURNI DOM STIČNA	Stična 27 a	Stična, Gabrje pri Stični, Mala Dobrava, Vir pri Stični
35.	403036	GASILSKI DOM METNAJ	Metnaj 2	Metnaj, Mala Goričica, Poljane pri Stični, Planina, Osredok nad Stično, Debeče, Obolno, Mekinje nad Stično, Dobrava pri Stični, Pristava nad Stično
36.	403037	MESTNA HIŠA VIŠNJA GORA	Višnja Gora, Mestni trg 21	Višnja Gora, Stari trg, Dedni Dol, Peščenik, Podsmreka, Polje pri Višnji Gori, Spodnje Brezovo, Velika Dobrava, Zgornja Draga
37.	403038	GASILSKI DOM KRIŠKA VAS	Kriška vas 10	Kriška vas, Pristava pri Višnji Gori, Nova vas, Zavrtače
38.	403039	GASILSKI DOM VRH PRI VIŠNJI GORI	Vrh pri Višnji Gori 2	Vrh pri Višnji Gori, Leskovec, Gorenje Brezovo, Kamno Brdo, Sela pri Višnji Gori
39.	403040	KULTURNI DOM ŠENTVID I.	Šentvid pri Stični 70	Šentvid pri Stični, Pristavljva vas, Griže, Petrušnja vas
40.	403041	KULTURNI DOM ŠENTVID II.	Šentvid pri Stični 70	Velike Češnjice, Male Češnjice, Veliki Kal, Mali Kal, Šentpavel na Dolenjskem, Zaboršt pri Šentvidu, Glogovica, Velike Pece, Artiza vas, Radohova vas, Grm, Selo pri Radohovi vasi
41.	403043	GASILSKI DOM DOB	Dob 8	Dob pri Šentvidu, Breg pri Dobu, Pokojnica, Škoflje, Boga vas, Podboršt, Sela pri Dobu, Rdeči Kal, Sad, Male Pece
42.	403044	GASILSKI DOM HRASTOV DOL	Hrastov Dol 20	Hrastov Dol, Trnovica, Lučarjev Kal
43.	403045	DOM KRAJANOV TEMENICA	Temenica 2 a	Temenica, Čagošče, Dolenja vas pri Temenici, Praproče pri Temenici, Pungert, Videm pri Temenici, Bukovica, Šentjurje, Bratnice, Breg pri Temenici, Male Dole pri Temenici, Velike Dole pri Temenici
44.	403046	KULTURNI DOM AMBRUS	Ambrus 56	Ambrus, Kamni Vrh pri Ambrusu, Kal, Primča vas, Višnje, Bakrc, Brezovi Dol
45.	403047	GASILSKI DOM ZAGRADEC	Zagradec 11	Zagradec, Fužina, Malo Globoko, Male Rebrce, Velike Rebrce, Breg pri Zagradcu, Grintovec, Dečja vas, Kuželjevec, Češnjice pri Zagradcu, Tolčane, Valična vas, Marince vas, Veliko Globoko, Gabrovka pri Zagradcu, Kitni Vrh
46.	403048	DRUŽBENI CENTER KRKA	Krka 1 d	Krka, Gradiček, Ravni Dol, Podbukovje, Laze nad Krko, Veliki Korinj, Mali Korinj, Krška vas, Znojile pri Krki, Trebnja Gorica, Gabrovčec, Velike Lese, Male Lese

II.

Okrajna volilna komisija Grosuplje določa tudi posebna volišča, in sicer:

- Volišče št. 901 za predčasno glasovanje dne 2., 3. in 4. 6. 2009 s sedežem na Upravni enoti Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje v II. nadstropju,
- volišče dostopno invalidom št. volišča 950 s sedežem: OŠ LOUISA ADAMIČA GROSUPLJE, Tovarniška 14, Grosuplje,
- volišče št. 970 – OMNIA za volivce, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja, in sicer s sedežem na Upravni enoti Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje v II. nadstropju.

III.

Ta sklep se posreduje Upravni enoti Grosuplje, Državni volilni komisiji in objavi v lokalnih časopisih.

Franc Krivic, univ. dipl. prav.

PREDSEDNIK OKRAJNE VOLILNE KOMISIJE GROSUPLJE

Grosuplje, 25. 3. 2009

Iz občnega zbora stiških zadrugnikov

JUBILEJNEMU LETU 2010 NAPROTI

V gasilskem domu v Šentvidu pri Stični je 20. 3. 2009 potekal redni letni občni zbor članov stiške zadruge. Na občnem zboru smo obravnavali poročilo o finančnem poslovanju, poročila predsednika zadruge, g. Cveta Zupančiča, predsednika nadzornega odbora, g. Marka Kastelica, direktorice, revizorjevo poročilo in načrte za naprej.

Iz poročil je razvidno, da je zadruga v letu 2008 poslovala pozitivno, čeprav je bilo poslovanje v zadnjem tromeščju slabše, kar je že bila posledica negotovih gospodarskih razmer. Tudi tokrat ugotavljamo, da je zadrugništvo v 130-letni zgodovini prebrodilo vse viharje, in upamo, da bomo tudi tega, ki prihaja z napovedano

recesijo. V kmetijstvu nikoli ni bilo lahko, vedno je bilo kmetovo delo podcenjeno in še vedno velja, da se naša država premalo zaveda pomena doma pridelane zdrave hrane.

Neodvisna revizorka, ga. Bernarda Simončič, je v svojem poročilu zapisala, da so računovodski izkazi v vseh pogledih poštena predstavitev finančnega stanja Kmetijske zadruge Stična na dan 31. 12. 2009. Zadruga ima v svoji organiziranosti poleg odkupa mleka, živine, krompirja in zelenjave tudi oskrbo kmetovalcev in drugih potrošnikov s kmetijskim in drugim repromaterialom, vrtni center, prehrabene trgovine in gostinstvo. Od celotnega prometa v zadruzi je ena tretjina realizirana pri

odkupu.

Največji proizvajalci mleka na našem področju v letu 2008 so bili Tomaž Bregar z Bojanjega Vrha, Metod Kavšek iz Škrjanč, Branko Erjavec iz Kriške vasi in Branka Kotar iz Dolenje vasi. Največ živine je bilo odkupljeno od Antona Čebularja iz Doba, Pavla Novaka iz Šentpavla in Karla Verbiča iz Radohove vasi. Največ zelja smo odkupili od Jožeta Adamljeta iz Radohove vasi, ki velja za zelo uspešnega pridelovalca te vrtnine, pri odkupljenih količinah krompirja pa prednjači Pavel Novak iz Šentpavla.

V letu 2008 je lepo zaživela tudi zadruga kartica za naše zveste kupce v trgovinah s kmetijskim repromaterialom, in tako so v začetku leta naši kupci prejeli dobropise po dogovorjenih kriterijih. Naši najbolj zvesti kupci so bili Jože Glavič s Škofljega, Anton Čebular iz Doba, Pavel Novak iz Šentpavla in Jože Verbič iz Pristavlje vasi.

Pri načrtovanju za leto 2009 smo zelo previdni. Bistveno več bomo v letošnjem letu skupaj z Zadržno zvezo Slovenije skušali narediti pri skupnih nakupih kmetijskega repromateriala, saj skupna naročila omogočajo glede na večje količine blaga tudi večje popuste, s tem pa ugodnejšo končno ceno za kmeta. Nadalje se bomo trudili tudi za redni odkup in plačilo mleka, živine in kmetijskih pridelkov. Prav tako bomo v letošnjem letu začeli s pripravami za novogradnjo trgovine v Radohovi vasi. Postavili

OBVESTILO
LASTNIKOM GOZDOV

Lovska družina Krka, Znojile 21, 1301 Krka, obvešča lastnike kmetijskih zemljišč in gozdov s svojega območja, da o škodi, ki jo napravi divjad, obvestijo v treh dneh, ko je škoda opažena, naslednje pooblaščen osebe Lovske družine Krka:

- Bregar Marko, Krka 19, Krka, tel.: 041 995 595,
- Zajc Anton, Muljava 24, Ivančna Gorica, tel.: 051 251 073,
- Jamnik Jože, Krka 5 f, Krka, tel.: 041 727 456.

Lovska družina Krka
starešina Milan Žgajnar

smo tudi novo internetno stran in oblikovali logotip zadruge. V letu 2010 bomo slovesno obeležili 50-letnico sedanje zadruge in 100-letnico prve živinorejske zadruge na našem področju, ki je delovala v Ambrusu, in nagradili naše najboljše člane.

Upamo, da bomo z vztrajnostjo, prvim pristopom, zadržno pripadnostjo in dobrim sodelovanjem članov z zadrugo in obratno skupaj prebrodili tudi to krizno obdobje in nadaljevali zadržno tradicijo na tem področju.

Milena Vrhovec

Društvo gobarjev "Štorovke" Šentrumar - HOČEVJE
Jakličev dom Videm 34, 1312 VIDEM-Dobrepolje

IZ ZGODOVINE GOBARSTVA NA SLOVENSkih TLEH

Med prvimi naravoslovci, ki izpričujejo nastajanje mikologije (vede o glivah) na ozemlju, ki ga naseljujemo Slovenci, je bil nizozemski protestant Karel Klusius (1526–1609), ki je prišel na Dunaj na povabilo Habsburžana Maksimilijana II.

Klusius je spisal dve knjigi o flori Avstrije in Ogrske ter kot dodatek k drugi knjigi leta 1601 objavil obsežno razpravo o gobah v latinščini (Fungorum in panoniis observatorium brevis historia). V njej je opisal okoli 120 vrst gliv iz okolice Ormoža, Borla, Lendave in nekaterih krajev v hrvaškem Zagorju. V času protestantizma je mogoče zaslediti tudi nekaj slovenskih imen in domačih izrazov za glive v Dalmatinovi Bibliji (1584) in v prvi izdaji slovarja H. Megiserja (1592), kot na primer: droshje, kan, plesen, mleshniza, kukgmak, arja, erja, erjavina.

Vidnejši napredek pri imenovanju nekaterih gliv zasledimo nato v rokopisnem slovarju I. A. Apostela (Bernard Mariborčan, 1711–1784) z naslovom Dictionarium Germanico – Slavonicum (1760), ki omenja osem vrst gliv, vse z več slovenskimi imeni.

Leta 1754 je prišel v Idrijo za rudniškega zdravnika I. A. Scopoli, ki je bil zelo razgledan tudi kot botanik. Svoje raziskave je objavil v knjigi Flora Carniolica 1760 in v dveh knjigah dve leti pozneje v latinščini. Opisal je okoli 190 vrst višjih gliv in navedel tudi nekaj slovenskih imen, kot na primer: lisizik, lesiche, (Cantharel-

lus) mauroche, (Morchella) muchne gobe, muschenze (Amanita muscaria) juri, jurje (Boletus edulis), pet-schenice (Agaricus sp.).

V drugi polovici 19. stoletja sta namenila več pozornosti glivam botanika Simon Robič in I. W. Voss. Velja omeniti tudi Frana Erjavca in Ivana Tuška, ki sta pisala šolske učbenike za učenje prirodoznanosti in v njih napisala poglavja o glivah v domačem slovenskem jeziku.

Razmeroma pozno, šele leta 1923, smo Slovenci dobili prvo ilustrirano knjigo z naslovom Naše gobe. Napisal jo je učitelj Ante Beg, ki je sodeloval tudi pri brošuri Praktični gobar (1939). Ta je izšla v založbi podjetja Sever et Komp. v Ljubljani v času velesesjma. Poleg komercialnega nabiranja gob za to podjetje je v njej omenjeno tudi osveščanje ljudi o kulturnem gobarjenju. Naj se gobe nabirajo v pletene košare ob lepem vremenu in naj ne nabira starih ali poškodovanih gob. Poleg tega so napisane tudi navodila, kako najbolje pripraviti gobe za prodajo (čiščenje – sušenje).

Kot zanimivost naj omenim še članek v časopisu Slovenec (št. 233), v katerem so 11. oktobra 1932 objavili, da so branjeve tistega dne prinesle na ljubljanski živilski trg okoli 650 do 700 košar gob. Toliko jih do tedaj na tržnici še niso videli. Po predvidevanjih naj bi jih bilo okoli 10.000 kg. V Ilustriranem Slovencu (št. 223), ki je izšel 2. oktobra 1927, pa zasledimo članek, v katerem svarijo gobarje

pred zamenjavo vražjega z užitnim gobanom in opozarjajo na veliko podobnost med strupenim in navadnim kukmakom.

Za konec pa naj zapišem zahvalo vsem strokovnjakom in mikologom, ki nadaljujejo zgoraj opisano delo na področju proučevanja gliv in sodelujejo pri popisu le-teh v seznam gliv Slovenije. V njem je popisano in določeno že nad 2750 vrst. To število pa se iz leta v leto povečuje.

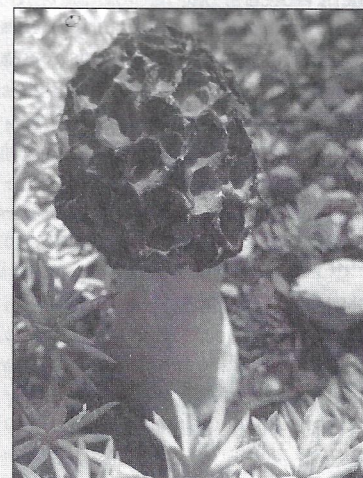
Dragi bralci in ljubitelji narave; morda pa so se obdržali tudi kakšni stari zapiski in dokumenti o gobarstvu pri vas doma, mogoče tabla z napisom prevzem ali odkup gob tudi v vaši bližini, saj je bila dolina Krke znana po prodaji gob že v prejšnjem tisočletju. Ali pa imate kako zanimivo zgodbo o nabiranju gob in njihovi prodaji. Lahko jo posredujete našemu gobarskemu društvu. Veseli bomo vsake novice izpred toliko let. (DG Štorovke Videm 34, 1312 Videm - Dobrepolje)

Vekoslav Pajntar, predsednik

Uporabljeni viri:

Petkovšek - Stanič, Gobe, Mladinska knjiga 1965.
Praktični gobar, Sever et Komp, Ljubljana 1939.
Slovenec, št. 233, 11. 10. 1932.
Ilustrirani Slovenec, št. 223, Ljubljana 2. 10. 1927.
Seznam gliv Slovenije, založila in izdala Zveza gobarskih društev Slovenije, Ljubljana 1998.
Napisano v reviji Gobe in gobarjenje GD Ljubljana. Avtor prispevka Miro Slana, član GD Ljubljana.
Prepisal Vekoslav Pajntar z vednostjo avtorja.

SMRČEK ALI MAVRAH

V zadnji številki smo pisali o marčnicah, tokrat pa sem pripravil nekaj o smrčkih oziroma, kot jih radi imenujemo, mavrahih – latinsko Morchella esculenta L.

Užitni smrček raste v listnatih gozdovih, na travnatih brežinah, ob rekah in potokih, najraje pod drevesi jesena v obcestnih jarkih, pod grmi leske, parkih in travnikih, ki imajo propustna tla (peščena), tudi po vrtovih. V dolini se prvi smrčki ob ugodnem vremenu prikažejo zelo zgodaj v marcu, aprilu in rastejo do maja. Poznamo več vrst smrčkov.

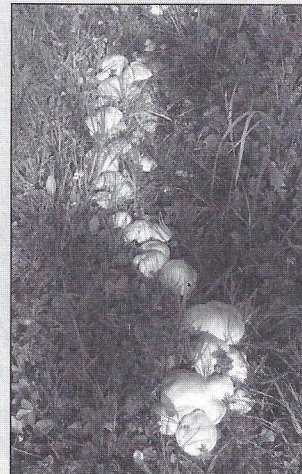
Klobuk užitnega smrčka je kroglaste ali podolžno jajčaste oblike, 3–10 cm visok, 3–6 cm širok, votel in po vsej višini prirasel k betu. Na površju je razdeljen z močno skrvljenimi letvicami z nesimetrično razvrščenimi jamicami (kot satje), kjer nastajajo trosi. Barva klobuka je največkrat rjavo rumena, včasih tudi rjavo ali rumeno siva. Meso je mehko, belo, krhko in prijetnega duha in okusa. Užitni smrček spada med najboljše užitne gobe. Pripravimo ga lahko na različne načine, pa tudi sušimo ga. Zamenjava z drugimi vrstami smrčkov je brez škode, ker so vsi pogojno užitni. Sveži surovi so strupeni.

Poznamo več vrst smrčkov. Koničasti smrček do 8 cm je visoki smrček, manjši so šiljasti smrček, turški smrček, turškemu smrčku je podoben zvončasti smrček, ki zrastejo do 3 cm, vsi so užitni. Počakajmo na pomlad, potem pa veselo na bero mavrahov.

KAJ BOMO NABIRALI V MAJU?

Mavrahe nabiramo tudi še v maju, posebno v višjih predelih. V začetku maja pa se nam prikaže tudi majniška lepoglavka (Calocybe gambosa), bolj znana po imenu jurjevka ali prusnica. Raste na pašnikih, travnikih, sadovnjakih, samo pomladi v lokih ali kolobarjih, vedno na istem mestu. Je belkaste barve, malo na oker, prijetnega vonja in okusa (po moki), odlična, vsestranska, zelo okusna in cenjena goba, primerna tudi za vlaganje.

Ob koncu maja srečamo tudi že prve poletne gobane, jurčke, (Boletus aestivus), ki jih ob ugodnih vremenskih pogojih nabiramo vse do pozne jeseni.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE GROSUPLJE OBVEŠČA

POROČILO O KAKOVOSTI PITNE VODE V OBČINI IVANČNA GORICA V LETU 2008

Javno komunalno podjetje Grosuplje je v letu 2008 izvajalo notranji nadzor v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06), v letu 2008 pa je bil sprejet tudi Odlok o oskrbi s pitno vodo na območju Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS št. 108/08), s katerim so natančneje opredeljeni načini oskrbe s pitno vodo ter pravice in dolžnosti uporabnikov in upravljalcev na območju Občine Ivančna Gorica.

Notranji nadzor nad ustreznostjo pitne vode se je izvajal na območju Občine Ivančna Gorica na vodovodnih sistemih Stična, Globočec, Metnaj in Debeli hrib. Na območjih, kjer se izvaja lastna oskrba s pitno vodo iz zasebnih vodovodov, so notranji nadzor izvajali zasebni upravljalci vodovodnih sistemov.

V okviru notranjega nadzora so se opravljali sanitarno higieni pregledi vodovodov (zajetij, rezervoarjev, vodovodnih naprav, ožje okolice objektov), pregledi nekaterih kritičnih predelov vodovarstvenih pasov), terenske meritve in odvzemi vzorcev pitne vode za mikrobiološke in fizikalno kemijske laboratorijske preiskave.

Iz slike 1 je razvidno, da je skupna letna količina distribuirane pitne vode na območju Občine Ivančna Gorica konstantna in se po letih bistveno ne spreminja, tako v letu 2008 znaša 910.323 m³, od tega se 12 % distribuirane vode porabi za izvajanje gospodarskih dejavnosti, 56 % se porabi za gospodinske namene, preostalih 32 % pa se distribuira Komunalni Novo mesto za potrebe občanov na območju občine Žužemberk.

S pitno vodo iz javnih vodovodnih omrežij se oskrbuje 14.667 prebivalcev. Za zagotovitev zdravstveno ustrezne pitne vode se voda pred distribucijo ustrezno pripravi – razkuži. Razkuževanje pitne vode na vodovodnih sistemih se izvaja s kloriranjem, predvsem iz preventivnih razlogov, zaradi preprečevanja morebitnih hidričnih epidemij. Cevi javnih vodovodov od zajetja do potrošnika so dolge in obstaja možnost, da se v sicer neoporečni vodi razvijejo škodljivi mikroorganizmi, zato je za uničevanje le-teh v vodovodnem omrežju potrebno vodo klorirati. Kloriranje pitne vode se je v letu 2008 izvajalo na vseh javnih vodovodnih sistemih, razen na sistemu Debeli hrib.

Pooblaščen strokovna institucija, ki spremlja kvaliteto pitne vode v okviru notranjega nadzora na območju občine Ivančna Gorica, je Zavod za

zdravstveno varstvo Ljubljana. Ta opravlja preglede, odvzema vzorce in izdaja poročila o izidu mikrobioloških in fizikalno kemijskih preiskav pitne vode. Poročila so javne listine in so na vpogled pri upravljavcu vodovodnega sistema.

V Tabeli 1 je predstavljena izvedba mikrobioloških in kemijskih preiskav pitne vode po sistemih za leto 2008, v okviru katere je razvidno število odvzetih vzorcev in število neskladnih vzorcev po posameznih sistemih.

VODOVOD STIČNA

Terenski pregled vodovoda smo opravili sedemkrat (6 rednih, 1 izredni kontrolni pregled), in sicer 6-krat v suhem, stabilnem vremenu, 1-krat v času močnejših padavin (dežja).

Skozi vse leto je vodovod deloval kot običajno. Vode je bilo dovolj. Voda se klorira.

Mikrobiološko preskušanje: Rezultati kažejo, da s Pravilnikom o pitni vodi, glede na preskušane parametre v letu 2008, od skupaj odvzetih 36 vzorcev pitne vode, ni bil skladen 1 vzorec.

Vzorec smo odvzeli ob izrednem kontrolnem pregledu iz omrežja. Vreme je bilo stabilno. V neskladnem vzorcu je bilo ugotovljeno preseženo skupno število bakterij pri 36° C, vzrok je najverjetneje neustrezno vzdrževanje vodovodnega priključka.

Fizikalno kemijsko preskušanje: Rezultati kažejo, da so bili vsi odvzeti vzorci vode za redne in občasne preiskave, glede na preskušane parametre, skladni z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Glede na rezultate preskušanja in ugotovitve v letu 2008 na splošno ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo iz sistema Stična varna. Pomembno je, da tudi na končnih vejah omrežja zagotavljate učinkovito dezinfekcijo.

VODOVOD GLOBOČEC

Terenski pregled vodovoda smo opravili štirikrat, in sicer 3-krat v

suhem, stabilnem vremenu, 1-krat v času močnejših padavin (dežja).

Skozi vse leto je vodovod deloval kot običajno. Vode je bilo dovolj. Voda se klorira.

Mikrobiološko preskušanje: Rezultati kažejo, da s Pravilnikom o pitni vodi, glede na preskušane parametre v letu 2008, od skupaj odvzetih 18 vzorcev pitne vode, ni bil skladen 1 vzorec.

Vzorec smo odvzeli v času stabilnega vremena iz omrežja. V neskladnem vzorcu je bila ugotovljena prisotnost koliformnih bakterij. Glede na to, da je bil od štirih odvzetih vzorcev neskladen le en vzorec, je bil vzrok neskladnosti najverjetneje v hišnem vodovodnem omrežju – zastajanje vode. Na odvzemnem mestu neskladnega vzorca smo v pitni vodi izmerili vrednost prostega preostalega klora v pitni vodi 0,14 mg/l pitne vode.

Fizikalno kemijsko preskušanje: Rezultati kažejo, da so bili vsi odvzeti vzorci vode za redne in občasne preiskave, glede na preskušane parametre, skladni z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Glede na rezultate preskušanja in ugotovitve v letu 2008 na splošno ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo iz sistema Globočec varna.

VODOVOD METNAJ

Terenski pregled vodovoda smo opravili trikrat, in sicer 2-krat v suhem, stabilnem vremenu, 1-krat v času močnejših padavin (dežja).

V letu 2008 smo na vodovodu imeli največ težav s sistematičnim vzdrževanjem klora v pitni vodi zaradi okvare na dozirnem sistemu. Ker so bile vrednosti prostega preostalega klora nižje od priporočenih (od 0,00 mg/l do največ 0,04 mg/l pitne vode), je to posledično tudi vplivalo na mikrobiološko neskladnost več kot polovice odvzetih vzorcev pitne vode (pri dveh pregledih). Vodovodni objekti in njihova najožja okolica so bili ustrezno očiščeni in vzdrževani.

Mikrobiološko preskušanje: Rezultati kažejo, da s Pravilnikom o pitni vodi, glede na preskušane parametre v letu 2008, od skupaj odvzetih 8 vzorcev pitne vode (trije pregledi) ni bilo skladnih kar 5 vzorcev (ob dveh pregledih).

Ob obeh pregledih je bil vzrok mikrobiološke neskladnosti prenizka koncentracija dezinfekcijskega sredstva.

Fizikalno kemijsko preskušanje: Re-

zultati kažejo, da so bili vsi odvzeti vzorci vode za redne in občasne preiskave, glede na preskušane parametre, skladni z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Glede na rezultate preskušanja in zgoraj navedeno na splošno ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo iz sistema Metnaj pomanjkljiva, kar pa je s prenovi dozirnega sistema klora v jeseni 2008 odpravljeno. V letu 2009 sistem deluje normalno brez posebnosti.

VODOVOD DEBELI HRIB

Terenski pregled vodovoda smo opravili dvakrat, in sicer 1-krat v suhem, stabilnem vremenu, 1-krat v času močnejših padavin (dežja).

V letu 2008 smo ugotovili, da je bila pitna voda iz sistema ob obeh pregledih mikrobiološko onesnažena z organskimi in anorganskimi snovmi iz okolja. Velik problem predstavlja premajhna poraba vode zaradi nestalne naseljenosti stanovanjskih objektov oz. počitniških hiš. Voda se v rezervoarju in hišnih vodovodnih omrežjih zaradi majhne porabe zadržuje dlje časa, ob ugodnih pogojih pa se omenjene bakterije lahko pričnejo razmnoževati. Voda se v letu 2008 ni klorirala.

Mikrobiološko preskušanje: Rezultati kažejo, da s Pravilnikom o pitni vodi, glede na preskušane parametre v letu 2008, od skupaj odvzetih 6 vzorcev pitne vode, ni bilo skladnih kar 5 vzorcev (ob obeh pregledih).

Ob obeh pregledih je bil vzrok mikrobiološke neskladnosti premajhna poraba vode.

Fizikalno kemijsko preskušanje: Re-

zultati kažejo, da so bili vsi odvzeti vzorci vode za redne in občasne preiskave, glede na preskušane parametre, skladni z zahtevami Pravilnika o pitni vodi.

Zaradi slabše kvalitete pitne vode v letu 2008 se je v začetku leta 2009 uvedla dezinfekcija pitne vode s klorom, kar bo vplivalo na bistveno izboljšanje kvalitete pitne vode.

Na vseh vodovodnih sistemih se je v letu 2008 dogradilo avtomatsko procesno vodenje ključnih objektov in naprav, tako da sedaj na vseh sistemih pitne vode spremljamo posamezne parametre (prisotnost klora v pitni vodi, motnost pitne vode, nivo pitne vode, pretok pitne vode ...), kar bistveno skrajša reakcijski čas v primeru napak na sistemih in omogoča učinkovitejšo spremljanje skladnosti pitne vode. Tudi v prihodnje bo Javno komunalno podjetje Grosuplje skupaj z Občino Ivančna Gorica nadaljevalo z deli za izboljšanje kakovosti pitne vode in zagotavljanje ustreznosti oskrbe.

Pri zagotavljanju kakovosti pitne vode se pričakuje in računa na sodelovanje vseh uporabnikov pitne vode, saj je stanje pitne vode odvisno od kakovosti vodonosnika, v katerem podzemna voda odteka proti zajetju. Za prihodnjo oskrbo z vodo je potrebno v čim večji meri zmanjševati obremenjevanje tal z različnimi onesnaževali na vseh področjih (kmetijstvo, promet, urbanizacija, industrija) kot tudi območjih (urbaniziranih in kmetijskih).

Pripravi: Matija Kastelic
Vodja sektorja za varstvo okolja

Direktor: Tomaž Rigler

NOV NAČIN PREVZEMA BLATA IZ GREZNIC IN MALIH ČISTILNIH NAPRAV IN ODPADNE VODE IZ NEPRETOČNIH GREZNIC ZA GOSPODINSTVA V OBČINI IVANČNA GORICA

Lastniki greznic in malih čistilnih naprav lahko po novem naročijo praznjenje svoje greznice ali MČN na dežurni telefonski številki (01) 788 89 10 ali po elektronski pošti na elektronski naslov prevzemblata@jkpg.si.

V letu 2008 je bil v Občini Ivančna Gorica sprejet Odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode na območju Občine Ivančna Gorica (Ur. l. RS, št. 1/08), ki na novo opredeljuje način izvajanja gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Ena od bistvenih sprememb, ki jih prinaša novi odlok, je tudi prevzem blata iz greznic in malih čistilnih naprav (v nadaljevanju MČN) ter praznjenje nepretočnih greznic. Lastniki greznic in MČN so dolžni le-te sprazniti najmanj enkrat na štiri leta, storitev praznjenja greznice in MČN ter prevzem blata pa lahko izvaja izključno pooblaščen izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode oziroma Javno komunalno podjetje Grosuplje.

Javno komunalno podjetje Grosuplje je v letošnjem letu v ta namen pridobilo novo komunalno vozilo, namenjeno izključno praznjenju greznic in MČN, zato poziva vse lastnike greznic in MČN, da naročijo praznjenje svoje greznice ali MČN na telefonski številki (01) 788 89 10 ali po elektronski pošti na elektronski naslov prevzemblata@jkpg.si (v primeru naročanja preko elektronske pošte izpolnite obrazec »Praznjenje pretočnih greznic ali MČN«, objavljen na spletni strani www.jkpg.si pod rubriko »Obrazci«).

Javno komunalno podjetje Grosuplje bo blato iz greznic ali MČN ter komunalno odpadno vodo iz nepretočnih greznic prevzemalo v skladu s predhodnim dogovorom s stranko. Odvoz bo izveden neposredno na sprejemnico grezničnih vod na Čistilni napravi Ivančna Gorica.

Vse lastnike greznic in MČN hkrati obveščamo, da vsem drugim nepooblaščenim izvajalcem ni dovoljeno praznjenje greznic in MČN na območju Občine Ivančna Gorica, saj nimajo organiziranega čiščenja prevzetega blata in odpadne vode.

Poleg omenjenih storitev bo Javno komunalno podjetje v prihodnje izvajalo tudi druge storitve čiščenja na internih kanalizacijskih omrežjih in pripadajočih objektih. Vse storitve lahko stranke naročijo na zgornji telefonski številki ali elektronskem naslovu. Vse dodatne informacije lahko dobite na telefonski številki (01) 788 89 32 ali elektronskem naslovu prevzemblata@jkpg.si.

Vodja sektorja za varstvo okolja,
Matija Kastelic

Tabela: Mikrobiološke in kemijske preiskave pitne vode po sistemih – notranji nadzor 2008

Ime sistema	Št. prebivalcev	Distribucija m3/leto	Dezinfekcija	mikrobiološka preskušanja								kemijska preskušanja								Neskladni po prilogi B
				Število vzorcev		Št. neskladnih vzorcev				Št. vzorcev z E.coli		Število vzorcev		Št. neskladnih vzorcev						
				redne	občasne	redne	Ime preseženega parametra*	občasne	Ime preseženega parametra*	redne	občasne	redne	občasne	redne	občasne	redne	Ime preseženega parametra	občasne	Ime preseženega parametra	
Stična	12854	513.306	da	31	5	0	0	1	1SK37	0	0	13	2	0	0	0	0	0	0	
Globočec	990	30.823	da	17	1	1	1KB	0	0	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	
Metnaj	422	21.156	da	8	0	5	4KB,1KB in EC	0	0	1	0	3	2	0	0	0	0	0	0	
Debeli hrib	401	11.283	ne	6	0	5	5KB	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	

Legenda:
EC – E. coli, CP – Clostridium perfringens, KB – koliformne bakterije, SK22 – št. kolonij pri 22° C, aeruginosa, NVO – nespr. vonj in okus, SK37 – št. kolonij pri 37° C, EN – enterokoki, PA – Pseudomonas

NA MULJAVI JE STALA RIMSKA PODEŽELSKA VILA

Na mestu, kjer se bo gradila mrliška vežica na Muljavi, tik ob župnišču, so oktobra 2008 arheologi v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Ljubljana, podjetjem Okra – arheološka raziskovanja ter podjetjem Arhej, d. o. o., pod vodstvom arheologinje Barbare Hofman, izvedli arheološka zaščitna izkopavanja in pri tem odkrili rimsko podeželsko vilo (villa rustica).

Raziskano območje je obsegalo 818 m², ki so ga arheologi skrbno izkopali in pri tem našli na ostanke zidanih objektov, za katere se kasneje izkazalo, da predstavljajo temelje in ruševino rimske podeželske vile. Raziskano območje leži na rahlo izbočenem terenu nad poplavno ravnico pri župnišču na Muljavi. Arheologi so se najprej lotili strojnega odstranjevanja ruše in že kmalu našli na kamnite temelje stavbe. Nato so se arheologi lotili ročnega odstranjevanja zemljenih plasti in hkrati začeli z zamudnim čiščenjem kamnitih temeljev. Potrpežljivo delo je kmalu obrodilo sadove, saj so se iz zemlje kmalu začeli kazati obrisi rimskodobne podeželske vile. Predvsem so se ohranili temelji vile, ki so bili narejeni iz apnenčastih kamnov, ki so bili večinoma vezani skupaj z zemljo, le na posameznih delih so bili vezani z malto. Temelji so bili ponekod vkopani do 60 cm globoko, ponekod pa le do 20 cm, kar kaže na različne funkcije prostorov.

Arheologi so odkrili več prostorov, ki so imeli različne funkcije. Najbolj zanimiv je bil prostor v jugozahodnem delu vile, ki je bil tudi najbolj ohranjen. V njem so bili odkriti ostanki hipokavsta oziroma talnega ogrevanja, ki je bil sestavljen iz lehnjakovih stebričkov. Stene prostora so bile ometane z malto, dno pa je prekrival maltni estrih. Ob stenah so bili odkriti tudi tubuli oziroma votlaki, ki so služili za razširjanje toplega zraka od tal po stenah in tako dodatnemu ogrevanju prostora. Največje presenečenje pa je sledilo, ko so arheologi začeli čistiti ruševino med stebrički. Med ruševino so namreč odkrili zakladno novčeno najdbo 159 posrebljenih novcev, ki so bili raztreseni na slabih četrtr metra. Datirani so v čas okoli leta 300 našega štetja. Na novcih so dobro vidni reliefi cesarjev in napisi, ki bodo lahko novce zelo natančno datirali, prav tako pa bo mogoče ugotoviti tudi, kje so bili novci kovani. Novci so bili verjetno shranjeni v nekakšnem mošnjičku, ki pa je sčasoma preperel. Zelo verjetno so bili na to mesto namensko položeni.

Poleg hipokavsta je bil v sosednjem prostoru odkrit praefurnij oziroma kurišče, kjer so kurili, da so lahko ogrevali sosednji prostor. Tu je bil odkrit ostanek peči in močno prežgana zemlja.

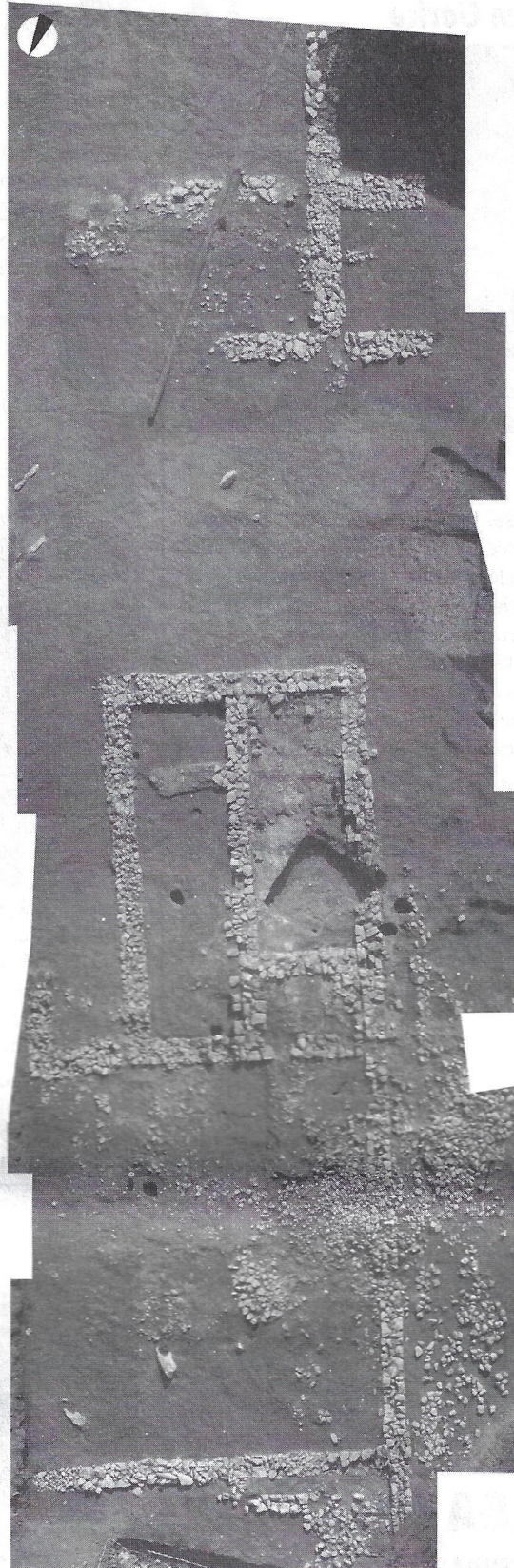
Tretji prostor je bil največji in tu so bili odkriti fragmenti lončenine, posamezni kosi svinca. Po vsej verjetnosti gre za delovni prostor, saj so bile tu odkrite strukture, ki so nekoč predstavljale peč in manjši vodnjak.

Odkrita sta bila še dva prostora, katerih funkcija je nejasna. Prvi prostor je bil skoraj povsem brez najdb, drugi (najbolj severni) pa je imel peči podobno strukturo, vendar je bil odkopan le majhen del tega prostora, saj je bila tu meja arheološkega posega.

Južno od objekta vile je stal manjši objekt, katerega funkcija in datacija je vprašljiva, verjetno pa gre za nekakšno lopo ali manjši hlev.

Najdb je bilo razmeroma malo. Lončenina sodi v dokaj širok časovni razpon od prazgodovine do sedanjosti. Prazgodovinski material je verjetno na najdišče zašel s pobočja bližnjega Slemenja, kjer je nekoč stalo prazgodovinsko gradišče. Rimskodobno lončenino predstavljajo odlomki lokalne izdelave ter uvožene amfore. Nekaj več je bilo odkritega antičnega gradbenega materiala. Vsekakor je odsotnost keramičnega materiala presenetljiva in je verjetno posledica kasnejše uporabe prostora ter delovanja naravnih procesov, predvsem vode.

Arheologi so odkopali le del rimskega objekta, v dolžini 21 metrov in širini 10 metrov, preostanek vile pa je ostal pod zemljo in nadaljnje raziskave bodo pokazale pravi obseg. Vsekakor gre

Sestavljen posnetek izkopanega dela rimske vile na Muljavi (Foto D. Badovinac)

za najdbo, ki ima tudi zaradi zakladne najdbe novcev, ki so tu ostali nedotaknjeni skoraj 1700 let, ter dejstva, da gre za rimsko podeželsko vilo, izjemen pomen za razumevanje preteklosti našega prostora. To najdišče se pridružuje že tako izjemno bogatim ostankom preteklosti v naši občini in zapolnjuje naše vedenje o preteklem življenju.

Muljava ima sedaj nov spomenik, ki ga je vredno ohraniti in predstaviti širši javnosti, saj se nahaja v kraju, ki že zelo pomembna turistična točka v Sloveniji, in takšna, lahko bi rekli naključna najdba, bi lahko bistveno obogatila turistično ponudbo.

Sašo Porenta

Novec cesarja Dioklecijana (284–305)
(Foto D. Badovinac)

Del zakladne novčene najdbe (Foto D. Badovinac)

PODELITEV PRIZNANJ CZ TREH KRAJEVNIM SKUPNOSTIM V OBČINI IVANČNA GORICA

Ob dnevu civilne zaščite, to je 1. marca, Uprava republike Slovenije za zaščito in reševanje vsako leto podeljuje priznanja zaslužnim posameznikom, organizacijam in podjetjem za požrtvovalnost pri reševanju človeških življenj in materialnih dobrin ob različnih naravnih in drugih nesrečah. Letos so na predlog štaba CZ Ivančna Gorica bronasti znak dobile tudi tri krajevne skupnosti iz naše občine, in sicer KS Ambrus, KS Krka in KS Zagradec. Zaslužile so ga za organizirano akcijo pomoči ob poplavih.

Predstavniki KS Zagradec med dobitniki priznanj na osrednji državni prireditvi ob dnevu civilne zaščite

Predstavnica KS Ambrus prejema priznanje

Predstavniki KS Krka prejema priznanje

Priznanja in znaki se podeljujejo na dveh prireditvah, in sicer na osrednji državni prireditvi in regijskih prireditvah po Sloveniji. Tako so bronasti znak KS Zagradec podelili na osrednji prireditvi, 27. 2. 2009, v kongresnem centru na Brdu pri Kranju, KS Ambrus in KS Krka pa sta ga prejeli na regijski podelitvi v četrtek, 5. marca, v Kulturnem domu Janeza Jalna v Notranjih Goricah.

Zapisala Martina Hrovat

Lepota ni naključje

Da pa bo pot do nje enostavnejša in prijetnejša vam pomaga

KOZMETIČNI SALON
H M
Helena Miranda

Nudimo:
Nega obraza z uporabo vrhunske profesionalne kozmetike MATIS
Anticelulitni in shujševalni programi
Masaža
Pedikura
Manikira
Depilacija
Make up
in še in še

Helena Miranda Maček s.p.
Stari trg 22, 1294 Višnja Gora
Telefon: 01 7884 348
Mobitel: 041 966 113
E-mail: HelenaMiranda@siol.net

VAJBLJENI NA POSVET IN OBISK

Preizkušene metode, uporaba vrhunske pripravke znanih blagovnih znamk, predvsem pa izkušnje pridobljene z usposabljanjem v tujini in Sloveniji ter dolgoletna delovna praksa, vam zagotavljajo vrhunske rezultate in dolgoročni učinek, ki ne bo ostal neopažen.

NOVO! SOTHYS: 100% naravna organska kozmetična negovalna linija za nego kože. Depilacija PERRON RIGOTI: najnovejša, najučinkovitejša in najmanj boleča metoda depilacije.

32. RALLY SATURNUS

Rally bo tudi letos zapeljal po cestah Ivančne Gorice

Spoštovani občani občine Ivančna Gorica in ljubitelji avtošporta!

V petek, 8. maja, se bo z otvoritveno ceremonijo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani pričel 32. Rally Saturnus, ki šteje za odprto državno prvenstvo Slovenije, Evropski rally pokal (koeficient 10) in za Mitropa rally pokal. Rally bo v petek gledalcem ponudil atraktivno hitrostno preizkušnjo na stadionu Ilirije v Šiški. V soboto bo rally v Zasavju, v nedeljo, 10. maja 2009, pa tudi na območju občin Ljubljana, Šmartno pri Litiji, Ivančna Gorica in Grosuplje. Trasa bo na tem območju razdeljena na tri različne hitrostne preizkušnje:

HP Janče, HP Metnaj in HP Višnja Gora bodo potekale po praktično isti trasi kot lanskega maja. O popolni zaporosti cest na trasi HP, poteku obvozo ter možnih nujnih prevoznih vas bomo obvestili s posebnim letakom, ki ga bomo najkasneje v tednu pred dirko delili po hišah, ki so neposredno v krajih, kjer bo potekala trasa. Obvestila o zaporah bomo poiskovali zagotoviti tudi na vaših lokalnih radijskih postajah.

Vse hitrostne preizkušnje se bodo vozile dvakrat. Tako je urnik zapore cest naslednji:

Nedelja, 10. maj 2009

HP Janče od 7.10 do 14.30 ure
HP Metnaj od 7.50 do 15.00 ure
HP Višnja Gora od 8.20 do 15.30 ure

* Popolne zapore cest bodo v okviru predstavljenega urnika. Le-ta se lahko delno spremeni, o čemer boste obveščeni po predvidenem načinu (letaki ...).

Kdaj štartajo tekmovalna vozila? Štart prvega vozila je na posamezni HP približno 60 do 90 minut po jutranji zaporosti cest. Npr., da je za HP Janče predviden štart prvega vozila ob 8.30 uri. Trajanje te HP dobimo tako, da temu štartnemu času dodamo toliko minut, kot bo še nastopilo

posadk. Če je torej na štartu predvidenih 70 posadk, dodamo še 70 minut, čas zadnjega štarta je v tem primeru ob (8.30 + 70 min.) 9.40 uri. Vedno pa so lahko na progi še zamudniki. Po prvem krogu tekmovanja, ki v našem primeru obsega še HP Metnaj in HP Višnja Gora, se posadke vrnejo v Ljubljano, natančneje na Gospodarsko razstavišče, kjer ste tudi dobrodošli, da si ogledate njihovo delo v t. i. servisni coni. Od tu se podajo v drugi krog tako, da se ponovni štart na HP Janče predvideva okoli 12.00 ure, cilj rallya pa okoli 16.00 ure na Gospodarskem razstavišču.

Dodatno bodo zaprti še nekateri odseki cest, ki vodijo neposredno na dele posamezne hitrostne preizkušnje. Po teh cestah bo stanovalcem omogočen dostop do njihovih hiš. Tiste stanovalce, ki nimate možnosti dostopov po obvoznih cestah in imate res nujen prevoz, pa prosimo, da se na dan rallya obrnete neposredno na uradne osebe rallya. Ti imajo na določenih točkah radijsko zvezo z vodjem hitrostne preizkušnje. Z njimi se dogovorite, kdaj bo možna vožnja po poti hitrostne preizkušnje, ki pa mora biti vedno v smeri tekmovanja.

Prireditve predstavljajo pomembno tekmovanje v letošnji izjemno zanimivi sezoni avtomobilskega špor-

ta in je največja pri nas, dobro pa je poznana tudi v srednji Evropi in širše. Pričakujemo, da bo veliko gledalcev. Njim lahko predstavite vaše prelepe kraje in vašo gostoljubnost turističnih kmetij oziroma kmečkih turizmov, planinskih domov, pa tudi kakšna improvizirana stojnica ne bo odveč. O postavitvi teh nas predhodno obvestite, da skupaj dorečemo varnostne naloge.

Kot športnega prijatelja, ki se zaveda, da hitrost in adrenalinsko sproščanje v vožnji sodi na organizirana tekmovanja, vas prosimo, da nam pri izvedbi tekmovanja pomagate, predvsem tako, da se ravnate po navodilih uradnih oseb. Zaradi varnosti veljajo pri tovrstnih tekmovanjih določena pravila tako za tekmovalce kakor tudi za gledalce.

Vse informacije o pripravi in poteku tekmovanja so vam na razpolago na spletni strani: www.rally-saturnus.si. Dodatne informacije lahko dobite tudi na vodstvu rallya, in sicer do 7. maja 2009 na naslovu: Avto športno društvo SA - I, Koprška 98, 1000 Ljubljana, telefon 42 22 494, e-naslov info@rally-saturnus.si.

Zelo bomo veseli, če se nam boste pridružili,

Davorin Možina,

tajnik organizacijskega odbora

KAKŠNA BO PRIHODNOST ŠENTVIŠKEGA LETALIŠČA?

Letalci Letalskega kluba Šentvid so »pristali« v časopisih. Vzroke medijskega odziva je mogoče iskati v neprijetni situaciji, ki je pred kratkim doletela klubske delavce. Obratovanje vzletišča so onemogočili lastniki zemljišča, na katerem se le-to nahaja, in sicer tako, da so dali zaorati na njem brazdo. S tem so lastniki jasno dali vedeti klubu, da vztrajajo pri svojih pogojih sklepanja najemne pogodbe. Potem ko je bilo videti, da ne bo mogoče doseči sporazuma, se je le našel dogovor, ki vsaj kratkoročno zagotavlja nemoteno delovanje kluba.

Urejanje razmerja med klubom in lastniki dela zemljišča, na katerem je vzletno-pristajalna steza v Šentvidu, je že dalj časa aktualna problematika, s katero se klub pri svojem delu srečuje. Omenjeno zemljišče je v lasti

družine Čop. Še do nedavnega je bil edini dedič Emil Čop, po zaključku denacionalizacijskega postopka pa se je lastništvo preneslo na več solastnikov. S tem je prišlo do razhajanj glede bodočega odnosa med lastniki in najemnikom, torej LK Šentvid. Lastniki so med drugim za omenjeno zemljišče postavili visoko najemnino, za katero je po besedah predsednika LK Šentvid, Izidorja Derganca, očitno, da je pretežno breme za klub. Prišel je mesec april in bližal se je datum 26. 4., ko se je izteklo dovoljenje za obratovanje letališča. Podaljšanje dovoljenja je pogojeno tudi z urejenim stanjem lastništva in najemnih pogodb zemljišča, na katerem se odvija dejavnost kluba. Zaradi tega roka je verjetno tudi prišlo do rigoroznega ukrepa lastnikov spornega zemljišča.

VENDARLE DOGOVOR

Čeprav s tem prispevkom ne želimo ugotavljati, katero stran bi morali v nastali situaciji podpreti – za kaj takega bi morali storiti kaj več, kot le prebrati, kaj so o dogodku zapisali drugi mediji – je vendarle treba poudariti delo, ki ga je letalski klub v slabih 15 letih obstoja opravil. Ne nazadnje je dejavnost kluba tudi priložnost za promocijo kraja, povsem razumljivo pa je, da dejavnost takšnega kluba ne more biti neopažena in je lahko za okolico tudi moteča.

Za člane letalskega kluba in vse simpatizerje pa je razveseljivo dejstvo, da je, kakor nam je tik pred zaključkom redakcije uspelo izvedeti, teden dni pred iztekom dovoljenja le uspelo najti dogovor med obema stranema glede najemnine za prihodnje dvoletno obdobje. Lastniki naj bi precej odstopili od prvotnih zahtev, klub pa se bo moral za ohranitev svoje dejavnosti še kako potruditi, da bo zmogel finančne obveznosti. Za kakšen letni znesek gre, javnosti ni bilo sporočeno.

Prihodnost šentviških letalcev je sicer težko napovedovati, očitno pa je dejstvo, da bo zaradi lastniških razmerij klub v bodoče prisiljen iskati različne možnosti za zagotovitev dolgoročnega delovanja.

Matej Šteh

IZPELJALI SALAMIADO IN POBRALI SMETI

Zadnji petek v marcu smo dobski gasilci organizirali že peto salamiado. Letos je svoj izdelek prineslo na ocenitev kar osemnajst predstavnikov. Komisija za ocenjevanje je bila letos na zelo visoki ravni, vodil pa jo je dr. Božidar Žlender, profesor na Biotehnični fakulteti v Ljubljani. Sodelovali so še Zdravko Verčič, Andrej Markovič ter Olga Kastelic.

Po dve in polurnem delu komisije smo prisluhnili še predavanju prof. Žlendra o postopku izbire mesa in same predelave do zorenja suhomesnatih dobrot. Po strokovnem delu je prišla na vrsto še razglasitev rezultatov in seveda degustacija ocenjenih dobrot.

Kriterij za ocenjevanje je bil isti, kot so ga strokovnjaki navajeni na velikih prireditvah oziroma sejmi. Za zlato medaljo mora izdelek zbrati 20 točk, tega seveda v Dobu nismo dosegli, dobili pa smo izdelek za bronasto medaljo, ki jo je prejela salama Vendlja Vaša iz Radohove vasi. Drugouvrščeni je bil izdelek Rudolfa Kastelica iz Pokojnice, tretji pa izdelek Antona Klemenčiča iz Doba. Morda je kdo, ki je svojo salamo prinesel na ocenitev, pričakoval več, ampak na preizkušnji smo se lahko vsi prepričali, da je bilo delo komisije težko, kajti vsi izdelki so bili odlični. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki ste svojo suhomesnato dobroto zaupali dobski komisiji za ocenitev, in seveda ge. Jelki Agnič, ki nam vsako leto brezplačno pripravi priložnostna priznanja.

Ena izmed rednih pomladanskih aktivnosti našega društva je tudi čiščenje naše okolice. Zbrali smo se 2. aprila v deževnem popoldnevu. Hrabrili smo drug drugega, naposled pa je le padla odločitev, da oblečemo dežne plašče in pobremo smeti na celotnem našem področju, predvsem pa ob cestnem pasu.

Nabrali smo poln zabojnik. Količina smeti se je v zadnjem letu zmanjšala, predvsem s preusmeritvijo prometa na avtocesto. Slab pa se je izkazal spremenjen način odvoza kosovnih odpadkov, saj se na robu gozda najde odložen tudi kakšen hladilni aparat.

Po končani smetarski akciji je sledila malica v gasilnem domu, ki jo je pripravil Bar na postaji v zahvalo, da smo smeti pobrali tudi na njihovem področju. Čeprav malo premočeni, smo zadovoljni odšli proti domu, s prijetnim občutkom, da smo storili nekaj dobrega.

Upamo, da bomo drugo leto spet lahko preizkušali salame, verjetno bomo tudi pobirali smeti, mogoče v lepšem vremenu.

PGD Dob

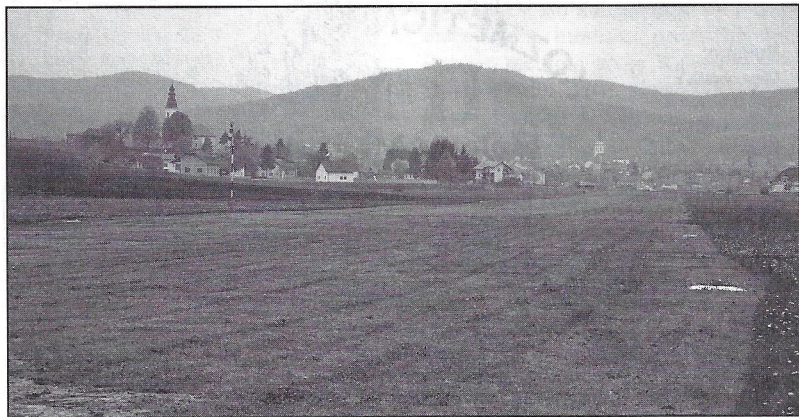

VODEN OGLED KRŠKE JAME

• aprila in septembra
sobota, nedelja, prazniki: od 14. do 17. ure
• maja do avgusta
sobota, nedelja, prazniki: od 14. do 18. ure

Ogled je možen le s turističnim vodičem, ki vas sprejme pred vhodom v jamo. Jama je odprta od meseca aprila do septembra. Skupine (najmanj 10 obiskovalcev) se lahko predhodno naročijo skozi vse leto. Za dodatne informacije in dogovor ogleda nas lahko pokličete na tel. št.: **TD KRKA : + 386 (0) 41 276 252!**

VLJUDNO VABLJENI!

PRVO DRUŠTVO VINOGRADNIKOV V OBČINI

Vinogradniki na Debelem hribu odslej povezani v vinogradniško-sadjarsko-turistično društvo

Dolenjska je vinorodna dežela. Začetek dolenjskih gričev, ki jih poraščajo vinogradi, se prične ravno v naši občini, na Debelem hribu. Tu je tudi najskrajnejši del na severozahodni strani cvičkovega vinorodnega okoliša. In tu je nastalo tudi prvo vinogradniško društvo v naši občini.

Ideja o ustanovitvi tovrstnega društva je že stara, toda nikoli ni bilo toliko moči in volje, da bi prišlo do ustanovitve. Sedaj o tem ni več dvoma, največ zaslug za to pa ima Joško Kepa iz priznane gostilne pri Japu iz Praproče pri Temenici. Joško je zbral okoli sebe številne somišljenike, ki jim delo v vinogradu, in nasploh ljubezen do narave, pomeni tudi način življenja. Za nasvete pri ustanavljanju so se pobudniki društva obrnili na Vinogradniško društvo Štuc iz sosednje občine Šmartno pri Litiji, ki je z njihovim predsednikom z veseljem pomagalo pri ustanovitvi.

V nekaj tednih je bil že po prvem iniciativnem sestanku sklican ustanovni zbor, 5. aprila 2009 pa je bilo ustanovljeno Vinogradniško-sadarsko-turistično društvo Debeli hrib, s sedežem v Temenici 76, torej v Japovi zidnici na Debelem hribu. Društvo v svoji osnovni dejavnosti pokriva območje Debelega hriba in Čagoške gore.

Ustanovnega zbora se je udeležilo 42 članov novega društva, ki so na zboru potrdili statut društva in izvolili vodstvo. Volja članov je bila, da 32. dolenjsko vinogradniško društvo vodi Breda Jesenko, doma iz Podpeči, svojo počitniško hišo ima na Mihelci. To, da ima društvo predsednico, je sploh edinstven primer med vinogradniškimi društvi dolenjske regije. Podpredsednik društva je postal Anton Medved iz Šentpavla, tajnica pa Vlasta Hervol. Zagnani člani so delo v društvu organizirali v treh sekcijah; vinogradniški, ki jo vodi Ivan Vocovnik, sadjarsko sekcijo bo zastopal Rajko Sinjur in turistično Joško Kepa.

O njihovem začetniškem zagonu priča tudi dejstvo, da je članstvo v nekaj tednih naraslo na preko 60 članov, pri čemer pa je treba povedati, da pogoj za članstvo ni posedovanje vinograda. Minimalni pogoj je, da

ima član vsaj eno trto ali eno sadno drevje. Torej se lahko v društvu najde vsak ljubitelj vrta in narave.

V društvu so se aktivno lotili tudi prvih akcij, tako je pred kratkim stekla uspešna čistilna akcija, na predvečer praznika dela pa bo na Debelem hribu zagorel tudi kres. Člani Vinogradniško-sadarsko-turističnega društva Debeli hrib vabijo, da se jim pridružite.

Matej Šteh

USPEŠNA ČISTILNA AKCIJA

V soboto, 18. 4., je Vinogradniško-sadarsko-turistično društvo Debeli hrib organiziralo čistilno akcijo na Debelem hribu. Člani so se navsezgodaj zjutraj lotili čiščenja divjih odlagališč v gozdovih, ki se nahajajo v neposredni bližini vodovarstvenih območij v Sobračah in Temenici. Z usklajeno ekipo, ki se je problematike lotila skrajno resno, so uspeli z zelo težko dostopnega terena iz gozda izveliči kar zajeten kup odpadkov. Med odpadki se je našlo največ stare pločevine, neporabljenega gradbenega materiala, odsluženih gospodinskih aparatov, odsluženih avtomobilskih gum ter plastike. Ob vsem tem je potrebno poudariti, da divja odlagališča niso le problem ljubiteljev narave in čistega okolja, temveč vseh nas. Kup odpadkov sredi gozda ne kazi le izgleda pokrajine, kar ljudje najprej opazimo, temveč skriva tudi kup procesov, ki ogrožajo zdravje celotnega ekosistema, v katerem se odlagališče nahaja.

Za ravnanje z odpadki je najprej odgovornih njihov povzročitelj oz. imetnik, za kar mu inšpektor za okolje naloži obveznost odstranitve in pla-

Člani društva smo se lotili čiščenja divjega odlagališča odpadkov, v ozadju zajeten kup nevarnih odpadkov na tovarnjaku.

čila stroškov. V primeru divjih odlagališč, tudi na območju Debelega hriba, je seveda povzročitelja težko, v nekaterih primerih celo nemogoče ugotoviti. Zato je na tem mestu primerno pohvaliti požrtvovalnost prostovoljcev iz društva, ki so se spoprijeli z nevarnim delom odstranjevanja odpadkov iz narave, hkrati pa

bi s tem dejanjem radi opomnili vse tiste, ki bi jih onesnaževanje v gozdovih premamilo kot najenostavnejša rešitev za odlaganje odpadkov. Vsak nov odpadke v naravnem okolju je namreč potencialna nevarnost, saj ponavadi slabi zgledi in navade hitro dobijo posnemovalce.

Andrej Ceglar

SOSESKINA BUTARA ZA CVETNO NEDELJO

Doživeli smo še eno veliko noč. Seveda vsak po svoje, vsak s svojimi doživetji – kolikor pač kdo želi prejemati. Marsikaj je bilo potrebno postoriti v skupnosti, v kateri živimo, naj bo to doma, v soseski ali župniji, seveda z namenom, da bodo prazniki še bolj praznični.

V šentviški župniji smo pred dobrim desetletjem na pobudo takratnega župnika začeli z izdelavo velikih butar za cvetno nedeljo. Predlog je bil, da bi vsaka soseska (podružnica) pripravila svojo butaro. Tudi v največji šentviški soseski Dob je tako nastala velika butara. Vsako leto jo za cvetno nedeljo odpeljemo k blagoslovu in nato krasi župnijsko cerkev vse velikonočne praznike. Glede na število takšnih butar so bili že boljšji časi, nikoli pa se ni zgodilo, da ne bi bilo nobene. Letos so veliko noč dočakale tri velike butare, poleg dobske še iz Hrastovega Dola in ena, ki so jo naredili mladi iz

župnije. Upamo, da jih bo enkrat dvanajst, kolikor je podružnic šentviške župnije.

V naši soseski se sedaj po več letih izdelovanja butare lahko pohvalimo, da smo že kar uigrana ekipa. Vsak sodelujoči že ve, kaj je njegovo delo. Do sobote popoldne, ko se začne z izdelavo, morajo biti seveda zbrane vse sestavine za cvetnonedeljsko butaro. Glavna stvar pri butari je bršljan. Nabrati je potrebno lepega, zato si je potrebno vzeti čas. Naberemo ga kar celo avtomobilsko prikolico.

Da se butara zaradi teže ne krivi, je potrebno na sredino postaviti sušico – smreko, okoli nje se namestijo leskove veje, ki se seveda primerno zvežejo. V sam vrh butare damo brinje, cvetoč drenik, mačice in seveda v znamenju križa zvezano popkovno oziroma božji les. Vse to mora biti dobro pritrjeno na nosilno sušico, nato pa začnemo dodajati bršljan.

Pri izdelavi je potrebno, da sodeluje več ljudi, nekaj jih pripravlja šopke iz bršljana, mojster vpleta in povezuje, še dva pomočnika pa držita in vrtita butaro. Ko zmanjka bršljana oziroma pridemo do pravega razmerja, zaključimo, spodnji del pa še povijemo z belim trakom. Letos smo bili še malo bolj inovativni in smo spodnji del obložili z vejicami ciprese.

Butare običajno vsako leto izdeluje ista ekipa, nastaja pa vsako leto v drugi vasi naše podružnice. Po končanem delu oziroma ko je butara pripravljena, seveda sledi še malica za vse prisotne. Vaščani pa jo naslednje jutro, to je na cvetno nedeljo, odpeljejo v farno cerkev k blagoslovu.

Za našo sosesko je izdelava butare velikanke postal velik dogodek, zato se bomo tudi v prihodnje trudili, da jo pripravimo vsako leto. Prav gotovo tu ne gre samo za druženje, ampak nas povezuje tudi delo v božjo slavo.

Soseska Dob

ZD IVANČNA GORICA

TEST HOJE

ZD Ivančna Gorica v sklopu preventivnih delavnic za preprečevanje srčno-žilnih bolezni organizira

TEST HOJE na 2 km,
ki bo potekal v soboto, 9. maja 2009, med 9.00 in 12.00 uro na športnem igrišču OŠ Stična.

Na test hoje ste vabljeni vsi, ki ste stari od 18 do 70 let in želite spoznati stopnjo vaše telesne sposobnosti. Pridite športno oblečeni in obuti in vsaj dve uri po obilnejšem obroku.

V primeru slabega vremena test hoje odpade.

SPLOŠNA AMBULANTA ZD ZAGRADEC

ZD Ivančna Gorica obvešča,
da od 1. marca 2009 dalje
splošni zdravnik v ZD Zagradec
dela vsak četrtek od 7.00 ure do 13.00 ure.

Hvala za razumevanje!

"Prve stvari smo začeli deliti z drugimi že v otroštvu in od takrat si jih z enako dobrim občutkom delimo vedno več"

Lepo je deliti.

Rdečemu križu Slovenije je v lanskem letu uspelo razdeliti kar 1.448 ton hrane in 33.934 prehranskih paketov družinam in posameznikom iz socialno šibkih sredin. V zaostrenih socialnih razmerah jih letos potrebujemo še več. Prepričani smo, da bomo skupaj z vami tudi tokrat uspešni. Vabimo vas, da podprete akcijo Rdečega križa Slovenije "Lepo je deliti" in namenite vašo solidarnost ljudem v stiski.

Že s prispevkom 15 EUR boste omogočili nakup enega prehranskega paketa!

Svoj prispevek lahko nakažete s plačilnim nalogom BN 02 na TRR: 03100-111112208, referenca 11-989916 ali pa pošljete SMS s ključno besedo "SKUPAJ" na 1919.

Hvala za dobro srčnost v imenu vseh, s katerimi boste delili. Rdeči križ Slovenije

Več informacij o akciji lahko najdete na www.rks.si/skupaj
Mobilni in Simobil se odrekata vsem prihodkom iz naslova storitve SMS Donacija za Rdeči križ Slovenije. Uporabniki z SMS sporočilom donirajo 1EUR.

Pohodnike, planince in vse ljubitelje rekreacije vabimo na tradicionalni

17. ROMANOV POHOD,

ki bo v petek, 1. maja 2009,
s skupinskim odhodom ob 8.00 uri
s parkirišča pred samostanom v Stični.

Pohod poteka po ustaljeni označeni trasi in bo v vsakem vremenu. (Stična–Sela–Izirk–Obolno–Pristava–Gradišče–Stična).

Prijave od 7.30 dalje na startu, za hrano bo poskrbljeno. Informacije: Roman Tratar 041 387 801

Pridite, ne bo vam žal!

UPOKOJENCI KRAJEVNE SKUPNOSTI VIŠNJA GORA SMO SE ZBRALI NA OBČNEM ZBORU

Bilo je lepo zgodnjepomladansko popoldne, ko smo se upokojenci našega društva zopet zbrali na rednem letnem občnem zboru. Večina se tega druženja zelo veseli, saj se takrat srečamo z mnogimi znanci in prijatelji, za kar med letom velikokrat ni priložnosti. Pa kaj se ne bi veselili, saj nas društvo pogosti z dobrimi klobasami in s še boljšimi sladkimi dobrotami, za kar so poskrbeli naše članice in člani. Vsem prisrčna hvala. Zahvala pa tudi našemu gasilskemu društvu, ki nam vsako leto nudi prostor, v katerem nam je lepo.

Na naš občni zbor smo povabili tudi predsednika KS ter predstavnike drugih višnjanskih društev, pa tudi predstavnike vseh sosednjih društev upokojencev ter predsednico koordinacije DU Dolenjska ter predstavnika Mestne zveze DU.

Društvo upokojencev Višnja Gora je v letu 2008 štelo 249 članov. V tem letu smo pridobili 15 novih članov, a jih sedem žal tudi izgubili. Vsem, ki so se od nas za vselej poslovili, naj bo lahka domača gruda.

Po otvoritvenem in pozdravnem govoru predsednice, Cvetke Vozel, smo izvolili delovno predsedstvo, člani upravnega odbora pa so nas seznanili z vsemi dejavnostmi, s katerimi smo se ukvarjali v preteklem letu.

Udeležili smo se lepih in prijetnih izletov v Postojnsko jamo, Planico in Trbiž, bili smo na splavarjenju na Dravi, poklonili smo se vsem trpečim krajanom na otoku Rabu, potepali smo se po Laškem in v okolici, zelo lepo pa smo se imeli tudi v Beli krajini. Na vsakem izletu je udeležba zelo lepa, kar dokazuje, da se naši upokojenci radi med seboj družijo in spoznavajo lepote naše domovine. Za lepo in prijetno organizacijo se zahvaljujemo Anici Petrič in Jožici Klemenčič.

30. avgusta 2008 je bilo naše društvo organizator srečanja Koordinacija Dolenjska s kulturno prireditvijo na Polževem. Bilo je res zelo

lepo. Škoda, da zaradi omejenega števila udeležencev nismo mogli iz vseh društev povabiti na to prireditev vseh članov našega društva. Za vse lepe trenutke na tej prireditvi so poskrbele naša predsednica in prizadevni društveni sodelavci.

V Ivančni Gorici deluje Univerza za tretje življenjsko obdobje, katere člani so tudi naši upokojenci in upokojenke. Tam se redno srečujejo na raznih predavanjih in krožkih. Krožek ročnih del še vedno vodi naša Marica Pilko v Višnji Gori. Kar nekaj je tudi takih, ki se radi razgibajo ob telovadnih elementih v telovadnici OŠ v Višnji Gori. Ko pa se prične lepo in toplo, se nekateri vse do poznih jesenskih dni srečujejo na kopališču v Višnji Gori, kjer balinajo. Želeli bi, da bi se te dejavnosti udeleževalo čim več upokojencev, saj je tako lepo in prijetno približevati se balinčku.

Vsako drugo sredo v mesecu sta med 8. in 12. uro izvajali merjenje krvnega tlaka in holesterola naši medicinki, Vladka Assejev in Cilka Groznik. V našem društvu se tudi radi izobražujemo, zato smo organizirali v preteklem letu dve brezplačni predavanji.

V preteklem letu je naše društvo sodelovalo pri določenih prireditvah in akcijah tudi z drugimi društvi in s KS. Prav tako smo pred novim letom obiskali in obdarili 52 bolnih in starejših od 80 let. Kot se spodobi, pa smo leto zaključili ob prijetnem druženju na novoletnem kosilu ob veseli glasbi v Gostilni Štorovje.

Že četrto leto smo tudi izvajalci projekta Starejši za starejše, katerega koordinatorica je Anica Zupančič. To je vseslovenski projekt, s katerim se zavzemamo predvsem za boljšo kakovost življenja starejših doma. Starejši so kot najbolj ranljiva generacija mnogokrat v težkih trenutkih prepuščeni samim sebi. V takih primerih priskočijo naše prostovoljke in skušajo kar največ pomoči organizirati tako, da bi bilo našim starejšim kraja-

nom čim lažje. Samo v letu 2008 so jih naše prostovoljke obiskale na domu ali spletle pogovor ob ključnih srečanjih z njimi kar 519-krat. Vsem našim prostovoljkam iskrena hvala. Tudi v letošnjem letu se bomo prostovoljke trudile, da bi lahko pomagale čim večjemu številu naših starostnikov, ki jim želimo zdravo, lepo in umirjeno življenje.

Ker pa si upokojenci želimo čim bolj pestro in razgibano življenje, je naše vodstvo višnjanskega društva upokojencev izdelalo nov načrt dela za letošnje leto. Tako bomo zopet hodili na izlete po naši domovini, pokukali bomo morda tudi preko meje v kakšno sosednjo državo, vključevali se bomo v Univerzo za tretje življenjsko obdobje, metali bomo žogico k balinčku, sodelovali bomo s KS in drugimi društvi. V Mestni hiši se bo tudi dogajalo. Vsako drugo sredo v mesecu med 8. in 12. uro bosta naši medicinki vestno merili krvni sladkor, krvni tlak in holesterol ter vas z dobrimi nasveti napotili do nadaljnjega zdravljenja. Vabljeni ste starejši in mlajši, torej vsi, ki želite živeti zdravo.

Organizirali pa bomo brezplačna predavanja za vse krajanke, in sicer predavanja Pravilna prehrana ob povišanem krvnem sladkorju in Življenje z zobno protezo – nega in uporaba dentalnih pripomočkov. Vse, ki jih ta predavanja zanimajo, lepo vabimo k poslušanju.

Ob koncu leta pa ne bomo pozabili na naše bolne in najstarejše. Obiskali jih bomo in jim ob skromnem darilu posvetili nekaj lepih besed. Seveda bo pa tudi letos, kot se spodobi za upokojence, novoletno srečanje s kosilom in glasbo.

Vsem našim članom in vsem našim starejšim krajanom želimo čim več toplega sonca in lepih, zdravih dni ter topel naš pozdrav »NIMAM ČASA«.

Zapisala Anica Zupančič

ODSLEJ V DOMU GROSUPLJE TUDI DNEVNO VARSTVO

Z veseljem vas obveščamo, da nam je uspelo del prostorov našega Doma preurediti v prijetne prostore za starejše občane, ki potrebujejo dnevno varstvo.

Dnevno varstvo je oblika institucionalnega varstva, namenjena starejšim občanom. Uporabniki dnevno prihajajo v Dom, kjer jim je glede na njihovo stanje in potrebe zagotovljena socialna oskrba in zdravstvena nega. Upravičenci do storitve so osebe, starejše od 65 let, z različnimi starostnimi in/ali zdravstvenimi težavami.

Vključitev v to obliko varstva uporabnike bogati, razbremenjuje njihove svojce, podaljšuje bivanje v domačem okolju in olajša morebiten prehod v domsko obliko varstva in oskrbe. Postopek in dokumentacija za sprejem v dnevno varstvo sta enaka postopku za sprejem v Dom (prošnja za sprejem v institucionalno varstvo s prilogami).

Dnevno varstvo je na voljo uporabniku vsak dan (razen sobote, nedelje in praznika) od 6.30 ure do 17. ure. Minimalna prisotnost uporabnika je 4 ure.

Uporabnikom storitev dnevnega varstva nudimo:

- vse oblike varstva
- prehrano (zajtrk, kosilo)
- uporabo skupnih prostorov in naprav za stanovalce (čajne kuhinje, jedilnice, dvigalo, prostori fizioterapije in delovne terapije ...)
- kulturno življenje, rekreacijo in dnevne aktivnosti
- pomoč pri osebni higieni
- menjavo inkontinentnih pripomočkov
- možnost frizerskih in pedikerskih uslug, kot veljajo za stanovalce Doma
- po potrebi se uporabnikom dnevnega varstva omogoči uporabo dodatnih storitev (kopanje, britje...) v Domu po veljavnem ceniku
- storitve zdravstvene nege, ki obsega:
 - manjše medicinsko-tehnične posege (manjše preveze, aplikacije manjših obkladkov, aplikacija svečk, s. c. ali i. m. injekcije, vlažilno inhalacijo, aplikacijo klizme, odvzem materiala za laboratorijske preiskave ...)
 - pripravo, razdeljevanje in aplikacijo zdravil
 - nadzor nad zdravstvenim stanjem (merjenje vitalnih funkcij, kontrola odvajanja, aplikacija odvajal in opazovanje izločkov ...)

Uporabnikom dnevnega varstva storitve zagotavljamo skladno s stopnjo zahtevnosti in standardi.

Cene storitev so opredeljene v ceniku storitev dnevnega varstva in izračunane v skladu s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev. Trenutna cena dnevnega varstva za osnovno oskrbo znaša 1,30 EUR/uro, za bolj zahtevno oskrbo 1,70 EUR/uro, za zelo zahtevno oskrbo pa 2,45 EUR/uro.

Dom Grosuplje

PRAZNOVANJE NA MULJAVI

V nedeljo, 15. marca, smo se mladi in stari zbrali v dvorani na Muljavi. Prišli smo v velikem številu, lahko rečem, da nas je bilo okrog sto. Praznovali smo, se obdarovali in poklepotali s prijatelji.

Prireditev je bila posvečena več praznikom. V šopek smo povezali 8. marec, da se spomnimo žensk, ki v svetu uživajo čedalje večji ugled, saj jih srečujemo v različnih zahtevnih poklicih, v nasprotju z zgodovino, ko je bilo mesto ženske bolj v kuhinji za štedilnikom kot kje drugje. Seveda v šopku niso manjkali naši moški – mučeniki od glave do pet, večni otroci, ki pa jih ljubimo in imamo radi, saj so nepogrešljivi del naših življenj.

Ne smemo pozabiti niti na matere, te nenadomestljive osebe, neuničljive, neminljive, močne, do-

bre in trdne kot stoletni hrasti. Kaj trije vogali?! Njihova moč in volja ter ljubezen podpirajo sto vogalov!

Pentljo našemu šopku pa so dodali krvodajalci. Ljudje, ki nesebično darujejo del sebe, da lahko tako pomagajo bližnjim, katerim se je življenje za hip ustavilo, a ga je njihova kri zopet pognala v rahel tek. Za to smo jim neizmerno hvaležni.

Za piko na i pa so šopek v darilni papir zavili učenci osnovne šole Muljava, pevci, gasilci in KD Muljava.

Sredstva za naš šopek sta prispevala RK in Občina Ivančna Gorica. Naj cvetlice v njem še dolgo ne ovenijo in naj krasi naše spomine še dolgo, dolgo časa. Morda pa bomo šopku dodali še kakšnega naslednjega pomlad.

Stanka Šinkovec

EKOFLAM Šentvid pri Stični OGREVALNA TEHNIKA

• Toplotne črpalke • Solarna tehnika

• Obnovljivi viri energije

• Klimatske naprave

• Vodovod • Ogrevanje

E-mail: ekoflam@volja.net

GSM: 041/626-146, Telefon: 01/7878 283

Fizioterapija:

Višnja Gora 01 78 84 631
Ljubljana 01 42 73 129

- Klasična fizioterapija
- Manualna fizioterapija
- Nevrofizioterapija
- Ročna limfna drenaža
- Fizioterapija na domu

Ker ste se odločili, da sebe postavite na prvo mesto!

Mediko, d. o. o.

Fizioterapija, kozmetika in pedikura
www.mediko.si, mediko@siol.net

NA KRKI 409 ŠOLOOBVEZNIH OTROK

Natančneje – pred sto in nekaj več leti, v šolskem letu 1893/1894. K pouku je hodilo sto otrok manj, 307.

Danes podružnično šolo na Krki obiskuje 45 učenek in učencev. Učiteljski zbor šteje osem učiteljic; nekdanj pa je bilo izobraževanje zaupano enemu ali dvema učiteljema.

Na Krki so poučevali že pred letom 1809, ko je bila sezidana šola, ki jo, z večjimi ali manjšimi popravki, uporabljajo še danes! Njena predhodnica je stala na Vidmu, nasproti hiše št. 11; viri pričajo, da so otroci s Krke in iz okoliških krajev v njej nabirali znanje že leta 1770.

Osnovna šola je bila v tistem času po uveljavljenem prvem osnovnošolskem zakonu cesarice Marije Terezije iz leta 1774 splošna in obvezna, ne pa tudi enotna. Skrb za šolo je prevzela država. Za obdobje Ilirskih provinc je značilna štirirazredna osnovna šola, enotna, s slovenščino kot učnim jezikom in učnim predmetom. Po odhodu Francozov je skrb za šolstvo prevzela cerkev; osnovna šola ni bila več enotna, uvedene so bile trivialke, glavne šole, normalke in mreža rednih in nedeljskih ponavljalnih šol. Cerkev je po reformi, ki je bila izoblikovana med letoma 1804 in 1806, organizirala okrajna šolska nadzorstva, podrejena škofijskemu šolskemu nadzorniku, ta pa konzistoriju in naprej deželni vladi.

Učitelji so bili običajno tudi cerkovniki in organizisti. Prvi redni učitelj na Krki je bil Andrej Petelin. Pisalo se je leto 1809 ... Deželna vlada je posebej pohvalila dejavnosti krške župnije in jo postavila za zgled vsej Kranjski deželi, ker je tako hitro in uspešno zgradila novo šolo.

Petelinu so do preloma stoletja sledili še drugi; posebej omenimo Andreja Kančnika – ljudskega pesnika in Matevža Kračmana – ljudskega pevca in varuha našega narodnega izročila.

Ivan Lobe je na Krki služboval 25 let, vse od šolskega leta 1877/1878. S svojim delom je veliko pripomogel k razvoju kulture in gospodarstva v krški dolini.

Učenke in učence krške šole je posebej »zaznamovala« tudi učiteljica Marija Strauss, ki je na Krki učila 35 let, vse do šolskega leta 1939/1940. »Bila je dobra in skrbna vzgojiteljica, poznal jo je sleherni občan. Vse jo je imelo rado.«

Vrnimo se še k organizaciji pouka na Krki in k sami šolski zgradbi. Najprej

Šolsko leto 1933/34, praznovanje 125-letnice šole na Krki

nekaj podatkov o šolstvu na Slovenskem: 1869 je bila vpeljana osemletna šolska obveznost, 1883 vpeljana obvezna osnovna šola, tj. šestrazredna in dveletna ponavljalna šola, 1929 postane osnovna šola narodna, razdeljena v štiriletno osnovno šolo in štiriletno narodno šolo, pouk pa traja do 14. leta starosti, uvedene ocene, kot jih poznamo danes ...

Na Krki so leta 1809 začeli z enorazrednico. Leta 1867 je bila šola prenovljena in delno razširjena. 1896 so se razširili v dvorazrednico, pojavljajo se potrebe po novi šolski zgradbi ... 1906 so pridobili trirazrednico, 1928 pa štirirazrednico in leto kasneje petrazrednico, tik pred vojno pa je kraljevska banska uprava dovolila ustanovitev sedmega in osmega oddelka.

Šolsko zgradbo so vse od njene postavitve le popravljali, enkrat streho, drugič tlake, 1905 so dobili prizidek, velik za en razred. Različno mero skrbi so posvečali tudi šolskemu vrtu, vodi, pomanjkljivim higienskimi razmeram ... Na posodo so vzeli tudi sobo pri Rebolju, pa v kaplaniji.

Druga svetovna vojna je krški šoli vtisnila svoj spomin. Pouk je bil večkrat prekinjen: tudi nekateri učitelji, ki so poučevali na šoli, so občutili okupatorjevo voljo in dejanja.

V času po vojni, 1948. leta je bila na Krki ustanovljena sedemletka. Leta 1950 pa je bila na Krki iz dela sedemletke ustanovljena Nižja gimnazija. V šolskem letu 1952/1953 je na Krki prvič obstajal 4. razred gimnazije s sedemnajstimi dijaki. Nižja gimnazija je bila ukinjena s šolskim letom 1957/1958. Na šoli je bilo sedem razredov, novo šolsko poslopje, ki so ga Krčani končno le dobili, so predali drugim namenom. V njem so ustanovili šiviljski obrat!

Po letu 1958 je OŠ Krka postala nižje organizirana osnovna šola s tremi oddelki, 1963. leta postane podružnica centralne šole Stična, v naslednjem šolskem letu pa se šolstvo pri nas zopet reorganizira. OŠ Stična postane popolna osnovna šola s podružničnimi osnovnimi šolami, kamor sodi tudi Krka.

1986 – šola na Krki je še vedno podružnica OŠ Stična (dislocirani oddelki); s svojo krovnno organizacijo OŠ Stično pa sodi v enega izmed treh TOZD-ov Šolskega centra osnovnega in srednjega izobraževanja Josipa Jurčiča Ivančna Gorica.

1998 postane občina Ivančna Gorica ustanoviteljica javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda OŠ Stična, v njeno sestavo pa s šestimi podružničnimi šolami sodi tudi šola na Krki.

V šolskem letu 2003/2004 se na Krki začne uvajati pouk po programu devetletne osnovne šole.

Učiteljice in učitelji na Krki so bili vsa desetletja po vojni predani svojemu delu, saj na vasi kar nekako ne moreš ločiti dela v šoli in nadaljevanja le-tega popoldne, v kraju. Tudi te generacije so s svojo ustvarjalnostjo in ljubeznijo do svojega poslanstva dale šoli in kraju poseben pečat.

Število šoloobveznih otrok je vztrajno padalo, a zdaj obstaja majhno upanje. V preteklem letu se je vendarle nekoliko »popravilo«!

Zgradba – še vedno ista, s številnimi popravki in olepšavami. Učenke in učenci se ne pritožujejo preveč; ugotavljajo, da njihova šola »res ni lepota navzven, notri pa je za njih lepa in toliko bolj zanimiva, ker je stara«. Mi pa dodajamo, da šolo bogatimo ljudje!

Zlata Kastelic, prof., učiteljica slovenščine in zgodovine na OŠ Stična

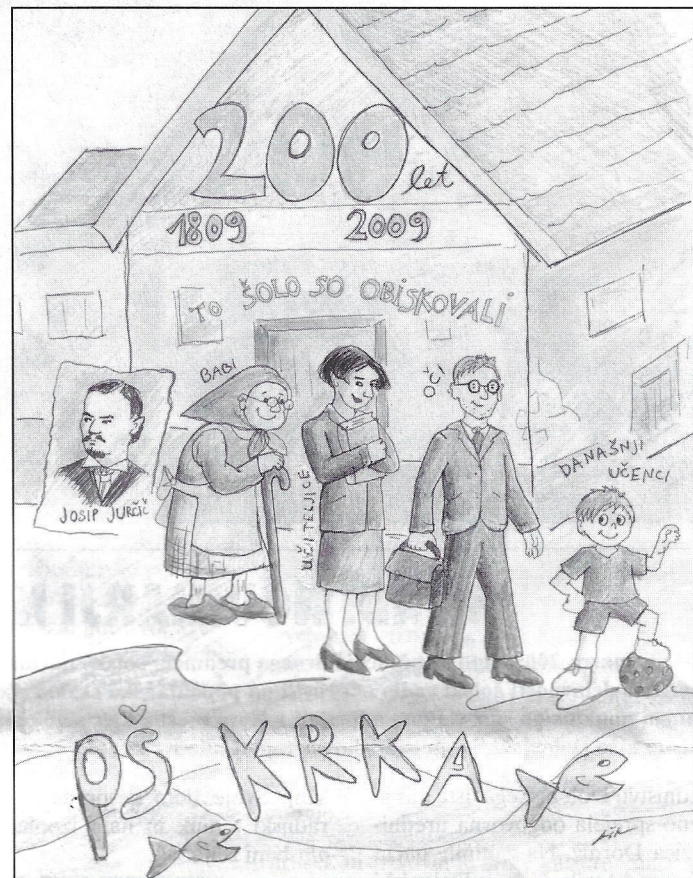
POVABILO OB 200-LETNICI ŠOLE NA KRKI

Vse krajanke, učitelje, starše, nekdanje učence in učitelje šole na Krki, vse, ki vas zanima zgodovina šole na Krki, prijazno vabimo na zaključno prireditev,

ki bo v petek, 24. 4. 2009, ob 17.30 v Družbenem centru na Krki.

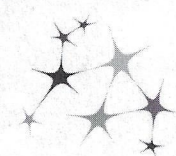
Po prireditvi si lahko ogledate priložnostno razstavo v šoli na Krki.

Razstavo si bo mogoče ogledati tudi v nedeljo, 26. 4. 2009, od 8. do 12. ure.

Vabljeni!

Organizacijski odbor

Ustvarjalnost
in inovativnost
Evropsko leto 2009

SPRING DAY
FOR EUROPE 2009
Ideas move Europe

POMLADNI DAN V EVROPI 2009

OŠ Stična že tretje leto sodeluje v mednarodnem projektu Pomladni dan v Evropi, ki spodbuja učence k izražanju svojih mnenj v evropskem prostoru. Leto 2009 je evropsko leto ustvarjalnosti in inovacij, zato je pobuda letošnjega Pomladnega dne namenjena spodbujanju umetniškega ustvarjanja, promociji kulturne raznolikosti kot vira ustvarjalnosti in inovacij ter spodbujanju uporabe informacijske in komunikacijske tehnologije kot medija za ustvarjalno samoizražanje.

V Sloveniji poteka projekt v okviru Ministrstva za šolstvo in šport, Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Centra za poklicno izobraževanje; Informacijske pisarne Evropskega parlamenta in Predstavništva Evropske komisije v Sloveniji.

Učenci bodo s pomočjo igre vlog, debate, računalniškega kviza, iger, likovnega ustvarjanja in drugih aktivnosti na inovativen in ustvarjalen način širili svoje znanje o Evropski uniji. Aktivnosti bodo potekale od 25. marca do sredine junija, s poudarkom na 9. maju, ko praznujemo dan Evrope.

V procesu inovacij igrajo pomembno vlogo prav mladi. Prav je, da jim damo možnost in jih pri njihovem delu spodbujamo. Le tako si bodo upali povedati svoje mnenje in bodo aktivno vplivali na dogajanje okoli sebe.

Koordinatorica projekta,
Jasmina Blatnik, prof.

Ob praznovanju 90-letnice Ivana Lobeta, ki je v 2. polovici 19. stoletja 25 let služboval v šoli na Krki

PLANICA 2009

V četrtek, 19. 3. 2009, se je velika skupina učencev drugega in tretjega triletja OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični odpravila na ogled smučarskih poletov v Planico. Izleta so se udeležili predvsem tisti, ki so si s svojimi dosežki, ustvarjalnostjo ali pomočjo pri organizaciji različnih prireditev v letošnjem šolskem letu to nagrado zaslužili.

V Planico sta jih odpeljala dva avtobusa. Izlet s prvimi so si prislužili likovniki, ki so se s svojimi izdelki pod mentorstvom učiteljice likovne vzgoje udeležili likovnega natečaja Planica in otroci v organizaciji Organizacijskega komiteja Planica ter Ministrstva za šolstvo in šport. Bili so izbrani med dvajset osnovnih šol

iz vse Slovenije, ki so po oceni strokovne komisije izdelale najboljše plakate. Izlet z drugim avtobusom pa je omogočila Zavarovalnica Triglav v okviru vsakoletne akcije, ko v dolino pod Poncami pripelje 3000 osnovnošolcev iz vse države. Uspešnim likovnikom so se tako lahko pridružili še predstavniki šol-

ske skupnosti, šolski novinarji in radijci, igralci gledališkega krožka, redni udeleženci planinski izletov, pa tudi nekateri učenci, ki so redno pomagali pri pripravi najrazličnejših prireditev, ter učenci, ki so bili pohvaljeni za svoje dosežke na najrazličnejših področjih. Vodstvo šole je s to nagrado že tako uspešne učence želelo še dodatno vzpodbuditi pri njihovem ustvarjanju in dejavnosti.

Novega svetovnega rekorda na planiški velikanki letos sicer nismo dočakali, smo se pa zato učenci s športnim navijanjem in množično uporabo navijaških rekvizitov do dobra naučili navijaškega vzdušja ter poglobili spoštovanje do letalcev iz številnih držav, ki imajo pogum spustiti se po največji smučarski letalnici na svetu. Dobro vzdušje sta zaokrožila odlična malica, za katero so poskrbeli gostitelji, in nastop popularne pevke Aleye. Ob povratku smo naredili še krajši postanek pri Zelencih, izviru Save Dolinke, ki je z visokimi kupi snega v lepem vremenu ponujal res idilično zimsko panoramo. Udeleženci izleta se zahvaljujemo vsem, ki so nam omogočili prijeten dan. Menimo, da si velja smučarski praznik v Planici ogledati tudi prihodnje leto.

Udeleženci izleta v Planico

ZAKLJUČEK PROJEKTA PASAVČEK NA OŠ STIČNA

V letošnjem šolskem letu sodelujemo v mednarodnem projektu PASAVČEK, ki temelji na spodbujanju pravilne in dosledne uporabe otroških varnostnih sedežev ter varnostnih pasov med vožnjo v avtomobilu.

V sredo, 25. 3. 2009, smo se zbrali ob zaključku projekta – tehniškem dnevu – učenci in učence 1. razredov ter OŠPP-ja Osnovne šole Stična z učiteljicami in vzgojiteljicami. Dobili smo se na podružnični šoli Višnja Gora. V veselju pričakovanju, s kapicami na glavi s pripomočki Pasavček smo želeli v živo preskusiti pravilno in varno prileganje v ustreznem sedežu.

V telovadnici nas je čakala ekipa demonstratorjev s Pasavčkom. Zbrane nas je pozdravil ravnatelj Marjan Potokar in vodja šole Jasmina Zupančič. Skupine so spoznale pravilno prileganje. Učenci so se stekali in ugotovili, kakšna je njihova naletna teža. Z veseljem so pobožali Pasavčka in se fotografirali z njim.

Na igrišču je ekipa policistov predstavila svoje delo. Spoznali smo opremo policista ter kako jo uporabljajo. Preizkusili smo čelade, se dali vklemiti s pravimi lisicami in preverili, koliko je težak neprebojni jopič. Spoznali smo kužka in njegovega lastnika policista. Predstavili so nam policijska konja in razkazali policijska vozila.

Markov očka, gospod Posavec, nam je predstavil delo reševalca. Učencem je preveril delovanje srca, razka-

zal jim je reševalno vozilo in preizkusili so nosila.

Za konec pa smo v telovadnici zaredili pesmico Red je vedno pas pripet, zaplesali ples Mi gremo pa na morje in si ogledali razstavo naših izdelkov v avli šole.

Poslovali smo se od policistov, reševalca in Pasavčka ter se polnih novih vtisov odpeljali na svoje šole.

V mislih nas vedno spremlja: RED JE VEDNO PAS PRIPET.

Zahvalili bi se radi:

- g. policistu Grünbacherju s Policijske postaje Grosuplje,
- g. Posavcu za predstavitev dela reševalca,
- postaji prometne policije Ljubljana,
- postaji konjeniške policije Ljubljana,
- policijski postaji vodnikov službenih psov Ljubljana,
- predstavnikom Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Z vašo pomočjo je bil dan prelep.

Vodja aktivna 1. razreda: Simona Barle

MLADI NOVINARJI NA OBISKU

V petek, 6. marca 2009, smo se učenci izbirnega predmeta šolsko novinarstvo in interesne dejavnosti šolski radio odpravili na popoldansko ekskurzijo. Po končanem pouku smo se z vlakom odpeljali v Novo mesto, kjer smo obiskali časopisno hišo Dolenjski list in radijsko postajo Radio Krka.

V uredništvu Dolenjskega lista nas je prijazno sprejela odgovorna urednica Jožica Dornič. Na zanimiv način nam je predstavila časopis Dolenjski list, njegovo nastajanje in delo uredniškega odbora. Na koncu nam je zaupala še nekaj koristnih in uporabnih nasvetov, ki jih bomo z veseljem uporabili pri pripravi naslednje številke našega šolskega glasila.

Po končanem obisku smo vzeli pot pod noge in se odpravili na drugo stran mesta. Na Radiu Krka nas je pričakala novinarka in radijska moderatorica Barbara Barbič Jakše. Obisk radijskega studia je bil za vse nas nekaj posebnega – večina je prvič od blizu spremljala nastajanje programa in njegovo oddajanje v eter. Izvedeli smo, kako radijski program nastaja, in se tudi sami preizkusili v vodenju. Tajda iz 9. b-razreda je v živo napovedala pesem tedna in odgovorila na nekaj novinarskih vpra-

šanj. Svoje delo je predstavil tudi radijski tehnik in nam izpolnil dve glasbeni želji.

V poučnem petkovem popoldnevu

smo uživali, izvedeli smo veliko novega in zanimivega. Ob koncu dneva smo se posladkali še s sladoledom in se prijetno utrujeni odpeljali domov.

Nives Kastelic, 7. a

OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

RASTEM S KNJIGO

V četrtek, 12. 2. 2009, smo učenci 7. razreda OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični v okviru projekta Rastem s knjigo obiskali Mestno knjižnico Grosuplje. Projekt poteka v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za šolstvo in šport in Zvezo splošnih knjižnic. Sedmošolcem podarijo knjigo, da bi nas navdušili za branje ter med nami razvijali in širili bralno kulturo.

Zjutraj smo si v šoli razdelili malico, učiteljice so nam predstavile potek dneva, nato pa smo odpešali na železniško postajo v Šentvidu. Že vožnja z vlakom je bila za nekatere pravo doživetje, jaz pa sem bila presenečena v Grosupljem, ko smo se ustavili pred veliko moderno zgradbo. Čeprav sem redna obiskovalka knjižnic, take še nisem videla.

Knjižničarka Maja na Saša sta nas prijazno sprejeli, nas razdelili v dve skupini in prijetno zaposlili. Mi smo si najprej ogledali knjižnico, nato

pa nam je knjižničarka predstavila zgodovino knjižnic in gradiva, ki jih hranijo.

Knjižničarka Maja nam je pomagala osvežiti pravila, ki veljajo za izposajo in vedenje v knjižnicah. Reševali smo učne liste in se tudi sami podali med knjižne police. To mi je bilo najbolj všeč.

Zaključili smo skupaj v veliki dvorani, pregledali učne liste in prejeli vsak svoj izvod knjige Ervina Fritza Vrane.

Končali smo v razstavnem prostoru knjižnice, kjer smo občudovali slike gospoda dr. Janeza Zupančiča. Ker ga poznamo samo kot zdravnika, smo bili nad njegovim ustvarjanjem še toliko bolj navdušeni.

Sledila je malica, predstavitev izseljeniškega pisatelja Louisa Adamiča, potem pa prekratka vožnja z vlakom do Ivančne Gorice in z avtobusom do šole. Tam smo strnili vtise in jih zapisali.

Ta dan je bil zares poseben. Knjige rada berem, tudi po Vranah sem že pobrskala.

Eva Gorišek, 7. a

OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

PASAVČEK JE MOJ PRIJATELJ

V vrtcu Pikapolnica smo bili vključeni v projekt Pasavček je moj prijatelj. Sodelovalo je 110 otrok skupaj s starši, strokovnimi delavci in občinskim SPV-jem. Izvedli smo več dejavnosti o tej temi (spoznavanje različnih otroških varnostnih sedežev, pravilno prileganje z varnostnim pasom, izdelovanje Pasavčkov, vozil, prepevanje pesmi o Pasavčku ...). Ob koncu projekta smo imeli tudi zaključno prireditev, na kateri so nas obiskali demonstratorji z Ministrstva za promet s simpatično maskoto Pasavčkom, ki je zabavala in razveselila otroke. Zdaj vsi vemo, kaj je red: RED JE VEDNO PAS PRIPET!

Strokovne delavke vrtca Pikapolonica

KOREKT PLUS –

jezikovna šola in storitve, d.o.o.

Zgornja Draga 4a, 1294 Višnja Gora nudi:

- začetne in nadaljevalne tečaje angleščine za osnovnošolce od 2. do 9. razreda OŠ,
- pripravljani tečaj iz angl./nem. Za 9./9. razred za vstop v srednjo šolo,
- začetne in nadaljevalne tečaje angleščine in nemščine za srednješolce od 1.-4. letnika SŠ v manjših intenzivnih skupinah od 2-6 učencev (pomoč pri težavah glede razumevanja šolske snovi ter dodatno izobraževanje),
- pripravljani tečaj za maturo iz angl. jezika za dijake 4. letnika,
- individualno poučevanje angleščine in nemščine za učence in dijake s težavami v šoli ter pripravljanje študentov na izpite iz angleščine,
- prevajanje iz angl. in nem. in obratno ter lektoriranje različnih angleških, nemških in slovenskih besedil.

Informacije in naročila na tel. 01/ 78 77 244 ali GSM 041 623 634 (prof. Lilijana Štepec).

METULJI IN PASAVČEK

Tudi otroci iz vrtca Čebelica Šentvid pri Stični smo meseca marca aktivno sodelovali v projektu Pasavček. Sodelovali smo v številnih dejavnostih, poudarek pa smo dali predvsem pravilnemu pripenjanju z varnostnim pasom in pravilni uporabi varnostnih sedežev. Sami smo izdelali tudi svoj avto, ki pa smo ga opremili z volanom, sedeži in varnostnimi pasovi.

Vsakodnevno smo preverjali sebe in starše pri uporabi pasu in jih s tem tudi opominjali na napake. Otroci so iz dneva v dan vztrajno sodelovali pri izdelavi in nestrpnost čakali, da se bodo z avtom »popeljali« na morje. Ob igri z njim pa so prepevali vsem nam znano pesem Mi gremo pa na morje.

Ob tej priložnosti bi se posebno radi zahvalili tovarni Revoz, d. d., Novo mesto, ki nam je prijazno priskočila na pomoč in nam podarila varnostne pasove, volan, brisalce, radio, logotipe ter nalepke. Končni izdelek nas vsak dan čaka v igralnici in nas vabi k igri, nanj pa smo zelo ponosni. RED JE VEDNO PAS PRIPET!

Vzgojiteljici Tina Avbar in Brigita Jenkole

NAŠE MALE MIŠKE SO »ŽUR« IMELE ...

Da v našem vrtcu Pikapolonica zelo lepo skrbijo za naše otroke, se je še enkrat izkazalo, ko so nas naše miške presenetile s predstavo za starše. Toliko poguma in samozavesti na enem mestu, ki so ju pokazali otroci, že dolgo nismo videli. Vsi sami igralci, pevci in plesalci. Bo že držalo tisto, da je treba otroke samo animirati in iz njih potegniti tisto najboljše, kar so in kar znajo. Zato hvala vzgojiteljicam, Tadeji in Darinki, da sta naše miške pripravili do tega, da brez sramu in zadrege odplešejo, odigrajo in zapojejo zvončke, kuharje ter muzikante.

Na koncu smo se vsi starši pridružili vsesplošnemu rajanju s harmoniko in se posladkali s čokoladnimi velikonočnimi jajčki. Skratka, zelo lep uvod v velikonočne praznike.

AS

V VRTEC POLŽEK JE PRIŠLA POMLAD

Po dolgi zimi smo težko pričakovali prvo spomladansko sonce, zvončke in trobentice. Pomlad smo res dočakali. V naša srca so nam jo prinesli naši najdražji otroci s prijetno predstavo v vrtcu Polžek v Višnji Gori. V četrtek, 26. 3. 2009, so nas presenetili medvedki, najmlajša skupina v vrtcu Polžek. Pod okriljem vzgojiteljic Simone Ozimek in Irene Kuplenk so nam predstavili dve plesni točki: Zajčki in Prebujanje zvončkov in trobentic ter zapeli pesmico za mamicice. Ob materinskem prazniku smo mamicice prejele rožico, ki so jo naredili otroci, seveda s pomočjo vzgojiteljic.

Na koncu je sledilo še sladkanje s piškoti in bonbončki, ki so jih vsi res zaslužili.

Polona Zupančič

PROSLAVA OB ZAČETKU POMLADI IN MATERINSKEM DNEVU

Tiho kot jutranja zarja je v deželo prišla pomlad. Na vrtovih so že odcveteli zvončki, ki so njeni prvi znanilci, in v domačih gredah so zacvetele narcise. S pomladjo pa pride tudi najlepši praznik za matere – materinski dan.

V petek, 27. 3. 2009, je bilo v Stični še prav posebej praznično. Otroci vrtca Miška in učenci Osnovne šole Stična so z vzgojiteljicami in učiteljicami pripravili proslavo ob začetku pomladi in materinskem dnevu. Za začetek je na oder pribrenčala čebelica, spremljal pa jo je ciciban. Med proslavo sta nam pripovedovala lepo pomladansko pesem Otona Župančiča Ciciban in čebela.

Šolski otroški pevski zbor pod vodstvom učiteljice Valentine nam je zapel dve pesmi.

Nato pa so nekateri preplašeni, drugi pa že prav korajžni z vzgojiteljicami Marico in Manco prikorakali mali cicibani – polžki iz vrtca Stična. Simpatično, kot to znajo le tako majhni, so se nam predstavili z deklamacijo Mamica moja je strašno bogata in zapeli pesmico Mamici zapojemo ter zaplesali dve fit plesni igri: Album in Muzikolog. Po uspešnem nastopu pa so vsak svoji mamicici odnesli rožice, ki so jih izdelali v vrtcu.

Cicibani iz skupine Medvedki, z vzgojiteljicami Marto in Matejo, pa so na oder prihlačali kot pravi medvedi ob pesmici En medvedek, dva medvedka, 50 medvedkov. Nadaljevali so s plesom ob glasbi Mi se imamo radi, zaplesali ljudski ples

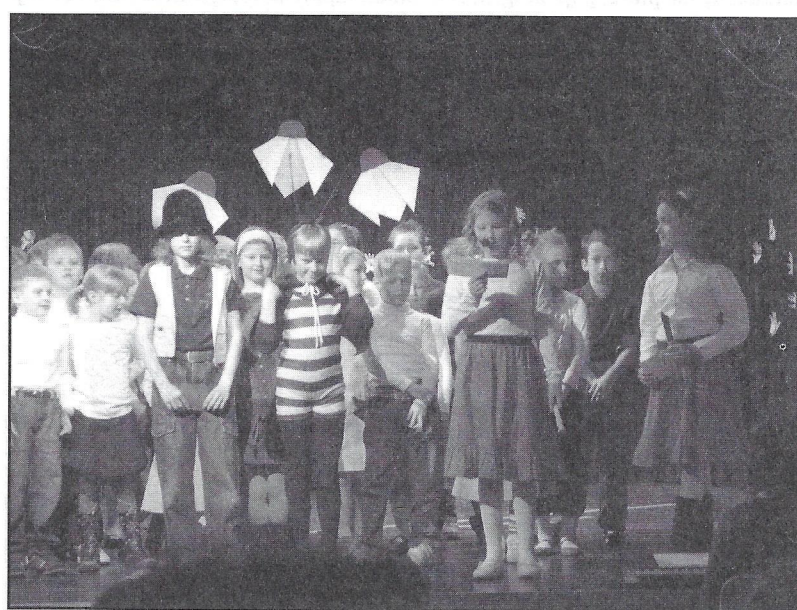

Foto: Simon Brlek

Špicpolka ter povedali in zapeli pesmici Moja mama in Šopek za mamicico. Nastop so tudi oni zaključili tako, da so svoje mamicice razveselili s prelepimi zvončki, ki so jih izdelali v vrtcu.

Program se je nadaljeval z nastopom malo večjih cicibanov – učencev prvega razreda Osnovne šole Stična. Pod vodstvom učiteljice Jasmine in Simone so nam zaigrali glasbeno pravljico Zakaj je sneg bel.

Cicibani iz drugega razreda pa so z učiteljico Matejo zaigrali, zaplesali in zapeli Čuk se je oženil, Prišla je pomlad in Mamica je kakor zarja.

Zadnji so se predstavili največji cicibani. Učenci tretjega razreda so

nam pod vodstvom učiteljice Marte zapeli, zaigrali in zaplesali o pomladi.

Da je bil zaključek prav pomladanski, pa smo vsi skupaj zapeli Jaz imam pa goslice. S pravimi goslicami, violino, nas je spremljala učenka tretjega razreda Ana Arko.

Vse nastopajoče, matere, babice ter žene je na koncu čakalo presenečenje, ki nam ga je pripravila Krajevna skupnost Stična. Darilce za nastopajoče ter nagelj za mame – ali je lahko še kaj lepše?

Z lepimi vtisi smo zapuščali prepolno dvorano kulturnega doma v Stični.

Mamica medvedke Damjane

DRUŽENJE SONČKOV IN MAMIC V ZAGRADCU

In že pride na vrsto petje. Zborček ustvarja enkratno vzdušje, vsebine pesmi se poigravajo z nešteti melodijami in ena pesem prerasča drugo v siloviti izpovednosti. Ne, to niso besede, besedne zveze, zapete kar tako, to so misli, ki pripeljejo na plan vsa umevanja in razumevanja naših malčkov. Ko zapojejo pesem Sijaj, sijaj, soncece, začutimo to dogajanje, ko nastopi Sneženi mož, si ga predstavljamo do potankosti, ko zazveni Ringa ringa raja, se preselimo z našimi malčki v njihov igrivi svet, ko zapojejo pesem o prijateljstvu, čutimo, kako malo naporov je potrebnih, da smo med seboj prijatelji. Koliko prijateljstva se lahko zgradi v neskončnih prostorskih in časovnih razmerjih našega vsakdana! Potrebna je le volja. V pravnih hudomušnih razkošje nas popelje še pesem Jutri se bom v mesto peljal, ki jo z vso nežnostjo in žarom v očeh zapojeta odlični solisti in zborček.

Tudi plesa ni manjkalo. Kar dva sta popestrila praznično druženje.

In mnogim mamičinim rožam doma v vazi iz prejšnjih let se je letos pridružil tulipan, ki so ga v celoti izdelali sončki sami. Nanj je priletela pikapolonica in začuda ... na njem obstala. Tista prava pikapolonica, ki prinese srečo. Srečo mamicici, da bo še naprej tako skrbno bedela nad svojim sončkom!

Dragi Nataša in Marija, praznik se je ta dan razdišal do popolnosti po vajini zaslugi. Hvala!

Nejčeva mamica

Bil je lep dan, saj je z vabil, ki so jih izdelali naši sončki, dišalo po prvobitnem, že od davno znanem, a včasih samo tiho priznanem prazniku vseh mamic. Kdo bi se odpovedal dišavnemu praznovanju v vrtcu?!

Sedimo na stolčkih naših malčkov in čakamo. Pa ne dolgo. Odpro se vrata in v igralnico prikorakajo vsi naši sončki, nekateri z ušesi iz barvnega kartona na glavah, drugi z lutkami v rokah. Delovno pripravljeni nas sprejmejo s prijaznim pozdravom, z željo, da bi skupaj preživeli radostne trenutke.

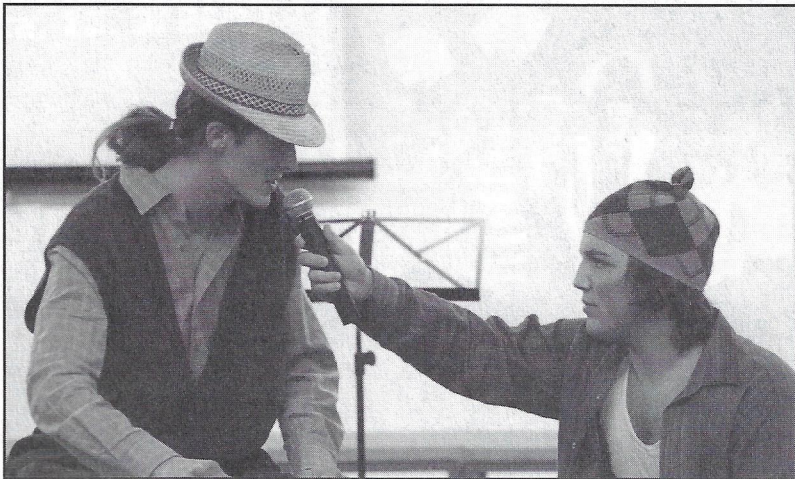
Pred nami se odvija lutkovna igrice Piščanček Pik, prav posebej napeta, saj mora glavni junak premagati še in še ovir, da najde svojo mamo. Sledi igrice Zrcalce, v kateri se na-

vihani zajček prepira z gozdnimi živalmi, čigava je slika. Koliko dobronamernosti in popustljivosti je v tem prepiru! Glavni junak sije od pravičnih razsodb in pravih sklepanj. Taki prepiri so pravi prepiri in takih prepirsov se ne bojimo! Seveda zmaga pravica. Slika je medvedova.

Navdušila so nas pesemska besedila: povedana počasi, razločno, smiselno. Male glavičke vedo, kaj pripovedujejo. In nam, mamicam, in drugim družinskim članom, pripovedujejo tako iz srca, da se preselimo v njihovo doživljanje sveta. Posebej enkratno se razbohoti v igralnici recitacija o poljubčkih. Oba nastopajoča sončka vesta, kako enkratni in srčni so poljubčki. Tisti, za mamicico! Sicer ne bi pripovedovala tako iskriko in ljubeznivo.

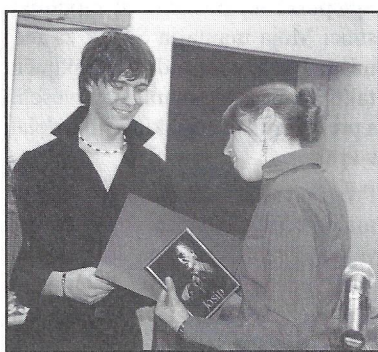
PRIREDITEV OB DNEVU ŠOLE

Vsako leto še pred začetkom pomladi na Srednji šoli Josipa Jurčiča vse vrvi od mladosti; vse pleše, poje in igra, riše, slika, kipari in fotografira. Jurčičev rojstni dan, 4. marec, smo namreč vzeli kar za svojega in sklenili, da bomo – tako kot vsako leto – pokazali večino kulturnih dejavnosti, s katerimi se ukvarjamo med šolskim letom. Izbira kulturnih dejavnosti je na šoli pestra in vsak dijak, ki se želi uveljaviti na tem področju, res nima težav – samo želeči mora.

Voditelja prireditve, Nejc in Bine sta predstavila dramatizirano povest Raztrgana Višnja Gora in zakrpani Žužemberk

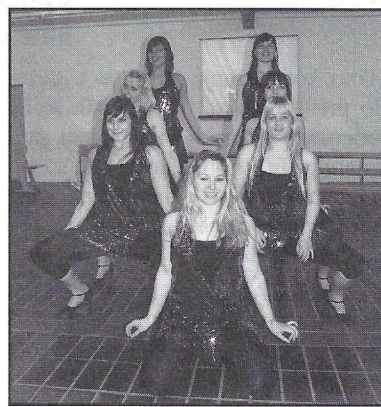
V petek, trinajstega (datum letos sicer ni bil ravno ugoden, a ni imel prav nobenega vpliva), smo na prireditvi ob dnevu šole pokazali večino kulturnih dosežkov letošnjega šolskega leta – seveda pa ne vseh, saj nas do konca pouka ločijo še trije meseci. Prireditve so vodili dijaki Vida Omahen, Nina Strah, Bine Rovanišek in Nejc Puš. Začela sta slednja dva z dramatizacijo Jurčičeve pripovedke Zakrpana Višnja Gora, raztrgani Žužemberk, nadaljeval pa je pevski zbor. Toliko pevcev, kot jih je bilo letos, na »našem odru« še ni bilo, kar se je tudi pokazalo oz. slišalo. Mentorja Valentina Tehovnik, profesorica glasbe, in ravnatelj Milan Jevnikar sta pripravila oba zbora:

David Kastelec prejema »josipa« za svoj štiriletni prispevek h kulturni ustvarjalnosti naše šole

Šolski plesni pari standardnih plesov

Plesno skupino Guapa v glavnini sestavljajo naše dijakinje

dekliškega in moškega, nato pa je ravnatelj Milan Jevnikar namenil obiskovalcem nekaj lepih misli o dijakih in njihovi ustvarjalnosti na vseh področjih, ob tej priložnosti seveda največ na kulturnem. Nadaljevali so plesalci mentorice Marije Majzelj Oven, za njimi plesna skupina Pikice, ki jih že dolgo vodi Petra Marcina, profesorica športne vzgoje, in gledališka skupina dijakov prvega letnika pod vodstvom mentorice Vesne Celarc.

Pred zaključkom so mentorice Mojca Saje Kušar, Maja Zajc Kalar in Anja Šmajdek razglasile tudi rezultate Jurčičevega memoriala v angleškem eseju in na likovnem področju. Čisto za konec pa so na glasbo skupine Abba zaplesala dekleta plesne skupine Guapa, v tej skupini namreč pleše precej dijakin naše šole.

Voditelji Vida, Bine in Nejc pa so spretno krmarili med točkami. Poleg tega so podeljevali tudi nagrade. Letos so namreč vsi mentorji, ki se že dlje časa ukvarjajo z različnimi dejavnostmi, in dijaki, ki vsa štiri leta svojega šolanja sodelujejo pri pevskem zboru, v plesni ali gledališki skupini, prejeli posebne nagrade za kulturo, ki smo jih poimenovali josipi. Kako naj bi jih sicer? Rdeče preproge sicer ni bilo, a saj se je potrebno vedno prilagajati. Nagrade je oblikoval dijak 2. letnika gimnazije Nejc Puš.

Debatni krožek, ki ga vodi mentor Igor Rajner, je za obiskovalce pripravil debato z aktualno temo z naslovom Istospolni partnerji ne smejo posvojiti otrok. Poleg vsega tega pa sta svoje fotografije razstavljala dijaka Primož Bregar in Nejc Puš.

Skratka – veliko lepega smo lahko pokazali in videli ob našem dnevu kulture. Po vsem tem pa smo z našimi obiskovalci po prireditvi tudi prijetno poklepetali. Prihodnje leto v začetku marca pa se spet vidimo!

V. Celarc

JURČIČEV MEMORIAL NA SREDNJI ŠOLI V IVANČNI GORICI

Na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici smo letos že tretjič zapored razpisali natečaj za najboljši angleški esej v okviru projekta Jurčičev memorial. Na ta način vsako leto izberemo naslov, ki je delno vezan na eno izmed del slovenskega pisatelja, po katerem naša šola nosi ime. Letošnja tema je tako bila

'I know how it feels to be the odd one out'

oziroma v slovenskem prevodu

'Vem, kako je biti drugačen.'

Dijaki so lahko pisali o osebnih izkušnji ali pa razpravljali o drugačnosti v 21. stoletju po vzoru Jurčičevega Desetega brata.

Letos smo bili še prav prijetno preseženi, saj smo prejeli veliko esejev iz drugih šol iz vse Slovenije, tema pa je bila srednješolcem očitno 'pisana na kožo' saj so bili vsi po svoje zanimivi, s stališča jezika pa nekateri presegajo povprečnega bralca v tujem

jeziku. Osebnosti izpovedi in krivice, ki jih mladostniki občutijo na lastni koži, zožujejo prostor posameznika, ki se tako kmalu znajde sam v svetu, katerega drugi ne razumejo. List papirja je tisti, ki dandanes prenese bolečino ranjene notranjosti, in zdi se, da je bilo dijakom lažje pisati v tujem jeziku, ki je oddaljen od njihove resničnosti in zato postane sredstvo za izražanje globoke skrivnosti, ki jo posameznik nosi v sebi.

Biti drugačen ni narobe, bi lahko bil sklep letošnjega natečaja. Je pravica posameznika, ki ga drugačnost ne le ločuje od sovrstnikov, ampak ga tudi bogati.

Torej, dovolimo si biti drugačni in naj v vsakem od nas ostane vsaj nekaj Desetega brata!

Maja Zajc Kalar, prof.

Mojca Saje Kušar, prof.

'Nekaj mrzlega in praznega je za njenim nasmehom ...'

(Marilyn Manson)

MEDNARODNA IZMENJAVA DIJAKOV SREDNJE ŠOLE JOSIPA JURČIČA IZ IVANČNE GORICE IN HIRSCHDAIDA

Občina Ivančna Gorica je že več kot desetletje pobratena z občino Hirschaid v deželi Franken na Bavarskem. Prijateljsko sodelovanje je pripeljalo tudi do partnerske povezave naše Srednje šole Josipa Jurčiča z Realno šolo v Hirschaidu. Prijateljstvo obeh šol ima večletno tradicijo, listina o sodelovanju je bila podpisana leta 2003. Ker so mladi naša prihodnost, je sodelovanje treba še posebej negovati in podpirati. Glavnina dogajanja s tem v zvezi so redne izmenjave dijakov. Tako je bilo tudi letos. Skupina osemnajstih dijakov in treh profesorjev iz Hirschaida je konec marca prispela na našo šolo in se udeležila petdnevne izmenjave. Gostujoči dijaki so bili nastanjeni pri družinah naših dijakov, kjer jim je bilo omogočeno iz prve roke spoznavati način življenja pri nas in krepiti medkulturne odnose.

Namen druženja je bil, da slovenski in nemški dijaki pri izmenjavi aktivno sodelujejo, vključujejo svoje ideje in pomagajo pri izvedbi projekta. V dneh od 25. do 29. marca smo organizirali celodnevne dejavnosti, nekaj na šoli in nekaj izven nje. Dijaki so bili v šoli še posebej aktivni in ustvarjalni na delavnicah, na katerih je bilo potrebno pripraviti različne inovativne plakate na temo »GLOBALNI PROBLEMI«. Oblikovali smo tri delovne skupine in vanje vključili vse dijake. Dijaki so morali razmišljati, sodelovati in se drug drugemu prilagajati, profesorji pa smo jih pri tem le usmerjali. Na voljo so imeli računalnike, knjižnico ter lastne ideje. Izdelke so na zaključni slovesnosti v petek popoldne natančno predstavili staršem ter prisotnim profesorjem in dijakom. Predstavitve so potekale v nemščini ali angleščini. Nekaj izdelkov smo razstavili na šoli. Namen projekta bil jezikovno povezovanje mladih, zato smo podpirali komunikacijo v obeh svetovnih jezikih. Zaključno prireditev smo obogatili s kulturnim programom, s petjem in plesom naših dijakov.

Delo z dijaki je razgibano, zanimivo in včasih tudi stresno. Projektno delo z dijaki zahteva temeljite priprave, brežhibno organizacijo in vodenje. Tako za dijake kot tudi za profesorje predstavlja izziv in veliko vseživljenjsko nalozbo za vse nas.

Nemškimi dijakom smo med bivanjem pri nas predstavili nekatere zgodovinske, kulturne in naravne lepote naše države. Najprej smo drugi dan obiska skupaj opravili pohod po Jurčičevi poti od Višnje Gore do Muljave. Četrtkovo popoldne smo namenili našemu glavnemu mestu Ljubljani in njenim zanimivostim. Letos so vse znamenitosti Slovenije, ki smo jih vključili v program izmenjave, predstavili naši dijaki v nemščini in angleščini.

V petek so imeli naši gostje in dijaki gostitelji sprejem pri županu, ki jim je predstavil občino, naše kulturne znamenitosti in način delovanja naše občine. V soboto smo organizirali in uspešno izvedli enodnevno ekskurzijo na Primorsko. Posebej smo si ogledali kobilarino v Lipici, Piran ter nekatere druge znamenitosti slovenske obale, Primorja in Krasa.

Prenovljeni srednješolski programi na naši šoli ponujajo veliko možnosti medpredmetnih povezav, sodelovalnega poučevanja in projektne dela, kar je kot nalašč za aktivnosti pri takih dogodkih, kot je mednarodna izmenjava dijakov. Medpredmetne povezave in najrazličnejši projekti so postale pravi hiti v izobraževanju.

Prepričani smo, da je tudi letošnja izmenjava okrepila prijateljske vezi med mladino iz Hirschaida in našimi dijaki, da je naučila mlade razmišljati v evropskem duhu, se prilagajati drug drugemu in ceniti medčloveške ter prijateljske odnose. Vse to nas prepričuje, da je izmenjava dijakov izrednega pomena za osebno rast in oblikovanje nas vseh. Takšne in podobne aktivnosti mlade bogatijo, jih vzgajajo za sožitje in jim odpirajo vrata v svet.

Na koncu se želim zahvaliti vsem gostiteljicam – družinam naših dijakov gostiteljev in njim samim, saj so prav oni bistveno prispevali k uspešnosti projekta. Zahvala velja tudi vsem profesorjem, ki so sodelovali pri izvedbi letošnje izmenjave. Posebna zahvala velja glavnim sponzorjem letošnjega srečanja, naši Srednji šoli Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, turistični agenciji Palma iz Celja in občini Ivančna Gorica.

Vodja izmenjave: Igor Rajner, prof. nemščine

MEDPREDMETNA POVEZAVA ZGODOVINA – NEMŠČINA V ČETRTH LETNIH

V torek, 17. marca 2009, se je v zadnjih gimnazijskih oddelkih odvijala medpredmetna povezava. Vsi gimnazijski četrti letniki smo si ogledali film Val-kira, dijaki 4. b pa smo imeli še dodatne tri ure, pri katerih so bile združene zgodovina, nemščina in angleščina. Tema projekta je bilo 20. stoletje; POMEMBNI DOGODKI IN OSEBNOSTI V 20. STOLETJU – WICHTIGE EREIGNISSE UND PERSÖNLICHKEITEN IM 20. JAHRHUNDERT.

Za uvodno motivacijo smo si ogledali 6-minutni film, v katerem smo dijaki prepoznavali pomembne dogodke 20. stoletja in jih zapisovali na delovne liste. Nato nam je profesor zgodovine gospod Andrej Svete na splošno predstavil najpomembnejše dogodke v tem obdobju, predvsem čas hladne vojne in petdeseta leta, poznavanje tega obdobja nam je v veliko pomoč

za razumevanje družbenopolitičnih razmer v drami Look back in anger, ki jo imamo na angleški maturi. Sproti smo reševali delovne liste, ki jih je profesor na koncu ocenil.

V drugem delu nam je o pomembnih dogodkih in osebnostih stoletja predavala še profesorica Jasmina Žilič v nemškem jeziku, profesor Igor Rajner pa je na koncu slišano povzel v

angleščini. Da bi bolje razumeli obdobje med drugo svetovno vojno in se vanj vživel, smo si v ljubljanskem Koloseju ogledali še film o neuspelem poskusu atentata na Hitlerja leta 1944. Dijaki smo bili nad projektom navdušeni. Podobna nadaljnja sodelovanja profesorjev podpiramo, saj omogočajo povezovanje znanja, ki ga dobimo pri različnih predmetih, pouk je tako drugačen, bolj pester in zanimiv, pridobljeno znanje pa nam bo še najbolj prišlo prav na maturi.

Anita Kotar, 4. b

SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Ivančna Gorica, april 2009

DOMOZNANSKA GALERIJA

METOD TURNŠEK

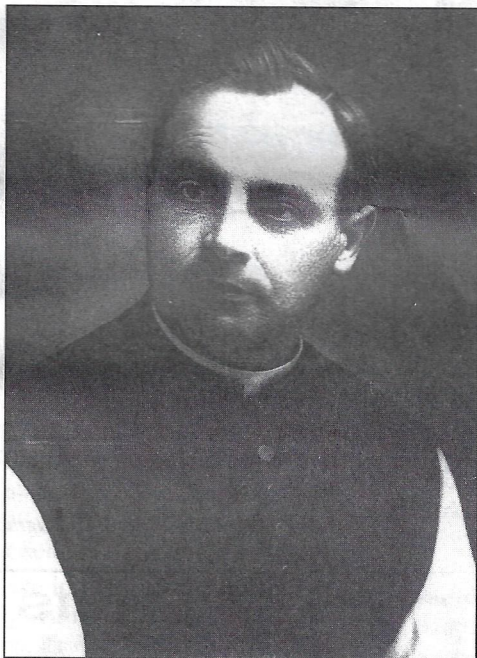
(1909–1976)

CISTERCIJAN, ETNOLOG IN PISATELJ (1. DEL)

Študent, cistercijan, pisatelj in urednik

Zdi se mi, da še ni razkrito, kako je stiški cistercijanski samostan, to se pravi opat dr. Avguštin Kostelec, ki je po prvi svetovni vojni prevzel vodstvo in dokončno 'nacionaliziral' dotlej dokaj nemško osebje, izvedel akcijo zbiranja mladih kandidatov za zasebno samostansko gimnazijo. S Štajerske je prišla vrsta fantov, med njimi trinajstletni Konrad Turnšek. To je bilo leta 1922. Neka priča ve povedati, da je Konrad pripotoval z vlakom iz Ptuja do Litije, od tam pa se je napotil v Stično peš. Ker je bilo treba šparati.

Mladi Konrad je bil doma z 'želsarske', kajžarske, to se pravi revne domačije. Poleg tega je bil sirota: oče je bil mobiliziran v vojsko in se ni vrnil; starejši brat je padel pod streli umikajočih se madžarskih vojakov. Uboga mati! Od šestih otrok ji je poleg Konrada ostala živa samo še hčerka. Ali je mati želela, naj se gre ukaželjni Konrad šolat v Stično ali je imel sam to nezlomljivo voljo? Odgovor lahko iščemo v Turnškovi igri Potujoči križ belih menihov, v kateri nastopa deček pastir Gorazd, ki je Turnškova samoupodobitev. Sam je imel prodorno željo postati duhovnik.

Cistercijan v Stični – mladostni potret

Opat Avguštin Kostelec je postal Turnškov duhovni oče in sploh nadomestni oče v nemirnih mladeniških letih. Pokazal mu je življenjsko smer ne le v tem, da je z odliko opravljal letne izpite na klasični gimnaziji v Ljubljani, ampak ga je – kot se spominja Turnšek sam – tudi navdušil za literarno ustvarjanje. Navdihovala sta

METOD TURNŠEK

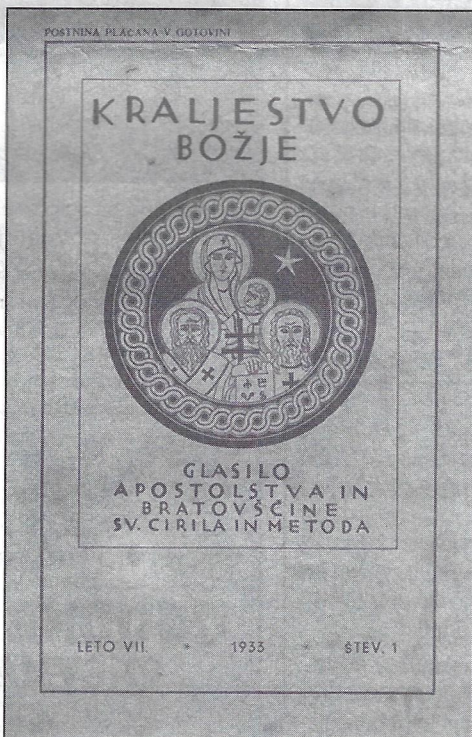
Kralj Samo

in naš prvi vek

ga tudi sama Stična in bližnja Jurčičeva Mu-ljava.

Iz Stične in iz Ljubljane je bilo treba napre-ven. Mladi dijaki so odrasli v okolju številnih slovenskih beguncev z izgubljene Koroške in Primorske. Že leta 1927 sta Konrad Turnšek in njegov rojak sošolec Ivan Voda prvič obiskala zamejsko Koroško. Tam je služboval kot župnik štajerski rojak Vinko Poljanec, do nedavnega deželni poslanec in tako rekoč voditelj koroških Slovencev v težkih poplebiscitnih časih. Odtlej ga je Turnšek obiskoval poleti. Vinko Poljanec je postal njegov drugi duhovni in tudi nadomestni oče. Medtem je Konrad v Stični prejel redovniške zaobljube in se preimenoval v Metoda. Res se v njegovem življenju pojavljajo lastnosti svetega Metoda.

Tudi teološki študij v Ljubljani je Turnška odmikal od Stične, posebno zaradi odličnih profesorjev. Nalezljiva je bila na primer raziskovalna in izdajateljska podjetnost ter mednarodna prodornost ekumenista dr. Franca Grivca. Pod njegovim vodstvom sta Metod Turnšek in Tomaž Kurent, ki je bil tudi stiški redovnik, doma iz Višnje Gore – oba pa sta bila najboljša študenta slovanskih jezikov – pripravila izdajo liturgije (maše) svetega Janeza Zlatoustu v staroslovanskem jeziku in slovenskem prevodu. Grivec si je pri opatu izgovoril Turnška, da mu bo po diplomu pomagal urejati cirilmetodijsko revijo Kraljestvo Božje. Potem je izdajanje te revije prevzela kar Stična.

Na Turnškovi novi maši leta 1934 v minoritski cerkvi na Ptuj sta Turnšku stala ob strani oba njegova 'očeta' – Kostelec in Poljanec. Poljanec je imel novomašni govor. Vabil je Turnška na Koroško. Morda se je opat Kostelec že vdajal načrtu, da bo Turnška izgubil oziroma da bo stiški samostan ustanovil na Koroškem nekakšno podružnico. Ta zamisel je bila živa še po vojni. Toda Turnšek je hrepenel, da bi neposredno spoznal tudi slovensko zamejstvo v Italiji, še posebno potem, ko je narodopisno raziskoval celotno slovensko ozemlje.

Leta 1936 je obhajal stiški cistercijanski samostan 800-letnico svojega obstoja, kar je za Turnška pomenilo močno navezavo na Stično. Izkazalo se je, da je sposoben izvršiti še tako težavno kulturno nalogo: Napisal je in objavil v reviji Bogoljub v enajstih nadaljevanjih in s številnimi slikovnimi prilogami reportažo z naslovom Stoji, stoji tam sivi samostan. Temeljito je prikazal duhovno podobo samostanskega življenja, deloma pa tudi materialno, gospodarsko udejstvovanje. To je bil ne le novinar-

Stiški opat Avguštin Kostelec in Metod Turnšek, ampak tudi pisateljski podvig in oddolžitev ljubljani Stični.

Pa ne samo to. Turnšek je napisal tudi igro o ustanovitvi stiškega samostana Potujoči križ belih menihov. V njej ustanovitve samostana ni navezal samo na francoskega opata, na ustanoviteljski samostan Rein pri Gradcu v Avstriji, na višnjegorske plemiče ter na tedanjega oglejskega patriarha, temveč je v mističnem zanosu in z domišljijso svobodnostjo povezal ustanovitev samostana s samim svetim Bernardom. Po drugi strani je prikazal ljudstvo, in sicer mladino, ki tudi odločilno prispeva k rešitvi vprašanja, kje bo stal samostan. Pastir Gorazd kot predstavnik slovenskega ljudstva se že sme preobleči v stiškega redovnika. V Gorazdu je Turnšek upodobil sebe. Opat Vincencij napoveduje, da bo Gorazd – Turnšek postal »svečnik, apostol rodnega ljudstva«.

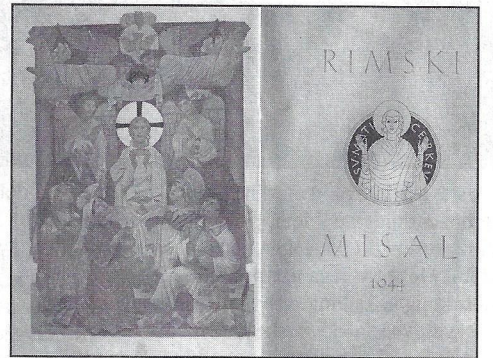
Uprizoritev Potujočega križa belih menihov v Stični

Režiser uprizoritve, šentviški kaplan Jožko Prezelj, se je sicer bal, da bo vsebina preveč duhovna in težka, a je na koncu presenečen spoznal, da je občinstvo pozorno spremljalo dogajanje. V reviji Ljudski oder je izšla ena fotografija te predstave na prostem, besedilo igre pa takrat ni izšlo.

V Stično so prihajali pomembni gostje, o čemer je kasneje Turnšek napisal vrsto zanimivih, literarno izdelanih poročil. To je bil ljubljanski nadškof Anton Bonaventura Jeglič, politik in minister Anton Korošec, zagrebški nadškof Bauer, hrvaški duhovnik in književnik Jeronim Korner, škof na Krku Josip Srebrnič in drugi. V Stični je precej časa bival pisatelj Ivan Zorec, in Turnšek zanimivo pripoveduje, kako mu je priskočil na pomoč, mu napisal nek važen del njegovih Belih menihov. V Stični je učiteljevala pesnica Vida Taufer, in Turnšek ji je pomagal izdati prvo pesniško zbirko. Tu je bil tudi slepi pesnik Franjo Neubauer. Zanimiva so bila njegova srečanja s slikarjem Golobom, z igralcem Edvardom Gregorinom in drugimi. Iz Stične je Turnšek hodil maševat na grad Podsmreka pri Višnji Gori, kjer so bivali Verovškovi iz Ljubljane.

Turnšek je revijo Kraljestvo Božje prepustil Tomažu Kurentu, sam pa je ustanovil in podjetno urejal liturgično revijo Božji vrelci.

Za svetništvo Antona Martina Slomška se je tako zavzemal, da se čudiš, zakaj ni že uspelo. Pridobil je mlado, nadarjeno umetnico Sonjo Vončina, da mu je risala liturgične motive – ta se je živo zanimala za teološka vprašanja in za stiško redovno življenje. Imel je že stike z likovnimi umetnikoma Stanetom Kregarjem in Francetom Goršetom in drugimi. Opat Kostelec mu je ponujal možnost študija v Rimu, poleg tega je bilo možno, da bi odšel na Poljsko. Medtem je leta 1938 umrl na Koroškem njegov 'oče' Vinko Poljanec kot žrtev nacistov. Šele po vojni je Turnšek smel objaviti resnično poročilo o Poljančevi kalvariji.

Turnšek je med raznimi ponudbami požrtvovalno sprejel najtežjo in najbolj tvegano, bila pa je slovensko nacionalno pomembna. Šlo je za izdajo celotnega Rimskega misala v slovenskem jeziku in v malem, molitveniškem formatu, pri čemer je Turnšku pomagal arhitekt Plečnik. Rimski misal je bila krona ali glavni dosežek liturgičnega gibanja. Še preden bo koncil dal zeleno luč za popolno bogoslužje v narodnih jezikih, naj bi bilo to omogočeno slovenskim vernikom. Tudi Rimski misal je bil podjetje ali izdaja stiškega samostana. Vprašamo se lahko, kako je bilo s plačevanjem velikih stroškov. Zdi se, da Turnšek ni samo izčrpaval radodarne Kostelčeve blagajne, temveč si je po Grivčevem vzoru prizadeval za uspešno prodajo.

Turnšek ni žrtvoval le svoje kariere, marveč je za več let odložil vročo željo, da bi nadaljeval s pisateljevanjem. Je pa napravil odličen doktorat in osvojil metode znanstvenega dela. Na mladi ljubljanski univerzi so Turnška živo zanimali tudi druge stroke: slavistika, narodopisje, zgodovina.

Še nekaj zanimivega se je dogajalo med vojno v Stični. Tu se je zbralo nad trideset slovenskih duhovnikov, ki so bili izgnani z Gorenjske in Štajerske, zasedene in potujčevane od Nemcev, zatekli so se na Hrvaško in v Srbijo, končno pa pristali v Stični, kjer jih je opat Kostelec gostoljubno vzdrževal. Turnšek pripoveduje ne samo, kako so ti duhovniki prosili škofa Rožmana za pobožnost Jezusovega Srca, temveč tudi to, kako jih je sam zaposlil, in sicer da so mu pripovedovali o verskih običajih v raznih krajih na Slovenskem. Njihova pričevanja je potreboval in izkoristil za svoje narodopisne knjige, ki so začele izhajati med vojno: Pod vernim krovom. Med pregnanimi duhovniki je bil tudi znameniti pisatelj, njegov rojak in vzornik Ksaver Meško, s katerim se je tukaj v Stični prvič v življenju osebno srečal.

Med vojno Turnšek ni imel časa za politiko. Doktorat, misal, narodopisje. Ob koncu vojne je odpotoval v cistercijanski samostan Mera-no na Južnem Tirolskem v Italijo in tu pričel pisati že dolgo zamišljeno zgodovinsko dramo o Karantaniji – Država med gorami. Toda že jeseni 1945 se pojavi v Trstu, kjer so novoustanovljene slovenske šole potrebovale dosti učnega osebja. Redovnik Turnšek se je naselil pri znamenitem duhovniku dr. Jakobu Ukmarju in postal profesor slovenščine in zgodovine. Ali ga je morda privabilo v Trst tudi to, da je bil škof Santin v času prve svetovne vojne med bogoslovci, ki so pod Sedejevim vodstvom pribežali iz Gorice?

Dr. Milan Dolgan

RAZSTAVA SLIK JANEZA ZUPANČIČA V GALERIJ MESTNE KNJIŽNICE GROSUPLJE

Februarja letos je bila v prostorih galerije Mestne knjižnice Grosuplje na ogled razstava likovnih del zdravnika in slikarja Janeza Zupančiča, ki si jo je ogledalo izjemno veliko obiskovalcev.

Ta razstava je bila plod marljivega dela v obdobju zadnjega pol leta, pa tudi znanja in izkušenj, ki jih je Janez Zupančič pridobil v letih svojega ustvarjanja. Učil se je iz knjig in zajemal iz bogate zakladnice svetovne in slovenske umetnosti. Omenimo lahko realizem pa odmeve impresionizma, Couebeta in nadrealizem de Chirica, našega Božidarja Jakca in Rudija Španzla. Gotovo pa mu največ idej, nasvetov in izkušenj prinaša živ stik s prijatelji umetniki, kot sta Tomaž Perko in Jože Trontelj. Močno je nanj vplival cistercijanec Gabrijel Humek, odličen akademski slikar, ki mu je predstavil svet magičnega realizma. Nenavadni sanjski prostori, polni simbolov, in temate kolorit z močnimi kontrasti ter svetlobnimi učinki odmevajo tudi v umetnosti Janeza Zupančiča.

Janez Zupančič je večerni ustvarjalec. Ko se vse umiri, v roke vzame čopič, ki ga po njegovih besedah odvraca od televizije in pretiranega uživanja ogljikovih hidratov. Njegove slike nastajajo počasi, premišljeno, vendar naravnost na platno in brez nepotrebnega skiciranja.

Vse slike, ki so bile razstavljene, so naslikane v tehniki akrila, ki je enostavna in omogoča celo paleto različnih učinkov. Lahne poteze s čopičem, ki spominjajo na akvarel, je umetnik postopoma zamenjal s pastoznimi nanosi z lopatko,

ki sliko dobesedno gradijo in ji dajo volumen.

Izbor motivov v umetnosti Janeza Zupančiča je pester. Blizu so mu sakralno mistične teme, iz arhitekturnih elementov in različnih simbolov sestavljeni magični prostori, tihožitja, podobe iz narave, pa tudi portreti in akti. Ta razstava je bila le izsek iz pisanega mozaika motivov, v katere se dr. Zupančič pogloblja in jih poskuša izraziti na svoj način. Na splošno lahko rečemo, da si stojita nasproti krajina in interior.

Podobe narave so stalnica v umetnosti Janeza Zupančiča. Pri tem ne gre za plainairizem, saj umetnik ne poskuša v naravi sami zajeti hipne podobe, pač pa ustvarja doma in si pomaga s fotografijo. To mu omogoča, da se lahko osredotoči na posamezen prizor in ga naslika počasi in poglobljeno.

Voda je njegov priljubljeni motiv in izvir. Našo dolensko Krko je ujel v vseh njenih variantah, pa naj bo razposajeno tekoča čez lehnjak ali lenobna in globoka v svojem spodnjem toku. Zelenje, ki odseva v njeni gladini, nudi celo paleto modrozelenih tonov, ki so mu tako pri srcu.

Na drugi strani poletna polja žarijo v močnih, živahnih barvah. Na debelo nanešeni odtenki tople rumene, oranžne in rdeče nam v spomin priključijo poletno pripeko, čudovita polja sonč-

nic in maka ter vonj zrelega žita. Med travniki in polji pa stoji kozolec, kralj naše stavbne dediščine. Je simbol truda slovenskega kmečkega človeka skozi stoletja. Z likovnega stališča pa je zanimiv, saj daje s poudarjenimi vertikalami in horizontalami značilen estetski poudarek slovenski podeželski pokrajini. Janez Zupančič ga naslika en face, kjer pokončni in vodoravni nosilni tramovi tvorijo stilizirano razpelo. S tem mu da že skoraj sakralni značaj, ki si ga v povezavi s trdim delom za preživetje res zasluži.

Nasprotje poletne pokrajine so podobe zime. Gozd, pokrit s snegom, je zavil v hladne tone, gola drevesa ustvarjajo igro svetlobe in sence na zasneženih tleh. Zimski mraz omili toplo svetloba in pozlačeni okvirji, ki dopolnjujejo končni učinek slike.

Med interierji lahko ločimo dva tipa. Na eni strani so prostori, ki so odmev Humekovih nadrealističnih prizorov. Janez Zupančiča navdihuje Plečnikova arhitektura s svojimi čistimi linijami, strogi pravili zlatega reza in modernistično izvedbo. Prostor sicer zgradi z arhitekturnimi elementi, v katerih ima vodilno vlogo steber, vendar ne gre za veran posnetek arhitekture kot take. Močni kontrastni barvni odtenki vijolične, turkizne, rumene in rdeče in premišljeni svetlobni učinki podobo Plečnikove arhitekture spremenijo v nov, duhovni, posvečeni prostor, v katerem slišimo, kako odmeva tišina. To je notranji prostor, kamor človek zaide, ko je sam s seboj.

Popolnoma drugačen prostor je kmečka izba. Rustikalna, preprosta, dišeča po svežem kruhu je za nas, otroke moderne dobe, včasih samo še oddaljen spomin in nostalgija. Kruh, pradačni simbol rodovitnosti, preživetja in ljubezni posvečuje te preproste kmečke prostore, da postanejo svetišča domačnosti in toplote.

Poseben kotiček razstave je bil posvečen tihožitjem, v katerih iz temnega ozadja izstopajo podobe zrelega, sočnega sadja. So v trenutek ujeta lepota plodov narave, katerih neizogibna usoda je, da ovenijo in minejo.

Darija Kovačič

NASTOPI FOLKLORNE SKUPINE ZAGRADEC SE KAR VRSTIJO ...

Fantje in dekleta iz okolice Zagradca se vsak teden zbiramo, da bi se naučili čimveč folklornih korakov. Po ritmih Srečkove, Gašperjeve in Jožetove harmonike nas vseskozi vodi Nataša Hribar. Naučili smo se kar nekaj spleto, v katere je vključen tako ples kot tudi petje.

Leto se je začelo s koncertom, ki je bil 31. 1. 2009 v kulturnem domu v Zagradcu. Predstavili smo se z gorenjskim svatbenim plesom Kovtre šivat ter s solističnim nastopom naših treh harmonikašev. Poleg nas so tisti večer nastopili še FS Vidovo in otroški pevski zbor Zagradec. Za konec večera pa so se obiskovalci lahko posladkali z dobrotami, ki smo jih pripravili člani FS Zagradec.

Čez en teden smo zopet nastopili v KD Zagradec, in sicer v čast našemu znamenitemu slovenskemu pesniku Francetu Prešernu. Tokrat smo se predstavili z belokranjskim plesom Dober večer. Tistega večera pa so bili na odru še učenci OŠ Zagradec, otroci iz vrtca Sonček iz Zagradca ter odrasli pevski zbor iz Zagradca.

Krajši nastop pa smo imeli tudi 21. 3. 2009 v sklopu dogodkov pod naslovom Etno je fletno v Mercatorjevem centru v Novem mestu.

V prihodnje načrtujemo še veliko plesnih nastopov, prvi pa bo že 17. 4. 2009 v Šentvidu na Območnem srečanju odraslih folklornih skupin ter pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž.

Člani FS Zagradec

MED KULTURO IN NARAVO

Na Jurčičevi domačiji so mladi likovni ustvarjalci ob pomoči dedkov in babic zasadili bezgove grmiče, ljubiteljski slikarki Ana Medved in Olga Šeme pa razstavljali svoja dela.

Zadnja sobota v marcu je bila res praznična, saj se je na Jurčičevi domačiji spet zbrala množica ljudi s spoštljivim odnosom do narave in kulture. Najmlajši člani likovne sekcije KD Kresnička so ob vходу na Jurčičevo domačijo zasadili bezgove grmiče in se tako poklonili materi Zemlji. Za nasad bodo pridno skrbeli in ga negovali.

Drugi del lepega dogodka smo nadaljevali v galeriji Kresnička. Za prijazen sprejem je poskrbela Klara

Lampret, ki je s svoje flautice izvajala nežne melodije. Svečanost se je stopnjevala z nastopom Mešanega pevskega zbora KD Harmonija iz Ivančna Gorice z zborovodkinjo Mojco Intihar.

Tatjana Lampret in Adela Petan sta najavili in predstavili osrednje dogajanje večera – odprtje razstave likovnih del Ane Medved in Olge Šeme, akademska slikarka in mentorica Joanna Zajac pa je spregovorila o njuni ustvarjalni poti. Ganjeni ustvarjalci

sta bili deležni navdušenja, pohval in čestitk izjemnega števila obiskovalcev, prijateljev in sorodnikov.

Ob prijateljskem druženju, ki je sledilo, so se porajale ideje za nove dogodke, nova ustvarjanja in ni bojazni, da bi ambiciozno zastavljen projekt v štirih sklopih Med naravo in kulturo ne bil izpeljan v celoti.

LB

Slikarki Ana in Olga s svojo mentorico Joanno.

AVTO SERVIS VLEKA
MARJAN KLEMENČIČ S.P.
ŠENTVID PRI STIČNI

UGODNE CENE
PNEVMATIK
IN PLATIŠČ!

AVTOKLEPARSTVO
AVTOLIČARSTVO
AVTOMEHANIKA
VULKANIZERSTVO
AVTOOPTIKA
AVTOVLEKA non-stop

Gsm: 041/785 333
<http://www.avto-klemencic.si>

ASTLAK d.o.o.

ARTIŽA VAS 1
1296 ŠENTVID PRI STIČNI
E-mail astlak.doo@siol.net
IDENT.ŠT.:SI66658098

GSM.:041 213 821 TEL.:01/78 00 123 FAX.:01/78 00 124

ASFALTIRANJE DVORIŠČ IN CESTIŠČ, TLAKOVANJE,
POLAGANJE ROBNIKOV, VGRAJEVANJE PALISAD,
IZKOPI IN ODVOZ MATERIJALA IN OSTALA DELA V
NIZKIH GRADNJA

EKSKURZIJA UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE IVANČNA GORICA

Na programu Univerze za tretje življenjsko obdobje Ivančna Gorica je pisalo: 17. 3. 2009, Ekskurzija, obisk muzeja Društva Kočevarjev staroselcev v Občicah.

36 rednih obiskovalcev tega izobraževanja se nas je podalo na pot. Namestnica predsednice programskega sveta UTŽO, gospa Martina Kralj, je sedla na sedež vodičke. Temeljito pripravljena nas je popeljala v njene najlepše kraje, saj je Bela krajina tudi njen rojstni kraj. Zato so bile ta dan njene besede še lepše, bogatejše in bolj izbrane.

V Občicah pri Dolenjskih Toplicah smo si ogledali Kulturni center Društva Kočevarjev staroselcev. Tu so na 800 km² površine 600 let živelij germanski kmetje na nemško govorečem področju. Ta vzhodni del kočevske pokrajine so zaznamovali s svojo kulturo, z jezikom, načinom življenja in delom. Tu so živeli in delali od konca 14. stoletja pa vse do 2. svetovne vojne, ko so bili izseljeni iz teh krajev.

V tem centru smo poslušali zgodovino in zgodbe, saj tako dolgo življenje pusti bogato dediščino in veliko zgodb nesrečno izseljenih družin in porušeni domačiji. Po toliko letih ljudje še vedno iščejo svoje korenine

in si včasih v zadnjih dneh življenja zaželi tudi grudico zemlje svojih prednikov. Tu so na ogled tudi makete hiš izginulih vasi, nekateri dokumenti, orodje in oprema iz njihovega življenja v teh krajih.

V Rožnem Dolu pri Semiču smo na ekološki turistični kmetiji Plut poleg ogleda poskrbeli tudi zase z bogatim in dobrim kosilom. Tudi tu nas je gospa Martina Kralj presenetila s prijetnim kulturnim programom. Ljudski

veseljak Toni Plut nas je sprejel z armoniko (ne manjka črka h), mladi plesalci v belih belokranjskih nošah pa so nas pozdravili in razveselili s prijetno pesmijo in plesom.

Ves čas so nas vodile in spremljale iskriče oči gospe Martine, ki je z besedami mehke in tople belokranjske govornice in temeljito pripravljenim programom poskrbela za čudovit dan, za kar smo ji hvaležni.

M. Zaletel

Prijazen sprejem – Plutov Tonček s harmoniko in mladi belokranjski plesalci

4. FOLKLORNI VEČER V KD STIČNA

Folklorna skupina Stična, ki deluje že štiri leta, njene vrste pa štejejo preko 35 članov, je v mesecu marcu pripravila svoj četrti folklorni večer. Zopet so v gosteh imeli dve izredno zanimivi skupini, (Folklorna skupina Emona in Folklorna skupina Oton Župančič Vinica), ki sta nam prikazali goriške, štajerske in belokranjske pleske, Stičani pa so nam tokrat pripravili prekmurske in dolenske pleske. In tisto, kar je najboljše – tudi tokrat je bila dvorana napolnjena do zadnjega kotička, vse do jutra pa so vladali ples, smeh in dobra volja!

Več o dogajanju najdete na www.kd-sticna.si

Kulturno društvo Stična

Foto: Aljaž Celarc

KNJIŽNICA IVANČNA GORICA

Enota Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica, tel. št.: 787 81 21
sikivancna@gro.sik.si

PON., TOR., SRE., PET. od 9. do 19. ure
ČET. od 9. do 14. ure
SOBOTA od 8. do 13. ure

KRAJEVNE KNJIŽNICE

Četrtekovi popoldnevi so namenjeni njihovi odprtosti, in sicer:

Višnja Gora: od 13. do 15. ure (788 45 88)
Stična: od 13. do 15. ure (051 236 436)
Šentvid: od 16. do 18. ure (051 236 436)
Krka: od 16. do 18. ure (780 20 91)

SVETOVNI DAN UMETNOSTI IN EKOLOGIJE

5. junija je svetovni dan UMETNOSTI IN EKOLOGIJE. Knjižnica bo na ta dan s stojnico sodelovala na ekološkem dnevu, ki ga organizira JSKD OI Ivančna Gorica, v kulturnem domu. Zelena nit stojnice bo SPOROČILO

ZEMLJI: Kadar se ljudje spomnijo, takrat ljubijo. Razstavljene bodo knjige o ekologiji, izžrebali bomo najboljši ekološki sms, Gabrijel Vrhovec in knjižničarji pa bomo najmlajše navdihovali s pravljicami. Že sedaj pa vas vabimo k sestavljanju kratkega ekološkega sporočila.

SESTAVITE EKOLOŠKI SMS

Od 5. maja do 5. junija poteka natečaj za najboljši SMS (kratko sporočilo) Zemlji, kateremukoli živemu bitju, rastlini, živali, človeku ... Najboljši SMS-ji bodo nagrajeni in objavljeni v občinskem časopisu. Čakajo vas majice z bralnimi motivi. Spomnimo se, da smo povezani. Sms-je pošljite v knjižnico po pošti ali na tel. št. 051 236 436 s svojimi podatki.

POTOPISNO PREDAVANJE v okviru projekta Dežele v besedi in sliki s potovanja po Tajski bo 4. junija ob 19. uri. Gostuje Domen Zorko. Do takrat je na ogled še fotografska razstava Živopisne podobe Indije in Indonezije. Na voljo so zloženke s priporočili za branje indijske književnosti.

... In ljudje so pozabili. Pozabili so deliti kopno, vodo in nebo matere Zemlje z živalmi. Pozabili so, da so živali njihove sestre in bratje.. Pozabili so, da so vsi del ene same velike družine matere Zemlje. Ljudje so pozabili. Živali pa so si zapomnile. In vedele so, da bodo morale o tem spomniti ljudi. In tako nas naši bratje in sestre spominjajo vsak dan ...

In kadar se delfini igrajo, se ljudje spomnijo. Kadar ptice pojejo, se ljudje spomnijo. Kadar srne plešejo, se ljudje spomnijo. In kadar se ljudje spomnijo, takrat ljubijo.

(Iz knjige Shim Schimmel: Otroci Zemlje ne pozabljajo)

Vokalna skupina Šentviški slavčki
in OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

vabita

na dobrodelni koncert

3. SLAVČKOV POZDRAV POMLADI

v petek, 24. aprila, ob 19.30 uri
v avli OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični.

Gost: STIŠKI KVARTET
Sodelujejo: učenci OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Koncert je dobrodelne narave, zbrana sredstva bodo namenjena šolskemu skladu OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični, za pomoč učencem iz socialno šibkejših družin.

Vabljeni, da v pesmi pozdravimo pomlad
in skupaj poiščemo poti dobrote!

V STIŠKEM MUZEJU KRŠČANSTVA NA SLOVENSKEM NOVA RAZSTAVA Ob 100-letnici rojstva patra Metoda Turnška postavili občasno razstavo

Pater dr. Metod Turnšek (1909–1976) je bil redovnik v stiškem samostanu, urednik, profesor in javni delavec, znan kot pisatelj leposlovja, narodopisec, verski pisatelj, zgodovinar, časnikar, založnik in politik. Veljal je za človeka, ki se je zlasti po vojni, ko je zapustil stiški samostan, popolnoma posvetil slovenskemu zamejstvu v Italiji in Avstriji ter na ta način na novo ovrednotil in utemeljil slovensko narodno enotnost.

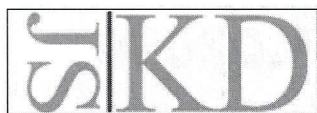
Foto: p. Branko Petauer

Občasna razstava o dr. Metodu Turnšku je bila v prostorih Muzeja krščanstva na Slovenskem odprta 21. februarja, torej točno na dan Turnškovega rojstva pred 100 leti. Na razstavi, katere idejni utemeljitelj je literarni zgodovinar dr. Milan Dolgan, so razstavljena in komentirana vsa Turnškova literarna dela s področja proze in dramatike, verske knjige, ki jih je bodisi napisal bodisi uredil, narodopisne in zgodovinske knjige. Deloma je prikazana tudi njegova raznovrstna publicistika. Razstavljene so nekateri dokumenti o življenju in delu, ki so ohranjeni v arhivu, poudarek pa je na mladostnih letih, vlogi stiškega samostana in na Turnškovi zgodovinski povesti o Svetih Višarjah »Božja planina«.

Omenjena razstava je eno prvih obeležij v nizu praznovanja 100-letnice Turnškovega rojstva, saj bo letos kar nekaj slovenskih založb počastilo obletnico s prvo izdajo in ponatisi Turnškovih leposlovnih del.

Razstava bo odprta do konca avgusta, patra Metoda Turnška pa lahko spoznate tudi v tokratni Domoznanski galeriji našega časopisa.

Matej Šteh

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta. II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, Slovenija
☎ ,75 90 01/786 ☎ 238 051/675 ,70 90 01/786 ✉ oi.ivancna.gorica@jskd.si

NAPOVED SKLADOVIH DOGODKOV

Rastoče vrbove skulpture; območno srečanje otroških likovnikov ob svetovnem dnevu muzejev

v ponedeljek, 18. 5. 2009, od 8.30 ure dalje, Videm - Dobrepolje, JVIZ OŠ Dobrepolje

Mladi likovniki bodo imeli posebno priložnost spoznavanja sodobne likovne umetnosti z izgradnjo vrbovih rastočih skulptur. Pod mentorstvom Anice Eržen, Mihaele Ciuha in Svetlane Jakimovske Rodić bodo spoznavali umetnostne tokove ekološkega ustvarjanja. Skulptura v obliki hiške oz. celice bo nastala na dvorišču OŠ Dobrepolje, kjer bodo potem zanj skrbeli dobrepoljski otroci. Skulptura bo namreč potrebovala letošnjo nego, obrezovanje in zalivanje.

Zrelo je žito, je žuta slama; medobmočno srečanje odraslih folklornih skupin

sobota, 23. 5. 2009, Grosuplje, Kulturni dom

Odrasle folklorne skupine, izbrane na območnih srečanjih v regijah Osrednje Slovenije in Primorske, bodo prikazale letošnjo produkcijo. Skupine bo strokovno spremljala Branka Moškon.

MAVRIČNA KULTURA ZA VSE

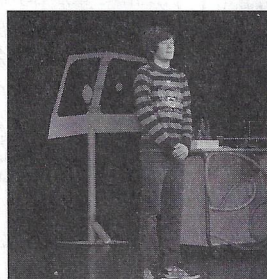
GLEDALIŠČE LABIRINT GOSTOVALO V ZADNJI PREDSTAVI IVANJSKEGA LUTKOVNEGA ABO-NMAJA

Metuljček in metuljčica sta navdušila ivanjske otroke. V celovito zastavljeni predstavi se je odvijala poučna zgodba dveh metuljčkov. Z barvitostjo in enostavnostjo so lutke zaživele v animaciji Tine Oman. Režiser predstave pa je bil Saša Jovanović. Lutkovna predstava o metuljčkih je bila zadnja, četrta predstava v sezoni 2008/2009. Z novo sezono 2009/2010 začnemo spet jeseni v tednu otroka – prva predstava bo v petek, 2. oktobra 2009, v kulturnem domu v Ivančni Gorici.

MLADI GLEDALIŠČNIKI SO SE USPEŠNO PREDSTAVILI NA OBMOČNEM SREČANJU V KULTURNEM DOMU GROSUPLJE

Nastopilo je okoli 250 otrok, ki so se predstavili s trinajstimi gledališkimi igrami.

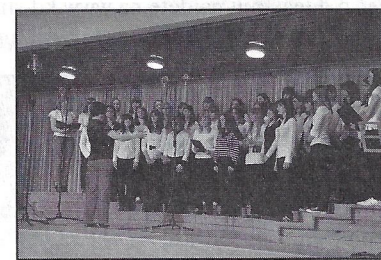
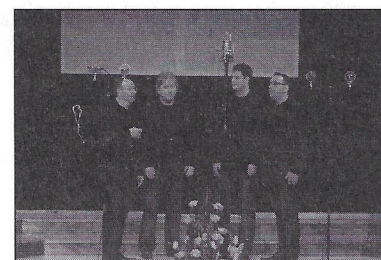
Popolnoma polna dvorana je zaživila v intenzivni gledališki izkušnji in mladi obiskovalci so uživali v gledališču mladih. Iz občine Ivančna Gorica so nastopili otroci iz OŠ Stična PŠ Krka pod mentorstvom Mateje Jere Grmek, Brigite Langenfus ter Tončke Rajer s predstavo Igrajmo se gledališče ter gledališka skupina OŠ Stična pod vod-

stvom Aleksandre Šparl in Jožice Ferlin s klasičnim pravljičnim besedilom za otroke, Rdečo kapico. Iz OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični smo si ogledali odlično predstavo Magnetni deček avtorja Milana Dekleve v režiji Jelke Rojec.

ŠTEVILNI IVANJSKI ZBORI SO NASTOPILI NA DVEH DELIH OBMOČNE REVIJE

Tradicionalno srečanje pevskih zborov in malih pevskih skupin je potekalo v začetku aprila v treh delih pod spodbudnim naslovom Rastejo trave in misli. Predstavile so se številne odrasle pevske zasedbe – nastopilo jih je kar 26. Ivanjsko občino so zastopali pevski zbori in male pevske zasedbe iz Ivančne Gorice, Stične, Šentvida pri Stični, Ambrusa; vseh skupaj jih je nastopilo 9. Revijo je strokovno spremljal Stojan Kuret, ki se je izčrpno pogovoril z vsemi zborovodji in umetniškimi vodji. Na podlagi strokovne ocene pa bo narejen izbor za regijsko srečanje, ki bo jeseni v Ljubljani.

Vitaline

SHUJŠAJTE IN OBLIKUJTE SVOJE TELO!

051/633 446

Prijazno vas vabimo, da si rezervirate prvi **BREZPLAČNI TERMIN** in preizkusite učinkovito naravno metodo za odpravo maščob in celulita na problematičnih mestih.

OBISČITE NAS BREZJE PRI GROSUPLJEM

Akcija
Plačš 3 dobiš 4
kavitacije

Akcija
12x HYPOXI +
1x Kavitacija
GRATIS

INFORMACIJE IN REZERVACIJE
051/633 446
www.vitaline.si
info@vitaline.si

KAVITACIJA
Ultrazvočna liposukcija

Pred terapijo Po eni terapiji
Pred terapijo Po treh terapijah

NOVOST PRI NAS!

REZULTATI SO VIDNI ŽE PO ENI SAMI TERAPIJI, SAJ ZMANJŠAMO OBSEG DO 5cm NA TRETIRANEM PODROČJU.

FITNES
PILATES
SOLARIJ
AEROBIKA
PLESNA ŠOLA
BOWNOVA TERAPIJA
OSEBNO TRENERSTVO

OSTALA PONUDBA

Akcija velja do 31.5.2009

PROGRAM FESTIVALA 2009

Maj

- 23. 5. 2009 ob 19. uri: MAČEK MURI – gledališka predstava; dvorana
- 30. 5. 2009 ob 21. uri: SEVERA & GAL – koncert; kmetija odprtih vrat Javornik

Junij

- 7. 6. 2009 ob 18. uri: VALTER DRAGAN – monodrama; dvorana
- 19. 6. 2009 ob 20. uri: ANSAMBEL LOJZETA SLAKA – koncert; igrišče

Julij

- 11. 7. 2009 ob 21. uri: NEISHA – koncert; turistična kmetija Magovac

Avgust

- 17. 8.–22. 8. 2009 OTROŠKA USTVARJALNA DELAVNICA – likovna delavnica, dvorana
- 29. 8. 2009 ob 20. uri: TONY CETINSKI – koncert; Krška jama

September

- 5. 9. 2009 ob 19. uri: AKORD – koncert; cerkev sv. Kozme in Damjana
- 6. 9. 2009 ob 15. uri: ŽENSKÉ & MOŠKI – 3. del; Špas teater; Krška jama
- 12. 9. 2009 ob 19. uri: PERPETUUM JAZZILE – koncert; Krška jama

Višnja Gora skozi čas

VIŠNJEGORSKI PEČAT

Božo Otoperec je v svoji disertaciji z naslovom Srednjeveški pečati in grbi mest in trgov na slovenskem prostoru na Filozofski fakulteti v Ljubljani leta 1986 obdelal vse pečate mest in trgov na Slovenskem v srednjem veku in jih tudi znanstveno utemeljil. Nekoliko razširjen in dopolnjen tekst svoje disertacije je izdal v knjigi z naslovom Srednjeveški pečati in grbi mest in trgov na Slovenskem, Slovenska matica Ljubljana in Znanstveno raziskovalni center SAZU 1988. V tej publikaciji navaja, da se višnjegorski grad prvič omenja sredi 12. stoletja. Pod gradom se je kmalu tudi zaradi pomembne prometne povezave na tem področju razvilo trško naselje. Prvotno je bilo naselje na področju današnjega Starega trga in je imelo v svojem središču cerkev, posvečeno Materi božji (ostanki te cerkve so vidni na današnji Hribarjevi domačiji). Med leti 1232–1246 se v babenberškem urbarju (urbarji so najstarejši popisi krajev in njihovih prebivalcev zaradi pobiranja davkov) omenja mitnica v Višnji Gori.

Pečat Višnje Gore pa se prvič omenja 1443 kot trški pečat. Pečat je bil okrogle oblike premera 3,4 cm. Imel je napis PVRC WEXXLWERC, v ozadju je upodobljen ščit, na katerem je videti nizko obzidje s široko obokanim vhodom, ob straneh pa sta dva stolpa.

Božo Otoperec meni, da simbolika grba najverjetneje ponazarja povezanost med posadko na višnjegorskem gradu s prebivalci trga. PVRC v napisu pomeni grad, Wexxelwerc pa je

ime trga. To bi bilo v skladu (moje mnenje) z bajko, da so višnjegorski fevdalci skulpturo pozlačenega polža, ki so jo dobili v dar od Benečanov, podarili mestu Višnja Gora, in da je ta polž še danes splošno znana insignija mesta Višnje Gore in ne njenih nekdanjih fevdalnih gospodarjev. To potrjuje dobre odnose med fevdalci in tržani Višnje Gore.

Otoperec še omenja, da so bili prvi višnjegorski plemiči iz rodu Heme Krške iz zgornjega toka reke Mure na Koroškem in so podedovali njene posesti na Kranjskem. Ne strinjam pa se, da so bili višnjegorski plemiči ustanovitelji stiškega samostana. Oni so samo zagotovili vojaško prisotnost in s tem varnost na tem področju, sti-

ški samostan pa je ustanovil oglejski patriarh Peregrin. Plemiči so odstopili zemljo za gradnjo samostana, vendar so v zamenjavo dobili posesti, ki so bile cerkvena last na Kranjskem. Pozneje so bili tudi gospodarski zaščitniki samostana in oblastniki nad takratnim prebivalstvom na stiškem področju. Tako je moral celo mojster Mihael, graditelj stiškega samostana, svoje številne potomce, ki jih je imel z domačinko Matildo, odkupiti od takratnih fevdalcev in jih osvoboditi od podložniškega stanu.

Višnjegorski pečat nam torej iz drugega srednjega veka pripoveduje o pomembni višnjegorski preteklosti.

Valentin Skubic

Pečat Višnje-gore iz 14. stol.
po odtisu izgubljenega pečatnika v AS

USPEH VIOLINISTKE ANE BLAŽEVIČ ARKO NA TEKMOVANJU MLADIH GLASBENIKOV

Na 38. tekmovanju mladih glasbenikov Republike Slovenije je Ana Blažević Arko, učenka Glasbene šole Grosuplje pod mentorstvom prof. Polone Udovič v disciplini violina, I. a kategorija, prejela 87,33 točke in osvojila bronasto plaketo.

Iskrene čestitke!

Sprejemni preizkusi za vpis v šolsko leto 2009/2010

V glasbeno šolo se lahko vpišejo otroci, ki uspešno opravijo sprejemni preizkus in so v okviru priporočene starosti. Ker je število prostih mest omejeno, se sprejme kandidate z boljšimi rezultati. Sprejemni preizkus obsega: izvedbo pesmi po lastni izbiri, posnemanje ritmičnih in melodičnih motivov, razvitost glasbenega spomina, primernost fizičnih predispozicij in zdravstvenega stanja. Za šolsko leto 2009/2010 bodo sprejemni preizkusi v soboto, 23. in 30. maja 2009, od 9. do 13. ure na vseh podružnicah. Seznam instrumentov, na katere bo možen vpis, bo objavljen na spletni strani Glasbene šole Grosuplje v mesecu maju. Sprejemni preizkusi bodo potekali na naslednjih lokacijah:

- Grosuplje: Glasbena šola Grosuplje, Partizanska cesta 5, 1290 Grosuplje,
- Dobrepolje: Jakličev dom, Videm 32, 1312 Videm - Dobrepolje,
- Ivančna Gorica: Srednja šola Josipa Jurčiča, Cesta II. grupe odredov 38, 1295 Ivančna Gorica,
- Škofljica: Osnovna šola in vrtec Škofljica, Klanec 5, 1291 Škofljica.

Predhodna prijava ni potrebna.

Nova spletna stran Glasbene šole Grosuplje

Vse zainteresirane obveščamo, da smo na Glasbeni šoli Grosuplje vzpostavili spletno stran na naslovu www.gsg.si, kjer vas bomo redno obveščali o življenju in delu na šoli, prav tako pa bodo svoje prispevke lahko objavili naši učenci.

Glasbena šola Grosuplje

DOBER KRUH JE ŠE BOLJ DOMA V GROSUPLJEM

Po več kot letu dni, odkar je PEKARNA GROSUPLJE POSTALA MERCATORJEVA DOMAČA PEKARNA, SE NJEN DELEŽ NA MERCATORJEVIH KRUŠNIH POLICAH VZTRAJNO POVEČUJE. S PEKARNINO DEJAVNOSTJO JE NEPOSREDNO POVEZANIH OKROG 240 ZAPOSLENIH Z OBMOČJA OBČINE GROSUPLJE IN SOSEDNIH OBČIN. V PETNAJSTIH MESECIH JE SVEŽE ZADIŠALO OSEMNAJST NOVIH IZDELKOV.

Po vključitvi pekarnine dejavnosti v Poslovni sistem Mercator so bile spremembe predvsem organizacijske narave, zaposleni v Grosupljem so namreč vključeni v več sektorjev v Poslovnem sistemu Mercator, ter seveda v načinu trženja izdelkov. Lastniško je Pekarna Grosuplje v pretežni lasti Poslovnega sistema Mercator že tri desetletja, po uspešnem obdobju delovanja na zunanem trgu pa so njeni izdelki in blagovna znamka na začetku preteklega leta postali prednost le najboljšega sosedu. Danes jih tako najdete na krušnih policah Mercatorjevih živilskih prodajal po vsej Sloveniji, prodajo pa širijo tudi na Hrvaškem.

TEHNOLOŠKE PRIDOBITVE IN VELIKO NOVOSTI V PONUDBI

»V prvem četrtletju letošnjega leta smo v Mercatorjevih prodajalnah prodali skoraj za desetino več izdelkov kot v istem obdobju lanskega leta,« pove

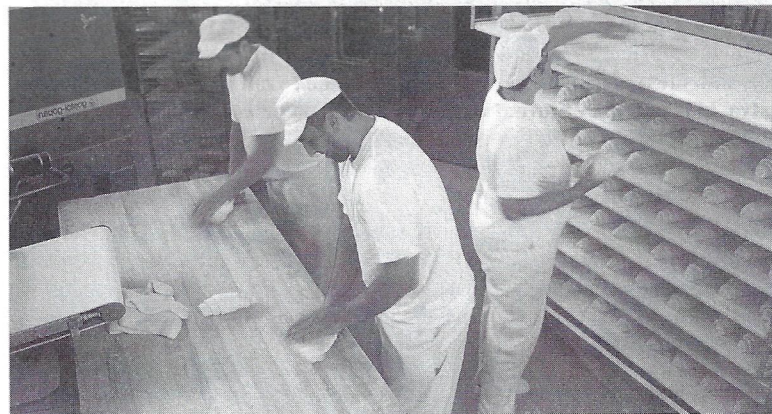
Miran Hribar, direktor Sektorja Proizvodnja. »Nadaljevali smo uspešno poslovanje, izboljšali produktivnost, leto 2008 pa je prineslo tudi nekaj kar pomembnih investicij. Pridobili smo dodaten sklop nove etažne peči, vzhajalno komoro za kruh in pecivo ter linijo za izdelovanje pekarskega peciva. Organizacijsko smo nekoliko drugače razporejeni, sicer pa je število zaposlenih ostalo nespremenjeno. Še vedno smo tudi veseli vsakega šolanega peka, ki bi se nam želel pridružiti. Kljub slovesu slovenskega in grosupeljskega kruha je dobrih pekov vedno premalo.«

Načrtovano postavitve proizvodnega obrata, ki bi poleg pekarskega dela zajemal tudi novo dejavnost proizvodnje delikatesnih izdelkov, so zaradi nepredvidljivega gospodarskega okolja začasno ustavili. V razvoju novih izdelkov pa je pekarna obdržala svojo pregovorno ambicioznost.

Širok izbor so v dobrem letu dni obogatili s 15 novimi vrstami krušnih izdelkov in peciva. Med drugim so priljubljeni Sosedov kruh pripravili brez aditivov, družino temnih hlebov pa obogatili s Koroškim kruhom, ki je prvi rženi kruh brez aditivov. Belemu in polbelemu so dodali še Krajcarja s semeni. Letošnji novosti, ki sta razveselili sladokusce, sta Nedeljski kruhek in Pomladni kruh s pehtranom. V pripravi pa so že nove.

TRDNO POVEZANI Z DOMAČIM OKOLJEM

Od nekdanj močno sodelovanje z lokalnim okoljem se je prav tako ohranilo. Zdaj je njegov nosilec Poslovni sistem Mercator, ki nadaljuje podporo športnim in kulturnim organizacijam ter humanitarnim pobudam v pekarninem domačem okolju. Povezani moramo biti, kolikor je le mogoče, in se razvijati skupaj, so prepričani.

Novi izdelki za ljubitelje kruha.

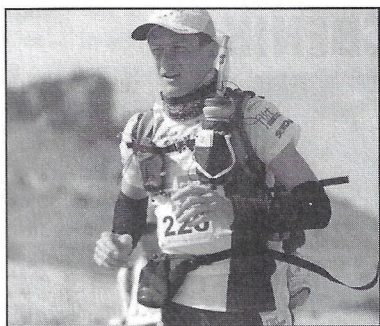
Miran Hribar, direktor Sektorja Proizvodnja v Poslovnem sistemu Mercator.

60 let
Mercator

Pekarna
Grosuplje

NAREJENO Z LJUBEZNOSTJO

TONI VENCELJ SIJAJEN ČETRTO MED VEČ KOT 800 ULTRAMARATONCI V MAROKU

Potem ko se je pred tremi leti že uspešno udeležil podobnega teka, a na nižji kakovostni ravni, v Mavretaniji, se je tokrat lotil teka *Marathon des sables*, ki ima med tekači podoben sloves kot pri avtomobilistih rally Pariz-Dakar.

Toni Vencelj je ultramaraton v Maroku opravil z odliko. Kljub dvema odpovedanima etapama so tekači pretekli za navadne smrtnike zelo »hude« preizkušnje. Za povrh so tekli z nahrbtnikom, po puščavskem pesku, najdaljša dnevna etapa pa je bila dolga kar neverjetnih 91 kilometrov. Ker sem bil nekoč tudi sam tekač, vem, da je to res občudovanja vreden dosežek za vse, ki so zmogli takšne izjemne napore in prispeli do cilja.

Toni pa ni le prišel do cilja, ampak je osvojil sijajno četrto mesto, kar je več, kot je sam realno pričakoval. Bil je najboljši med Evropejci oz., če izrazimo »arabske oz. puščavske lisjake«, celo najboljši od tekačev iz preostalega dela sveta. Prvo in drugo

mesto sta namreč osvojila domačina Maročana Mohamed AHANSAL in Aziz EL AKAD (zaostanek za prvim 4 minute in 14 sekund), tretji je bil Jordanec Salameh AL AQRA (zaostanek za prvim 47 minut in 40 sekund), četrty je bil Toni VENCELJ (Slovenija, zaostanek ura, 47 minut in 9 sekund), peti je bil zopet Maročan Mustapha AIT AMAR (zaostanek ura, 49 minut in 11 sekund), šesti pa je bil Italijan Lorenzo TRINCHERI, ki je imel že več kot dve uri zaostanka.

Toni je skupaj še z dvema tekačema tvoril ekipo Eurosport in z njima dosegel ekipno prvo mesto, kar je bila le še pika na i izjemno uspešnem teku.

Organizatorji so imeli zaradi slabega vremena (obilnega dežja) veliko težav s postavitvijo tras posameznih tekaških etap, a na koncu so 24. Ma-

rathon des sables le uspeli pripeljati do konca, ki je bil za Tonija izjemno uspešen. Če želite izvedeti več o njegovem podvigu, si to lahko ogledate na njegovi spletni strani tonivencelj.com.

Sicer so njegovi letošnji cilji zanimivi. Pravi, da bi rad nastopil na 160 km dolgem gorskem teku okoli Mont Blanca. Zaradi velikega zanimanja se je izredno težko prijavit, tako da bo ta cilj verjetno lahko izpolnil šele prihodnje leto. Zanimajo ga tudi štirje maratoni v štirih puščavah (www.4deserts.com). V najbližji prihodnosti, junija, pa namerava ponovno nastopiti v Grčiji na gorskem maratonu na gori Olimp. Prejel je že vabilo organizatorja, njegova želja pa je izboljšati lansko peto mesto.

Simon Bregar

AMD Šentvid pri Stični

ZAČETEK NA VISOKI RAVNI

Po prvi dirki sezone sredi marca je nadaljevanje letošnje sezone motokrosistov sledilo 22. marca s prvo dirko pokalnega prvenstva Slovenije. Prva postaja tega najbolj množičnega prvenstva v moto športu pri nas so bile Slovenske Konjice, slab mesec kasneje, 19. aprila, pa je bila na vrsti že druga dirka tega prvenstva, ki je potekla v Slovenj Gradcu. Že prej, na prvo aprilsko nedeljo, so se motokrosisti pomerili tudi na drugi dirki letošnjega državnega prvenstva, imenovanega MX SLO Feroda Celje 2009. Po štirih dirkah je bera točk v AMD Šentvid pri Stični nad pričakovanji.

Dokaj povprečen vtis iz prve dirke državnega prvenstva so fantje iz AMD Šentvid popravili že na drugi dirki, ki je šla za DP v Brežicah. Damjan Smrekar je v kategoriji MX Open odpeljal zelo suvereno in zaostal le za zmagovalcem Sašem Kragljem. V isti kategoriji je bil Borut Koščak sedmi, Robert Kavšek pa 13. Podobno kot Smrekar je pod sam vrh segel tudi Luka Kutnar v kategoriji MX 85. Tudi Kutnar je s tem popravil svoj trenutni položaj na lestvici. Takoj za tretjo stopničko je kot četrty končal Lampret Aljaž, ki je bil nad doseženim po koncu dneva lahko zadovoljen.

Najštevilčnejša kategorija na dirki, MX 125, je postregla z največ preobratu, nastopili pa so tudi trije člani AMD Šentvid. Poleg Šentvidčana Klemen Porente, še Ljubljanačan, Rok Virant in Marko Drvar. Izmed omenjene trojice se je najbolje znašel Virant, ki je končal 8., Porenta je bil 15., Drvar pa 16.

Trije še ne sedemletni korenjaki iz Ivančne Gorice so premierno nastopili v Brežicah in osvojili: Matevž Robek tretje mesto, Gašper Polajžar četrto mesto in Jure Perpar peto mesto.

Malo manjša je bila na dirki udeležba veteranov, kar sta dobro izkoristila Igor Pancar in Drago Hribar, zlasti slednji je s 5. mestom osvojil sploh najvišjo uvrstitev do sedaj, Pancar pa je bil tokrat tretji.

PO DVEH DIRKAH EKIPA PREPRIČLJIVO V VODSTVU

Nastopanje v pokalnem prvenstvu Slovenije je pri članih AMD Šentvid izredno priljubljeno. Fantje so v deseti sezoni tega prvenstva na dobri poti, da že četrto leto zapored osvojijo naslov ekipnih pokalnih prvakov. Podatki, da je šlo v Šentvid na prvi dirki v Slovenskih Konjicah osem pokalov in na drugi v Slovenj Gradcu sedem, govorijo o prepričljivem ekipnem uspehu.

Izmed vseh velja omeniti najprej Jana Hribarja, ki je v kategoriji MX 65 junior v Slovenskih Konjicah vse presenetil s svojo prvo zmago. Žal je v Slovenj Gradcu imel smolo in je poškodovan odstopil. V isti kategoriji je bil z dvema drugima mestoma prepričljiv Jan Pancar, medtem ko je Kutnar v MX 85 že zabeležil dve zmagi. S takšnim izkupičkom se za zdaj lahko pohvali le še Peter Šilc v MX Open R2. Na dobri poti k enakemu izkupičku je bil tudi Staš Goričar, ki je v prvo zmagal, na drugi dirki začel s prvim mestom, v drugi vožnji pa po slabšem startu dirko predčasno končal zaradi padca.

Seveda ostaja eden največjih ljubiteljev pokalnih dirk Damjan Smrekar, ki je na prvi dirki moral priznati premoč le Jaki Možetu, minulo nedeljo v Slo-

Luka Kutnar za zdaj po načrtih

venj Gradcu pa se ob Možetovi odsotnosti ni dal presenetiti večkratnemu državnemu prvaku Hrvaške, Nenadu Šipku, s katerim je suvereno opravil in prevzel tudi skupno vodstvo na lestvici. Med vozniki MX 125 R1 je Rok Virant zasedel 7. in 6. mesto, Porenta je bil dvakrat 11.

In kako je med veterani? V skupini do 45 let je Igor Pancar zaenkrat čisto pod vrhom s tretjim in drugim mestom. Enaki uvrstitvi je na prvih dveh dirkah zabeležil tudi Branko Kavšek v skupini veteranov nad 45 let. Za njim na tretjem mestu je bil na drugi dirki tudi Stane Pečjak, ki je začetek pokalnega prvenstva sicer izpustil zaradi poškodbe.

Sedaj sledi v pokalnem prvenstvu Slovenije daljši premor vse do avgusta, na praznik 27. aprila pa bo na sporedu že tretja dirka državnega prvenstva v Slovenskih Konjicah. Nato sledi premor vse do prve letošnje dirke v organizaciji AMD Šentvid pri Stični, ko bo 30. in 31. maja v Dolini pod Kalom zgodovinska prva dirka evropskega prvenstva.

Matej Šteh

“Imate bišo ali stanovanje?”

“Niste čisto prepričani o pomoči države ali solidarnosti drugih ob naravnih nesrečah?”

“Razmišljate kdaj o nesrečah kot so toča, vihar, strela, požar, vlom ...?”

“Varnost za primerno ceno?”

Sklenite zavarovanje MOJ DOM

in zavarovalnica vam bo povrnila škodo v višini nove vrednosti

Pet razlogov zakaj bi se odločili za našo ponudbo:

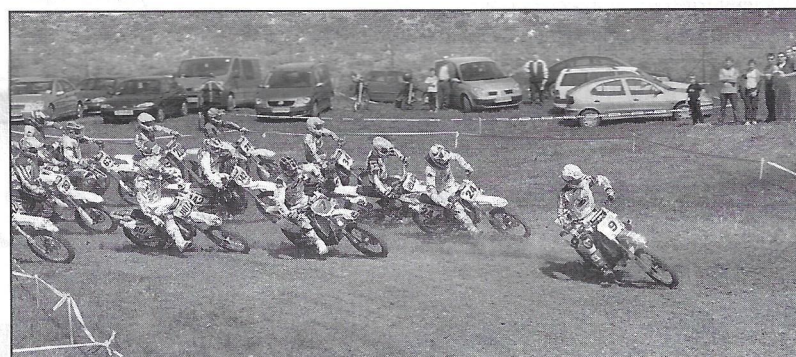
- kvalitetna in cenovno ugodna ponudba
- paketni popusti pri ostalih zavarovanjih
- dolgoletne izkušnje na področju zavarovalništva
- osebna pomoč v primeru škodnih dogodkov
- posebni popusti ob sklenitvi novega zavarovanja

Na novo vrednost lahko zavarujete:

- stanovanjsko hišo
- etažno lastnino
- stanovanjsko opremo
- gospodarski objekt
- tudi indirektni udar strele za aparate na novo vrednost

Posebni popusti za gasilce, člane planinske zveze in obrtne zbornice.

kontakt: leonrojc@gmail.com ali 041 744-026

Damjan Smrekar (9) je povedel na startu prve vožnje v Brežicah

Rezultati dosedanjih dveh dirk pokalnega prvenstva Slovenije:

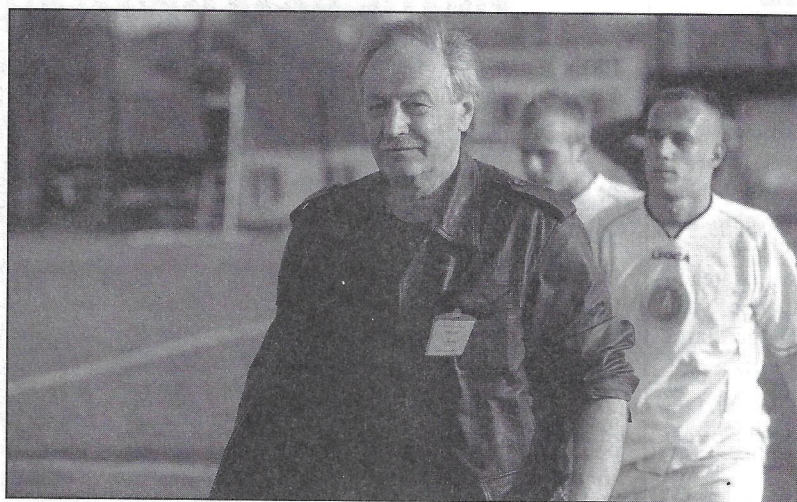
VOZNIK	KATEGORIJA	Slovenske Konjice (22. 3.)	Slovenj Gradec (19. 4.)
Jan HRIBAR	MX 65 junior	1.	8.
Jan PANCAR	MX 65 junior	2.	2.
Luka KUTNAR	MX 85	1.	1.
Aljaž LAMPRET	MX 85	5.	4.
Rok VIRANT	MX 125 R1	7.	6.
Klemen PORENTA	MX 125 R1	11.	11.
Staš GORIČAR	MX 125 R2	1.	7.
Marko DRVAR	MX 125 R2	14.	16.
Jure KAVŠEK	MX 125 R2	17.	9.
Simon KUTNAR	MX 125 R2	19.	28.
Stane PERPAR	MX 125 R2	24.	/
Matevž KLEMENČIČ	MX 125 R2	31.	/
Boštjan TOMAŽIN	MX 125 R2	35.	/
Rok ZUPANČIČ	MX 125 R2	/	32.
Damjan SMREKAR	MX Open R1	2.	1.
Borut KOŠČAK	MX Open R1	8.	7.
Robert KAVŠEK	MX Open R1	13.	/
Peter ŠILC	MX Open R2	1.	1.
Miha MARN	MX Open R2	14.	/
Dejan SREBRNJAK	MX Open R2	16.	15.
Rok ERJAVEC	MX Open R2	22.	/
Rok PEČJAK	MX Open R2	28.	20.
Aleš GROZNIK	MX Open R2	30.	25.
Darko TOMAŽIN	MX Open R2	35.	/
Davorin GORIŠEK	MX Open R2	37.	31.
Grega KUTNAR	MX Open R2	39.	29.
Jure PEČJAK	MX Open R2	/	11.
Boris SKUBIC	MX Open R2	/	18.
Igor PANCAR	MX Veterani 35	3.	2.
Drago HRIBAR	MX Veterani 35	12.	16.
Bojan GORIŠEK	MX Veterani 35	17.	15.
Branko KAVŠEK	MX Veterani 45	3.	2.
Milan ŽVAN	MX Veterani 45	7.	8.
Stane PEČJAK	MX Veterani 45	/	3.

NK LIVAR Ivančna Gorica

LIVAR V VARNIH VODAH

Nogometaši Livarja doživljajo cvetočo pomlad, saj so v drugem delu sezone prvič klonili šele v šestem krogu 2. SNL, pa še to proti Olimpiji, ki vodi z naskokom.

Pojdimo od začetka. Zimo so nogometaši preživeli v negotovosti oziroma dvomu o obstoju kluba. Dejstvo, da so bili Ivančani skupaj z Zagorjem na dnu lestvice, je bil še dodaten razlog za skrb. Pomladni vetrc in novi trener Filip Mendaš pa sta očitno na stadion Livarja prinesla svež elan. Opogumljajoča je bila najprej točka v Šentjurju, nadaljevalo se je z domačo zmago nad drugouvrščenim Alu-

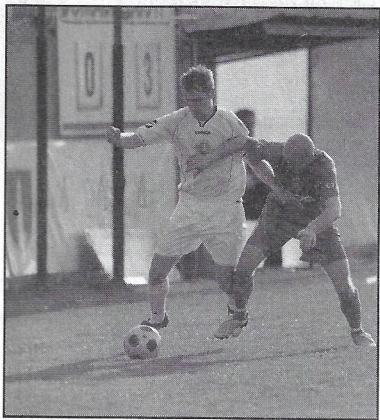

Novi trener Filip Mendaš

minijem, dobro je del tudi remi v Črnomlju. To pa še ni bilo vse: livarji so v gosteh ukanili enega neposrednih konkurentov v boju za obstanek, Bonifiko, za povrh pa dodali še eno zmago nad Aluminijem. V zadnjem krogu pa so remizirali na gostovanju v Šentjurju. Če seštejemo: 12 točk v sedmih krogih, kar je sijajen dosežek. Janez Hrovat, predsednik NK Livar, je takole izrazil zadovoljstvo s spo-

mladanskim delom sezone: »Seveda smo zadovoljni. Lahko povem, da klub ni ogrožen, saj smo poravnali veliko večno dolgov, približno 95 odstotkov. Zelo smo veseli tudi zaradi rezultatov, saj so trener Filip Mendaš in igralci opravili odlično delo. Zagorju smo v zadnjem času ušli za deset točk, tako da smo v dokaj varnih vodah.«

Lojze Grčman

RK SVIŠ Pekarna Grosuplje Ivančna Gorica

JUNAKI SE PREPOZNAJO V TEŽAVAH

Po spodbudnem začetku spomladanskega dela prvenstva so rokometarji SVIŠ-a Pekarne Grosuplje iz Ivančne Gorice ob koncu februarja zabredli v krizo in sledila je serija porazov. Boleči so bili predvsem tisti z realno slabšimi ekipami, kot sta Sežana in Izola. Dobri srečanja so Ivančani odigrali proti favoriziranemu Šmartnemu in Grosuplju. Še v posebej ugodnem položaju je bil SVIŠ na sosedskem derbiju, a v končnici ni izkoristil nekaj lepih priložnosti za zadetek, tovrstna darila pa so Grosupeljčani hvaležno sprejeli in zmagali. Za nameček zaveznik Ivančanov ni bilo niti zdravje, saj sta poškodbi Jerneja Marinčiča in posebej Uroša Šparla še dodatno skrajšali klop Saša Barleta. Težave so predvsem na levem krilu, na katerem so poškodovani tako Aleksander Polak kot Jan Ilovár in omenjeni Marinčič. »Zaporedni porazi so pustili posledice na psihičnem stanju, težko je spet obuditi zmagovalno miselnost. Razlogi za slabe rezultate pa so kompleksni. Med njimi je gotovo tudi odgovor-

nost trenerja. Druga stvar je, da se nam odhoda Tomaža Špindlerja in Jožeta Zelka poznata bolj, kot smo mislili. Nimamo enakovrednih menjav, zato ni prave konkurence na treningu. Včasih niti nimamo dovolj igralcev, da bi igrali šest na šest. Če ni prave konkurence, pa ni napredka, in nekateri igralci podzavestno na treningih ne dajejo vsega od sebe. Tretji razlog leži v poškodbah nekaterih nosilcev igre v pripravljalnem obdobju. Zaradi vsega omenjenega prihajamo v končnice, ko se tekma odloča, zelo utrujeni. Kljub temu se je na tekmi v Grosupljem že videl napredek, pristop je bil brezhiben, igralci so se držali tistega, kar smo se dogovorili. Vendar pa so bili v zadnjih minutah nosilci igre zelo izmučeni, nekaj pa smo imeli tudi smole z nesrečno odbitimi žogami,« je bil izčrpen trener Sašo Barle, ki bo v prihodnjih treh kolih še več priložnosti namenil mladim igralcem.

Trenutno SVIŠ zaseda osmo mesto na lestvici, čakajo pa ga še tri srečanja. Prva šesterica je sicer teore-

tično še dosegljiva, a ima konkurent iz Železnikov veliko lažji raspored kot SVIŠ, ki doma pričakuje Krško in MIK Radeče, v goste pa odhaja k Ajdovščini. Vendar pa, saj veste, ni težko biti junak, ko gre vse kot po maslu, ampak takrat, ko je treba voz potegniti iz blata ...

Od mlajših ekip bomo tokrat pod drobnogled vzeli ekipo starejših dekčkov A, ki jih vodi Marjan Potokar: »Ta ekipa sicer številčno ni močna, vendar pa je za nas kljub vsemu nekaj časa obstajala možnost, da se uvrstimo med najboljših 16 ekip. Glede na lansko sezono smo bili vseeno uspešnejši in smo dosegli več točk. Korak naprej vidim tudi v tem, da smo letos premagali na primer močno ekipo Novega mesta, kar nam v prejšnjih sezonah denimo ni uspelo. Pet naših igralcev pa že nastopa tudi v kadetski ekipi, kamor se jih bo naslednje leto preselilo še več. Prepričan sem, da bodo nekateri igralci uspešno igrali tudi pri mladincih.«

Lojze Grčman

KOŠARKARSKA OBČINSKA LIGA - TROJKE

PO SPOMLADANSKEM DELU
NA VRHU KOŠARKARJI
EKIPE PRINCE PUB

Potem ko so uspešno zaključili svojo prvo sezono naši košarkarji KK Ivančna Gorica v 3. slovenski ligi, smo se pod koše zapodili še navdušenci v igri 3 : 3 na en koš. Seveda tu sodelujejo praktično vsi tisti, ki vadijo v KK Ivančna Gorica, ter še precej drugih, ki želijo dokazati, da za njimi ne zaostajajo kaj dosti. Vsem fantom, ki redno vadijo v klubu, se vadba pozna, saj igrajo na višji ravni, ostali jim poskušajo slediti, tako da so tekme v občinski ligi letos zelo kvalitetne. Prve štiri ekipe odstopajo od drugih, zelo dobro pa igrajo tudi ekipe od 5. do 7. mesta. Nekoliko zaostaja le ekipa Bar na postaji & Bar salon, ki pa se tudi bori po svojih močeh. Ekipa Prince pub, ki je v dvoboju za las premagala ekipo Kremenčkovih in tako zaseda prvo mesto po spomladanskem delu, igra v sestavi: Uroš Kristan, Rok Marolt, Enej Tergrav, Simon Boljete, Miloš Stojanovič. V ekipi sta še Denis Ramič in Boštjan Kastelic, a še nista zaigrala.

Lestvica po spomladanskem delu po 8 tekmah:

ekipa	T	zmage	porazi		+/-	točke
1. PRINCE PUB	8	8	0	283 : 172	+111	16
2. KREMENČKOVI	8	7	1	282 : 191	+91	15
3. TORNADO	8	6	2	262 : 217	+45	14
4. SDS IVANČNA GORICA	8	4	4	233 : 226	+7	12
5. TIM BAR	8	3	5	213 : 262	-49	11
6. BOMAX *	8	2	6	226 : 267	-41	10
7. FOTONI *	8	2	6	231 : 258	-27	10
8. BAR NA POSTAJ & BAR SALON	8	0	8	147 : 284	-137	8

* Zaradi medsebojne tekme, ki jo je dobila ekipa Bomax.

Simon Bregar

ZIMSKA MEDOBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU

DELTA NEW WAVE PODPRVAKI
MEDOBČINSKE LIGE

ŠD Ponikve je novi prvak zimske medobčinske rekreativne lige 2008/09, ki jo je organizirala ZŠO Grosuplje. Omenjeni ekipi je po dramatični zaključni tekmi sezone uspelo premagati prvaka izpred štirih sezon ter lanskoletnega podprvaka lige – moštvo Delta New Wave iz Ivančne Gorice.

Med 20 ekipami, ki so nastopile (10 v prvi ligi in 10 v drugi), je igralo 6 ekip iz naše občine.

Zasedle so sledeča mesta: v 1. ligi je torej drugo mesto osvojila ekipa Delta New wave, peto mesto ekipa Mix bar (ob tem je potrebno omeniti, da so fantje v omenjeni ekipi imeli v drugem delu tekmovanja obilo težav s poškodbami, tako da so veseli, da so sploh končali to tekmovanje. V prvem delu so bili ob ekipi Delta ... celo edini, ki so premagali kasnejše prvake). Šesto mesto je osvojila ekipa Mizarstvo Trunkelj Krka, osmo pa Mizarstvo Gnidovec Sp. Brezovo. V 2. ligi so četrto mesto osvojili Mafijozi, deseto pa Športno društvo mladih Krka.

Za najboljšo ekipo iz naše občine, Delta New wave, so igrali: Aleš Černivec, Uroš Černivec, Robert Bevc, Danijel Glavič, Rudi Grünbacher, Franci Kadunc, David Kastelic, Milan Kojadinovič, Igor Koščak, Izidor Motnikar, Robert Potokar, Damjan Sluga, Sebastjan Šinkovec, Dušan Škorič in Klemen Zaletelj.

Simon Bregar

organizirata

2. kolesarsko akcijo
VZPONI NA GRADIŠČE

(Lavričeva koča na Gradišču nad Šentvidom in Stično)

Akcija se je začela 5. aprila in bo trajala do 27. septembra 2009.

V tem času se bo mogoče na Gradišče povzpeli kar 176-krat.

Podelitev priznanj z vožnjo na čas bo 4. oktobra 2009.

Udeleženec ob plačilu startnine (10 evrov) dobi evidenčni kuponček in se ob vsakem prihodu vpiše v evidenčno knjigo.

Dnevno se šteje samo en vzpon.

Več informacij dobite v Lavričevi koči na Gradišču in na internetni strani društva.

<http://www.kolesarsko-drustvo-grosuplje.si>

SREČNO VOŽNJO!

SPRETNA GAŠPER MIŠMAŠ IN NIKA MIKLAVČIČ PRIIGRALA POLFINALE

OŠ Stična je v torek, 24. marca 2009, gostila igralce namiznega tenisa iz 22 slovenskih šol, ki so se pomerili v četrtfinalu državnega tekmovanja posamezno in ekipno. Tekmovali so učenci 1.–5. razreda in 6.–9. razreda ter v absolutni kategoriji. Ekipno so se pomerile OŠ Center iz Novega mesta, OŠ Preserje, OŠ Toma Brejca iz Kamnika in OŠ Zalog iz Ljubljane.

Svoje zastopstvo je imela na tekmovanju tudi naša šola, ki se je do četrtfinala prebila s tremi predstavniki. Pot do četrtfinala pa se je začela že na šolskem prvenstvu, na katerem so se lahko pomerili vsi učenci od 6. do 9. razreda, na podlagi rezultatov pa je bila oblikovana šolska ekipa, ki je šolo zastopala na področnem tekmovanju 10. 2. 2009 na OŠ Preserje. V Preserjah smo tekmovali v kategoriji C in C1, kjer so se naši učenci odlično odrezali; Gašper Mišmaš je v svoji kategoriji zmagal, med učenkami od 6. do 9. razreda so prva štiri mesta osvojila Andreja Godec, Nika Miklavčič, Jerca Hočevar in Leja Zaletel, ekipa OŠ Stična v postavi Gašper Mišmaš, Domen Jarc, Andreja Godec in Nika Miklavčič pa je zasedla drugo mesto. V četrtfinale državnega prvenstva so napredovali prva ekipa s področnega tekmovanja in prva dva iz posameznih kategorij.

Na četrtfinalu, ki ga je organizirala naša šola, so tako nastopili trije domači tekmovalci; Gašper Mišmaš, Nika Miklavčič in Andreja Godec.

Najboljše uvrstitve:

UČENCI A (absolutna kategorija):

1. mesto: Novak Tilen (OŠ Bršljin, Novo mesto)
2. mesto: Švigelj Žiga Martin (OŠ Preserje, Preserje)
3. mesto: Flajs Miha (OŠ Oskarja Kovačiča, Ljubljana)

UČENKE A1 (absolutna kategorija):

1. mesto: Gregorka Nika (OŠ Preserje, Preserje)
2. mesto: Kosič Dijana (OŠ Zalog, Ljubljana)
3. mesto: Skok Kaja (OŠ Mengeš, Mengeš)

UČENCI B (1.–5. r.):

1. mesto: Horvat Domen (OŠ Poljane, Ljubljana)
2. mesto: Škulj Aljaž (OŠ Šmihel, Novo mesto)
3. mesto: Peterlin Martin (OŠ Radomlje, Radomlje)

UČENKE B1 (1.–5. r.):

1. mesto: Beden Katja (OŠ Radomlje, Radomlje)
2. mesto: Štulanovič Amela (OŠ Poljane, Ljubljana)
3. mesto: Lukan Anja (OŠ Vavta vas, Straža pri Novem mestu)

UČENCI C (6.–9. r.):

1. mesto: Hren Kristjan (OŠ Drska, Novo mesto)
2. mesto: Mišmaš Gašper (OŠ Stična, Ivančna Gorica)
3. mesto: Žužek Miha (OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče, Velike Lašče)

UČENKE C1 (6.–9. r.):

1. mesto: Božič Lara (OŠ O. Kovačiča, Ljubljana)
2. mesto: Bukovec Maruša (OŠ Center, Novo mesto)
3. mesto: Rudman Nuša (OŠ Center, Novo mesto)

V tej skupini sta se odlično odrezali tudi učenki OŠ Stična Nika Miklavčič, ki je dosegla četrto mesto, in Andreja Godec, ki je zasedla peto mesto in za las zgrešila uvrstitev v polfinalno državno tekmovanje.

V ekipnem tekmovanju si je največ zmag priigrala ekipa OŠ Zalog iz Ljubljane.

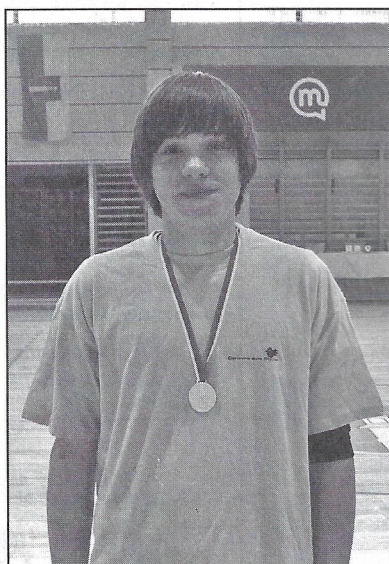
Rezultati:

1. mesto: OŠ Zalog, Ljubljana
2. mesto: OŠ Preserje, Preserje
3. mesto: OŠ Center, Novo mesto
4. mesto: OŠ Toma Brejca, Kamnik

Vsem igralcem namiznega tenisa za osvojene uvrstitve čestitamo, še posebej pa smo ponosni na naša Gašperja Mišmaša in Niko Miklavčič, ki se jima je uspelo uvrstiti v polfinalno državno prvenstva, ki bo potekalo 22. aprila na OŠ Logatec.

Veliko natančnih udarcev še naprej vama želimo!

Irena Bregar

Gašper Mišmaš, drugo mesto

SREDNJEŠOLSKA ŠPORTNA TEKMOVANJA

ROKOMETAŠI NAŠE SREDNJE ŠOLE V DRŽAVNEM FINALU, NOGOMETAŠI BLIZU POLFINALA

Tudi v letošnjem šolskem letu nas razveseljujejo športni dosežki dijakov Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice. Rokometaši bi na vsak način radi ponovili lanski dosežek, ko so postali srednješolski državni prvaki, nogometaši pa jim poskušajo slediti, a jim zaenkrat ne uspe priti tako visoko.

26. marca letos so imeli rokometiški državno polfinale, ki je bilo v Kopru. Odigrali so tri tekme, od teh so dve zmagali in eno igrali neodločeno in s tem osvojili prvo mesto. Kljub temu da letos ne igrajo tako prepričljivo kot lani, so že prišli med najboljše štiri ekipe v državi, in upamo, da bodo najboljše prihranili prav za konec. V Kopru so naši dijaki v postavi: vratar Gašper Slapničar, Aljaž Bučar, Miha Zarabec, Jernej Papež, Anže Ratajec, Jan Trunkelj, Gašper Štrus, Miha Štrus – poškodovan, Jernej Marinčič, Robi Glavan, Klemen Sašek, Amel Ajkič, Matej Potokar in Enej Butkovec dosegli sledeče rezultate:

SŠ Iv. Gorica : Gimnazija Koper 22 : 20

SŠ Iv. Gorica : ŠC PET Ljubljana 18 : 18

SŠ Iv. Gorica : Gimnazija Škofja Loka 17 : 14

Naša ekipa je imela v Kopru bučno podporo naših dijakov iz oddelkov tretjih letnikov, ki jih je treba ravno tako kot ekipo zelo pohvaliti. Državno finale bo 21. aprila zopet v Kopru. Samo upamo lahko, da se bo ponovil lanski uspeh, kar

bi bilo res izjemno.

Nekaj dni prej, natančneje 18. marca, je bilo v te- lovadnici Škofijske klasične gimnazije v Ljubljani četrtfinalno tekmovanje v malem nogometu tudi za dijake. Naši fantje so igrali v postavi: vratar Jani Hočevar, Tilen Jenko (kapetan), Robi Medved, Simon Ostanek, Anže Ivanjko, Anže Kocjančič, Amel Ajkič, Robi Glavan, Blaž Zupančič, Jože Škufca in Jože Stare. V prvi tekmi so premagali nekoliko presenetljive ljubljanske prvake, Škofijsko klasično gimnazijo, v drugi, odločilni tekmi za napredovanje pa so po izenačenem boju v finišu izgubili s Srednjo upravno in administrativno šolo iz Ljubljane in tako žal ostali brez napredovanja med osem najboljših ekip v Sloveniji. Pa mogoče naslednje leto.

Rezultati tekmovanja:

SŠ Črnomelj : SUAS Ljubljana 5 : 2

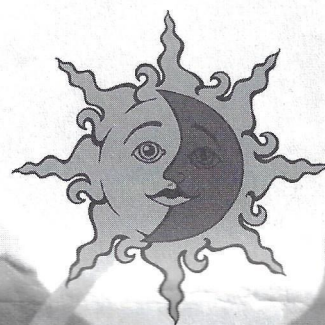
SŠ JJ Iv. Gorica : Škofijska klasična gimnazija Lj. 6 : 5 (1 : 1) po kazenskih strelah

Odločilni tekmi:

SŠ Črnomelj : Škofijska klasična gimnazija Lj. 3 : 1

SUAS Ljubljana : SŠ JJ Iv. Gorica 4 : 2

Simon Bregar

Palaca Sprostitve
KOZMETIČNI SALON

PON. – PETEK : 9h - 20h
SOBOTA : 8h - 13h

NAHAJAMO SE V

STAVBI ZA

LEKARNO V

IVANČNI GORICI

051 627 427 ali 01/786 92 57

AKCIJA 20.04. - 30.05.2009

— TUI NA KITA JSKA TERAPEVTSKA MASAŽA TELESA ARIFA DERVIŠEVIČA
REDNA CENA : 70 € AKCIJSKA CENA : 59 €

— TUI NA KITA JSKA TERAPEVTSKA MASAŽA HRBTA ARIFA DERVIŠEVIČA
REDNA CENA : 45 € AKCIJSKA CENA : 35 €

— PILING TELESA ZA ELASTIČNOST KOŽE +
KLASIČNA MASAŽA TELESA Z NARAVNIM MASAŽNIM OLJEM ZA HUIŠANJE
(iz čokolade in rdeče paprike)
REDNA CENA : 75 € AKCIJSKA CENA : 59 €

— ANTICELULITNA MASAŽA TELESA Z ANTICELULITNIM NARAVNIM OLJEM
REDNA CENA : 60 € AKCIJSKA CENA : 50 €

— PARFUMI SAN GIOVANNI (v prodaji od 4.5.2009 dalje)
PROMOCIJSKI POPUST - 30%

— OSNOVNA NEGA OBRAZA + KRALJEVSKA PEDIKURA
REDNA CENA : 80,00 € - ob nakupu vam podarimo ampulo glede na potrebe vaše kože

IZOBRAŽEVANJE

- TEČAJ MASAŽE DOJENČKA/OTROKA (2h promocijska cena do 31.12.2009: 25,00 €)
- TEČAJ MASAŽE ZA PARE (2h, 80,00 €)
- ŠOLA TUI-NA KITAJSKE TRADICIONALNE TERAPEVTSKE MASAŽE Z OSNOVAMI TRADICIONALNE KITAJSKE MEDICINE

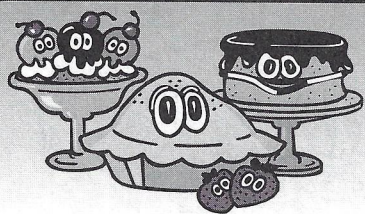
Izvajalci: Belladonna-Bimed d.n.o. in Palaca sprostitve d.o.o. Tehnični organizator: Zdrženje Meridina
Predavatelj: TEORIJA: doc. dr. Edvin Dervišević, dr. med, asist. Vedran Hadžić, dr. med.
PRAKTIKUMI: Arif Dervišević, asist. Vedran Hadžić, dr. med.

Šolanje je namenjeno vsem, ki si želijo pridobiti osnovno razumevanje in poznavanje tradicionalne kitajske medicine (zlasti tradicionalni kitajski pristop do obolenja in zdravljenja) ter se usposobiti za izvajanje TUI-NA kitajske terapevtske masaže. Terapijo uporabljamo za lajšanje tegob, umirjanje in odpravljanje bolečinskih stanj in funkcionalnih motenj ter kot odlično dopolnilno zdravljenje bolezni in poškodb. Nadvse funkcionalna je kot protistresna in splošna relaksacijska terapija v športu, pri negi obraza in telesa ter vzdrževanju čustvene, psihične in fizične agilnosti.

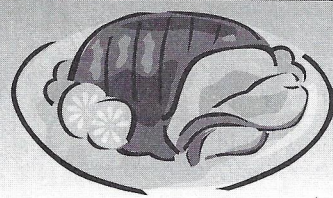
CERTIFIKAT: Program je s pogodbo o obojestranskem izobraževalnem sodelovanju (1987) usklajen s programom šolanja na WHO Collaborating Centre for Traditional Medicine, Beijing, Kitajska. Po zaključenem šolanju udeleženci, ki so se udeležili vsaj 12 od 14 modulov opravijo izpit in dobijo certifikat o opravljenem šolanju. Šola poteka v 14 mesečnih moduli, ki se izvajajo na Fakulteti za šport, Gortanova 22, Ljubljana (teoretični moduli in praktični). Vsak mesec ima posamezna šola en modul – ta je teoretičen ali praktičen. Teoretični in praktični moduli si sledijo v logičnem zaporedju. Šolanje je v slovenskem in hrvaškem jeziku.

www.palaca-sprostitve.si

e-mail : salon@palaca.si

Gospodinjska stran

Lahke, hrustljave in zdrave solate

Solatna kuhinja nas vedno znova preseneča z vrsto slastnih vitaminskih bomb. Solata se vedno prileže, kot majhen prigrizek, samostojna jed z ribo ali mesom ali kot sadni zaključek obroka. Preobilna hrana utruja, solata pa poživilja in je hitro pripravljena. Solato pripravimo lahko iz različne zelenjave, kot je na primer paradižnik, paprika, zelje, zelena solata, korenje ... Solate pa lahko pripravimo tudi iz različnega sadja. Takšne solate se imenujejo sadne solate. Pripravimo lahko tudi hladne solate iz krompirja, testenin, riža ... Skorajda je ni stvari, ki se je ne bi dalo spremeniti v solato.

Recepti

Lososov karpáč

Priprava: Lososov file operemo in posušimo. Natančno odstranimo vse koščice, potem pa file položimo na prozorno folijo in po obeh straneh potresemo s soljo, sladkorjem v prahu in z grobo mletim črnim poprom. File zavijemo in za 2 uri potisnemo v hladilnik. Mariniran file vzamemo iz hladilnika in na hitro speremo pod tekočo hladno vodo. Posušimo, potem pa z zelo ostrim nožem narežemo zelo tanke rezine. Špinačo in rukolo operemo in odcedimo. Pomarančo narežemo na kolesca; najlepša prihranimo. V skodelici zmešamo pomarančni sok, limonin sok, balzamični kis in olivno olje. Lososove rezine razdelimo na hladne krožnike. Pokapljamo jih s pripravljeno omako, potresemo z makom in garniramo s špinačo, z rukolo in s kolesci pomaranče.

Sestavine:
440 g lososovega fileja
20 g mlade špinače
20 g mlade rukole
1 rdeča pomaranča
2 žlici pomarančnega soka
2 žlici limoninega soka
2 žlici ekstra deviškega olivnega olja
4 ščepci maka
2 žlici grobe morske soli
2 žlici balzamičnega kisa
2 žlici sladkorja v prahu
2 žlici črnega popra v zrnju

Domača majoneza

Priprava: Vse sestavine segrejemo na *sobno temperaturo*, najbolje, da jih iz hladilnika vzamemo vsaj uro pred začetkom priprave. V kotličku z metlico razmešamo rumenjake, sol in ščepec sveže mletega belega popra. Med nenehnim enakomernim *stepanjem* v isti smeri po kapljicah postopoma prilivamo olje, ko se začne omaka zgoščevati, lahko olje prilivamo v tankem curku. Zgoščeni majonezi primešamo limonin sok in gorčico.

Sestavine:
1 rumenjak,
1,5–2,5 dl olja,
1 žlica belega vinskega kisa, 1/2 žličke gorčice, sol, beli poper v zrnju

Aromatizirano olje

Aromatizirano olje zlahka pripravimo tudi sami. Med najbolj priljubljene sodijo močno aromatične sestavine: zelišča, začimbe in cvetovi. Shranjujemo jih v dobro zaprtih kozarcih in v temi ter na hladnem.

Čilijevo olje: sojino, sončnično ali repično olje, dve na drobno nasekljani rdeči čili papriki, tri na drobno sesekljani čebuli in žlica popra.

Toskansko olje: oljčno, sojino, sončnično ali repično olje, dve vejici rožmarina, tri vejice timijana, trije olupljeni stroki česna, zrna črnega popra.

Aromatiziran kis

Najbolj priljubljena vrsta zeliščnega kisa vsebuje običajna zelišča. Kis s sadno aromo delamo najpogosteje iz malin ali brusnic, poznamo tudi jasminov kis ali kis z vrtničnimi in vijoličnimi cvetnimi listi. Dodatke narežemo na koščke, stresemo v kozarec in do vrha napolnimo s kisom ter dobro zapremo, pustimo stati na sobni temperaturi do 4 tedne. Iz dodatkov se v kis izločijo vonji, okusi in barvilo.

Kis s hruškami in cimetom: rdeči vinski kis, ena olupljena in narezana hruška viljamovka, dve paličici cimeta, dva koščka zvezdastega janeža, tri poprova zrna.

Zeliščni kis: beli vinski kis, tri vejice pehtrana, pol šopka drobnjaka, osem stebelc peteršilja. Primerne vrste kisa za solate: Aceto Balsamico, jabolčni kis, alkoholni, šampanjski, kumarični, malinov, ribezov, zeliščni, slivov, vrtnični, rozinov, rdeči vinski, šerijev, paradižnikov in beli vinski kis.

Primerne vrste olja za solate: rumenikovo, bučno, koruzno, madljevo, makovo, oljčno, repično, sezamovo, sojino, sončnično, grozdno, orehovo olje in olje pšeničnih kalčkov.

Balzamični kis

Kakšen je pravi balzamični kis?

V Italiji je predvsem znan tradicionalni balzamični kis pod imenom Aceto Balsamico tradizionale di Modena in Aceto Balsamico tradizionale di Reggio Emilia. Sta pod nadzorom konzorcija in imata točno določeno obliko steklenice, v kateri se prodaja kis, ter rožnati pečat z registrsko številko. Znani so še drugi balzamični kisi, vendar ti niso registrirani kot blagovna znamka in niso pod kontrolo konzorcija, zato lahko izvirajo od koderkoli. Taki poceni kisi so ponavadi po acetatnem postopku proizvedeni iz zgoščenega grozdnega soka in se nikdar niso pravilno starali v sodih, kot je to potrebno pri pravem balzamičnem kisu.

Preden nastane kis, je potrebnih več stopenj staranja. Kis mora vsaj 12 let ležati v vse manjših sodih, izdelanih iz različnih vrst lesa. Prostornina zadnjega sode ne sme biti večja od 20 litrov. Najmlajši kis te vrste je star 12 let; obstajajo tudi 24- in 48-letni kisi. Končni okus kisa je predvsem odvisen od vrste lesenih sodov, v katerih se je staral. Tradicionalno uporabljajo za staranje kostanjeve, jesenove, češnjeve, murvine in brinove sode.

Pira v solati s popečenimi ostrigarji

Priprava: Posebej skuhamo piro in jo ohladimo. Ostrigarje operemo in narežemo na lističe. Na vročem olju jih popečemo, potresemo s seseklanim peteršiljem in česnom ter zalijemo z razredčenim kisom. Začinimo in vse skupaj dodamo piri. Narahlo premešamo in postavimo v hladilnik, da se ohladi. Okrasimo z listi radiča ali mehke solate in postrežemo.

Sestavine: 30 dag pire, 80 dag sveže gobe ostrigarji, 4 stroke seseklanega česna, 1 žlica seseklanega peteršilja, 2 žlički oljčnega olja, 1 dcl vinskega kisa, sol, poper

Tunina v solati z rižem

Priprava: Riž skuhamo, odcedimo in speremo s hladno vodo. Paprike, kumarice in čebulčke v kisu ter paradižnike narežemo na majhne kocke, tunino razdrobimo in vse našeto stresemo k rižu. Omako umešamo iz jogurta, majoneze, gorčice, oljčnega olja ter začinimo z oljčnim oljem, česnom, soljo, poprom, curryjem ter peteršiljem. Z omako prelijemo riž z zelenjavo in tunino. Narahlo premešamo in postavimo v hladilnik. Ohlajeno okrasimo z limono, s paradižnikom in z vejico peteršilja ter postrežemo.

Sestavine: 25 dag riža, 40 dag tunine v olju, 10 dag paprike, 5 dag kislih kumaric, 5 dag paradižnika, 8 dag čebulčka, 2 dcl jogurta, 1 žlica majoneze, 1 žlica gorčice, 1 žlica oljčnega olja, limonin sok, pol žlice grobo mletega česna, sol, poper, curry, peteršilj

Prekajen jezik in sir v solati

Sestavine: 30 dag prekajenega jezika, 4 paradižniki, polovica rdeče paprike, 1 čebula, 20 dag ementalca, 20 dag ovčjega sira, drobnjak, pol šopka peteršilja, 5 žlic oljčnega olja, sol, poper, 5 žlic belega vinskega kisa, listi zelene solate

Priprava: Prekajen jezik, papriko ter čebulo narežemo na trakove, paradižnik in sir narežemo na kocke. Narezan jezik pomešamo s sirom, paradižnikom, papriko in čebulo ter postavimo na hladno. Olje zmešamo s kisom, soljo, poprom in z zelišči. Po potrebi dodamo vodo. Solato prelijemo s pripravljeno marinado in premešamo. Primerno skledo napolnimo z zelenimi listi solate, po njih porazdelimo pripravljeno solato in ponudimo.

Pečena svinjina z redkvico

Sestavine: 25 dag hladne svinjske pečenke, zelena paprika, šopek redkvice, 4 paradižniki, 25 dag ementalca, 15 dag graha, sol in poper
solatna omaka: 2 rumenjaka, čajna žlička gorčice, žlica kisa, limonin sok, 1,5 dl olja, kisla smetana, drobnjak in peteršilj

Priprava: Meso, paradižnik, papriko, redkvico in sir narežemo na trakove. Vse sestavine pomešamo z graham in damo na hladno. Oba rumenjaka gladko zmešamo z gorčico, s kisom, z limoninim sokom, s soljo in poprom. Po kapljicah dodajamo olje in z mešalnikom zmešamo v majonezo. Lahko po želji dodamo še kislo smetano. Vmešamo zelišča. Vse sestavine prelijemo s pripravljeno omako.

Dinja, ananas in rakci

Priprava: Ledenko in koromač narežemo na trakove, paradižnik pa na osmine. Dinjo in ananas narežemo na kocke. Vse sestavine pomešamo z rakci in nadevamo na primeren krožnik. Za preliv zmešamo vse sestavine, sesekljan česen in šalotko. Ko prelijemo solato s prelivom, premešamo in pustimo nekaj časa, da se sestavine prepojijo.

Sestavine: 8 listov ledenke, pol glavičice koromača, 2 paradižnika, 20 dag medene dinje, 20 dag svežega ananasa, 10 dag rakcev brez lupine, 2 žlici olja, 2 žlici limoninega soka, pol žličke gorčice, 2 žlici sladke smetane, sol in poper, šalotka, česnov strok, zelišča
solatna omaka: 2 rumenjaka, čajna žlička gorčice, žlica kisa, limonin sok, 1,5 dl olja, kisla smetana, drobnjak in peteršilj

Gospodinjsko stran pripravlja: Nataša Erjavec

NAŠ VRTIČEK

MESEC APRIL – MAJ

Dela v vrtu so v polnem teku. Toliko je potrebno postoriti, da se je kar težko odločiti, kje bi začeli.

V aprilu lahko sadimo skoraj že vse rastline. Pravi čas je za sajenje in presajanje dreves in grmovnic. Sedaj je najboljši čas tudi za sajenje trajnic.

V aprilu je čas za presajanje rastlin v korita, ki jih bomo v maju prestavili na prosto. Korita dobro očistimo in napolnimo s kvalitetno zemljo. Po presajanju jih nato en mesec ne dognajemo, saj jim hranila v zemlji povsem zadostujejo. Ko pa začnejo intenzivno rasti, pričnemo cvetoče rastline dognajevati. Posajenih rastlin ne hranimo v toplih notranjih prostorih, ker bi se pojavili dolgi, šibki, slabo obarvani poganjki. Raje jih postavimo pred zavetno steno in po potrebi pokrijemo z agrokopreno.

Nasvet za zasaditev: pisanolistna blitva, rumena paprika, rdeča bršljinka s polnjenim cvetom.

Uporabimo domišljijo v zasaditvah in letos zraven balkonskega cvetja vključimo še zelenjavo. Vedno kombinirajmo barve, ki bodo skupaj delovale kontrastno, npr. rdeča pokončna pelargonija in rumena sanvitalija ali pa koralna fuksija (rdeča s temnimi listi) in bakopa (bela).

Deževno in vetrovno vreme prepreči oprashitev sadnega drevja

Za oprashitev in oploditev mora biti izpolnjenih kar nekaj pogojev. Prvi je, da so cvetni brsti dobro razviti. Plodnica in ostali deli cveta se razvijajo normalno, če je bilo v prejšnjem letu dovolj hrane. V času cvetenja ne sme biti presuho in vetrovno vreme,

ker se v tem primeru kljub oprashitvi (pelod pride na brazdo pestiča) brazda prehitro posuši in pelod ne »kali«. V slabem, deževnem in tudi vetrovnem vremenu do oprashitve ne more priti, ker takrat čebele, ki so glavni oprashevalci, ne morejo leteti. Veter pripomore pri oprashenju le pri orehih, ko stanju in leski. Te rastline imajo velike mačice z ogromno peloda, da se zagotovi uspešna oprashitev. Primerne za oprashitev pa morajo biti tudi temperature: ki ne smejo pasti pod 0°C, saj takrat že lahko pride do pozebe.

Cvetenje sadnih dreves

Različne sadne vrste cvetijo v različnih obdobjih. Prve cvetijo marelice, ki so tako tudi najbolj izpostavljene nevarnosti spomladanske pozebe. Da nekoliko podaljšamo čas brstenja, debla marelic in tudi ostalih

sadnih vrst premažemo z belilnim sredstvom. Bela barva sončne žarke odbije od debla, zato se ta manj segreje, sokovi v drevesu pa se začnejo pretakati nekoliko pozneje. To je največkrat že dovolj, da drevo uide spomladanski pozebi.

Naslednje cvetijo češnje, ki so v času cvetenja med najlepšimi sadnimi drevesi. Pri njih se pri oprashitvi pojavljajo kar velike težave. Klasične sorte so avtosterilne, saj imajo tako imenovani sterilizirni gen. To pomeni, da pelod iste sorte ne more oploditi, zato potrebuje za oploditev drugo sorto, pa še to ne ustreza kar vsaka. Na trgu so na voljo tudi sorte, ki so samooplodne, obenem pa tudi dobre oprashevalke za druge sorte. Še vedno pa je najbolje, da sadimo vsaj dve različni sorti češenj.

Višnje so načeloma samooplodne, le ob bolj neugodnih razmerah je bolje

imeti v bližini še kakšno drugo sorto višenj.

Pri slivah in češljah kakšnih večjih težav z oprashitvijo ni. So pa nekatere sorte boljši oprashevalci kot druge – te so ponavadi samooplodne sorte (stanley, domača češplja, ruth gersteter, bluefree). Druge so samoneoplodne in potrebujejo ob sebi oprashevalko, zato je najbolje saditi vsaj dve do tri različne sorte.

Tudi pri breskvah in nektarinah ne bomo imeli večjih težav z oprashenjem.

Pri hruškah imamo veliko sort, zato je za oprashenje pomembno, kdaj cvetijo določene sorte, da se čas cvetenja pokriva. Nekatere sorte, kot so viljamovka, konferans in še kakšna, večjih težav nimajo, tudi če v bližini ni druge sorte. Se pa pri hruškah lahko pojavijo kar velike težave, če rastejo v preveč kisli zemlji.

Tudi pri jablanah sadimo več različnih sort, tako da je dobra oprashitev vedno zagotovljena. Pri jablanah glede oprashenja ločimo triploidne sorte (jonagold, mutsu, rdeči boskop), ti so slabi oprashevalci, in ostale sorte, ki so diploidi in težav z oprashenjem nimajo in so tudi sami dobri oprashevalci.

NOVO! Rubrika ZELENE REŠITVE

Vsa vprašanja, ki jih imate v vezi z rastlinami, lahko sedaj pošljete na elektronski naslov: nas.vrticek@gmail.com, ali po pošti na naslov Klasje, Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica. Vsak mesec bomo eno vprašanje objavili v rubriki Zelene rešitve.

Irena Ihan

POPRAVEK

Zaradi tehničnih težav pri pripravi gradiva za tisk je v minulih številkah Klasja prišlo do naslednjih napak:

- V št. 1 (januar – februar 2009) je bil pri zahvali za pokojnega IVANA SMOLEJA napisan napačen kraj bivanja. Pravi kraj bivanja je Krška vas 43.
- V št. 2 (marec 2009) je pri zahvali za pokojnega LUDVIKA SMREKARJA med svojci, ki se zahvaljujejo, izpadlo ime vnukinje Petre.

Naročnikom zahval se opravičujemo za nevednosti.

Uredništvo

Usoda se kruto je s tabo poigrala, saj ti polno čašo grenkobe je dala. Bremena usode te niso zlomila, le bolezen iz tebe vso moč je izpila.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in stare mame

JOŽEFE PIŠKUR

iz Velikega Črnla 5a, Ivančna Gorica

Naša iskrena zahvala je namenjena vsem vam, ki ste nam v dneh žalosti stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali sveče, cvetje, za svete maše in v dober namen. Hvala vsem, ki ste se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti, pa tudi tistim, ki jo boste ohranili v svojem spominu.

Vsi njeni

Ni te med nami več, ni te v hiši. Nihče več tvojega glasu ne sliši. Zato pot vodi nas tja, kjer rože ti cvetijo in sveče ti v spomin gorijo.

ZAHVALA

V 84. letu je po hudi bolezni za vedno zaspala naša draga mama, babica in prababica

FRANČIŠKA LOKAR

iz Ivančne Gorice, Ljubljanska cesta 40

Iz srca se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem ter prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, podarili cvetje, sveče in darove za svete maše.

Posebna zahvala osebju ZD Ivančna Gorica, še posebej dr. Janezu Zupančiču, ki je dolga leta skrbel za njeno zdravje. Zahvaljujemo se gospodu župniku Jožetu Kastelicu za lep obred, pevcem cerkvenega pevskega zbora pa za občutno petje v slovo.

Zahvaljujemo se tudi Društvu upokojencev Ivančna Gorica, govornici Anici in organizaciji RK Ivančna Gorica. Hvala tudi pogrebniemu zavodu Perpar, pevcem za izbrane pesmi ter trobentaču za uvodno in zaključno pesem. Iskrena hvala vsem, ki ste našo mamo spoštovali in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujejo vsi njeni

ZAHVALA

Na praznik sv. Jožefa smo se poslovili od dragega brata in strica

FRANCA KRALJA

iz Velikih Kampilj 7 (1933–2009)

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in darove za cerkev in dober namen. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se gospodu župniku Tonetu Pahuljetu za lepo pogrebno slovesnost, vsem molilcem, ki so molili ob njegovi krsti, Janji Erjavec za ganljive poslovlne besede, pevskega zbora, pogrebniemu zavodu Perpar in osebju Doma starejših občanov Grosuplje. Iskrena zahvala članom Gasilskega društva Muljava, ki so poslednjič pospremili svojega častnega poveljnika od doma in ga položili k poslednjemu počitku ter za ganljive poslovlne besede.

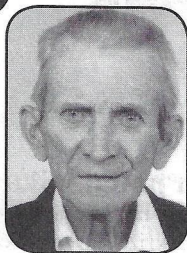
Hvala vsem za vse, kar ste dobrega storili zanj; ohranite ga v lepem spominu.

Vsi njegovi

KAMLES PERPAR

- NOVO: VZDRŽEVANJE VRTOV IN POKOPALIŠČ
- NOVI NAGROBNi SPOMENIKI
- KLESANJE IN OBNOVA ČRK

STANKO PERPAR, Zaboršt 16, 1296 Šentvid pri Stični
GSM: 041/43 66 64 www.kamles.si

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil naš oče, dedek in pradedek

ALOJZ SEVER

Adamov ata z Bojanjega Vrha

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrekli sožalje, in vsem, ki so našega oča pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo tudi osebju Zdravstvenega doma v Ivančni Gorici, negovalkam Doma upokojencev Grosuplje, ki so na domu skrbele zanj, pevcem z Muljave, govornikom za lepe poslovilne besede, župniku z Muljave, vsem, ki ste darovali za maše, sveče in cvetje. Zahvaljujemo pa se tudi pogrebnemu zavodu Perpar.

Vsi, ki smo ga imeli radi

*Bolečina, ki nam v srcu tli,
te v življenje več ne obudi.
Čas zabriše bolečine,
a spomin ostane, nikdar ne izgine.*

ZAHVALA

Nenadoma in nepričakovano nas je zapustila naša sestra, teta in svakinja

ANI KRALJ

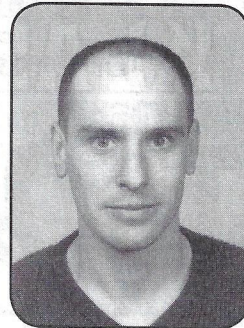
(3. 7. 1935 – 10. 3. 2009)

upokojena frizerka iz Zgornje Drage pri Višnji Gori 14

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom Zgornje Drage, prijateljem in znancem za izrečene besede sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvaljujemo se Franciju Keku ml. za prvo pomoč. Hvala duhovnikom, gospodu Jožetu Kastelicu in Simonu Modicu, ter molitveni skupini iz Ivančne Gorice.

Hvala tudi pogrebnemu podjetju Perpar, Cvetmarketu iz Ivančne Gorice, gospodu Lojzu Miklavčiču iz Višnje Gore in Jerici Steklasa za zapete pesmi. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerana,
a v srcih naših si ostal.
Ostali so spomini, bolečina,
za teboj velika je praznina.
Ostane nam le pogled v nebo,
kjer upamo, da ti je lepo.*

V SPOMIN

Minilo je leto dni, odkar nas je zapustil dragi sin in brat

ALEŠ TRONTELJ

iz Ivančne Gorice

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, prižigate sveče, prinašate cvetje in se ga spominjate z lepo mislijo.

Vedno tvoji: mami Jožica, oči Anton in sestra Tina

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je v 79. letu zapustila naša draga mami, babi in prababica

MARIJA ANŽLOVAR - MIMI

iz Šentvida pri Stični

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se pokojni poklonili v slovo, jo pospremili na njeni zadnji poti, ji prinesli cvetje in sveče, darovali za sveto mašo in v dober namen.

Zahvala njenim prijateljem, sosedom, ki ste jo obiskovali v težkih dneh in ji dajali moči.

Najlepše se zahvaljujemo ge. Nežki in ge. Lojzki za pomoč in nego ob njeni bolezni. Zahvala Gasilskemu društvu Šentvid, pevkam in pevcem šentvidskega pevskega zbora, članom Društva upokojencev, Turističnega društva in Rdečega križa in AMD Šentvid. Hvala tudi za poslovilne besede na njeni zadnji poti.

Hvala osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, gastro oddelku v Ljubljani in osebju Doma starejših občanov Grosuplje.

Hvala g. župniku za obred in pogrebnemu zavodu Perpar za vso pomoč.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaljuči vsi njeni

*Ni večje bolečine
kot v dneh žalosti
nositi v srcu srečnih dni spomine!*

ZAHVALA

Prenehalo je biti zlato srce naše

MINKE MEDVED

Ulica Antona Tomšiča 21, Višnja Gora

Ob boleči izgubi drage Minke se zahvaljujemo domačemu gospodu župniku Boštjanu Modicu za molitev, lep pogrebni obred in ganljive poslovilne besede. Zahvaljujemo se pogrebnemu zavodu Perpar, pevcem cerkvenega pevskega zbora iz Višnje Gore za občuteno zapete pesmi in osebju negovalnega oddelka bolnišnice Golnik.

Hvala sosedom, še posebej družini Žizak, nekdanjim sodelavcem, prijateljem, znancem in sorodnikom za vso pomoč, podarjene sveče, cvetje in izraženo sožalje.

Hvala tudi vsem darovalcem svetih maš ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

*Leto bo minilo,
odkar se tvoje srce je umirilo.
Izbral si svojo pot,
po njej zdaj hodiš kot gospod.*

*Zapustil si svoj rodni kraj
in odšel je tvoj smehljaj.
Prazna naša hiša je ostala,
v našem srcu pa velika rana,
ki nikdar ne bo se zacelila,
dokler nekje se ne dobimo.*

*Vsak dan sonce vzhaja,
naša tiha žalost pa ostaja.
Zdaj toplo sonce več ne greje te,
le VEČNA LUČKA ti sveti še.*

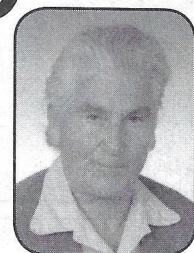
V SPOMIN

DARKU ANŽLOVARJU

(1977–2008)

Iz vsega srca se zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov grob, mu prinašate sveče in cvetje. Vsem še enkrat hvala.

Njegovi domači

*Brez milosti in časa pride smrt,
nekdo je rešen, drugi pa potr.
Žalost nam je v srcu, solza v očeh,
kot da je na svetu umrl tudi smeh.*

ZAHVALA

Ob smrti naše tete

ALOJZIJE - SLAVKE ŠTREMPFELJ

iz Petrušnje vasi 29

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče in maše. Hvala tudi g. župniku Grebencu za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se tudi pogrebnemu zavodu Perpar za organizacijo pogreba.

Vsi njeni

*Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te slišimo mi vsi,
pogrešamo te,
med nami si ...*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

ANTONA PROSENA

po domače Lipavčevega Toneta iz Čagošč

Iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih z nami delili bolečino, nam izrekli sožalje ter ga skupaj z nami pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala gasilcem PGD Temenica ter pogrebnemu zavodu Perpar za lepo organizacijo pogreba.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Nikoli ne bomo pozabili tvoje dobrote in neizmerne volje do življenja, dragi naš deda.

Vsi tvoji

*Zakaj si, mama, morala umreti,
ko pa tako lepo je s tabo bilo živeti.
Odkar utihnil je tvoj glas, žalost,
bolečina domujeta pri nas.
Ljubila si življenje, polje in dom,
vendar brez slovesa si zapustila naš dom,
kjer tvoje pridne so roke,
ki tako lepo skrbele so za nas vse.*

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila draga mama

JOŽEFA VERBIČ

iz Hrastovega Dola

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in za svete maše ter našo mamo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. Janezu Petku za lepo opravljen mašni obred, pogrebnemu zavodu Perpar, pevcem in ge. Ani Verbič za molitve v domači hiši.

Še enkrat hvala vsem, tudi tistim, ki Vas nismo posebej imenovali.

Žaljuči vsi njeni

POGREBNE STORITVE

Perpar Janez s.p.

VSE POGREBNE STORITVE NA ENEM MESTU. DOSEGLJIVI 24 UR NA DAN.

041/785-113 041/647-380

KLASJEV KRATKOČASNIK

NEIZKORIŠČENE MOŽNOSTI IZRABE	ČRKA L	DOLGO ZGODO- VINSKO OBDOBJE	STAROGR. SREBRNIK MANJSE VREDNOS- TI, OBLOŠ	SLOVITA SOVJETSKA (UKRAJIN.) TELOVADKA (LARISA)	VILI RESNIK	? DVOJINA MNOŽINA	ZDRAVILNA RASTLINA, KI USPEVA NA SUHIH TRAVNIH
TKIVNI HORMON, KI SE SPROŠČA OB VNUTJIH							
DOLGO SREDNJE- VEŠKO SULICAŠTO OROŽJE							
PREDLOG		OSTRI, PRAVI, TOPI ? BRKAČ, MUSTAČAR			ENAKI ČRKI AMERISKI IGRALEC (JOHN)		
NOETOV SIN, PRAOČE SEMITOV			OKRAS, GRM IZ DRUŽINE RAZHUDNIK ZOBNIK (GLAS)				
PRIZA- DEVANJE ZA DOSEGO CILJA				ČLANICA VERKEGA REDA			
NEUMNICE, TRAPE VHOD V PREBAVNO CEV				ŠVEDSKI SMUČARSKI SKAKALEC GRIMHOLM IRIDIJ			
						HRIBOVITA STAJERSKA POKRAJINA OB MEJI S HRVAŠKO	SPOMIN- SKA SLED V MOZGANIH
AVTOR MARKO BOKALČIČ	POLJSKA OBILICA IMENA DOROTEJA	OKRAS, KI SE NOSI NA VERIZICI	DOJKE PREJŠNJI BRITANSKI PREMIER (TONY)	EG. SKLAD, PEVEC IN IGRALEC (FARID EL) PERZIJA			
IZKAZO- VALKA DOBROTE					DEJAVNOST HRIBO- LAZCEV	PLESEN NA VINU OTOSKA DRŽAVA V ZDA	
FORMA				IGRALEC FIENNES STAREJŠI KOVINA, KI RJAVI		LARA GUT LESEN ZAMASEK ZA SODE	
ANGLEŠKI PESNIK IN PISATELJ (HERBERT)			ATEK, OČI	PRIPRAVA ZA PEKO JEDI NA PIKNIH		POSODA ZA UMIVANJE PRIZORIŠČE NEMEJSKIH ANT. IGER	
OSTER PODALJEK PLEVE PRI KLASU, RESINA				? DVA, TRI ANDREJ PEČENKO	SKUPINA ALPINISTOV NA VRVI SORTA JABOLK		
UMETNO VLAKNO IN TKANINA IZ NJEGA					IZR. POLI- TIK BEGIN PRED- STOJNIK UNIVERZE		
ANJA KLINAR		POVEČANA PREKRV- LJENOST TKIVA					
						DAJATEV DRŽAVI	ŽENA PO SMRTI SVOJEGA MOŽA
						DRASKO VESELI- NOVIČ UŽIVATI TEKOČINO	
						NAJVEČJA ITAL. REKA STARO- PERZJSKI KRALJ	
				TOLE	MIŠIČNO, VEZIVNO, KROVNO ? IVAN TAVČAR		
				OBAR- VANJE LAS NA STAROST			
				GOVOR- NIŠRVO			

Smeška

Ustvarjalca otroške poezije so večkrat povabili v vrte in podobne ustanove, da je otrokom deklamiral svoje pesnitve. Ker je imel nekaj pevskega daru, je nekatere mojstrovine tudi glasbeno obdelal in jih nadebudnežem zapel, da se je vse treslo. Dobro vzdušje je veljalo izkoristiti tudi za vzgojne prijeme. Posebej rad je vprašal, če si redno umivajo zobke.

»Oja,« so v en glas odgovorili otroci, »umivamo!« To je ponovil tolikokrat, da je vprašanje postalo že železna srjaja, kar pa je lahko tudi neprijetna stvar. Nekega dne ga je namreč slišal tudi eden od staršev, ki je bil animator v domu upokojencev. Program mu je bil všeč, pa je avtorja povabil med svoje varovance. Predstava je tekla, da je bilo veselje, in varovancev so bile

same oči in ušesa. Nenadoma pa izvajalec kot iz topa: »Kaj pa zobke, si kaj umivate, zobke?« Stanovalci doma so avtorja najprej začudeno gledali, nato pa pojasnili: »Nič, kar v kozarec jih denemo, pa se odmočijo!«

LAHKA KRIŽANKA S POPUSTI IN Z »NAGRADO«

Kdor jo bo rešil, bo za nagrado zvedel novico, kako še drugače rečemo sreči. To se bo razkrilo v poudarjenem (osencenem) navpičnem stolpcu).

O					R
				B	
		R			
	O				K
				Š	
				S	
		A			

Pesem pomagalka
V Klasju je navada taka, da pesem križanko namaka. Kar recimo po pravici: pesem vodi nas k resnici. Do nje pa pelje dolga pot, polna trnja in nezdod.

A vaše brihtne glavce vėjo brez pojóče travce: kadar sije polna luna, k nam prikrade se f..... Vidite, da ni težko; bili ste vztrajni, pa je šlo!

LS

Vodoravno: 1. množično darovanje v cerkvi, 2. pretežno moško pokrivalo, 3. del organizma, 4. uporabnik javnega prometnega sredstva, 5. ročno strelno orožje 6. gora med Primorsko in Notranjsko, 7. eden od prstov.

Geslo suščeve križanke je bilo: MODROSTNI ZOB

Horuk v stare čase!

(Humor pred sto leti)

Ni bilo pametno vstati

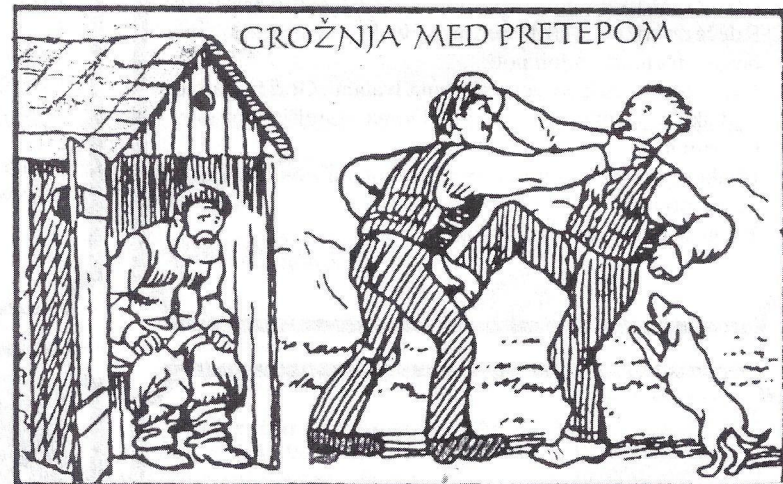
Zmikavt je bil obtožen, da je kradel. Toda odvetnik ga je pri obravnavi tako dobro zagovarjal, da je bil na koncu fant oproščen. Ko so že vsi odšli iz dvorane, je obtoženi mirno sedel na klopi. Zato ga odvetnik opomni: »Pojdi zdaj, saj si bil vendar spoznan za nedolžnega.« Fant se skloni k zagovorniku in mu zašepeta na uho: »Čakam, da se oddalji tožnik; sem namreč v njegovih hlačah!«

Z resnico na dan

Gospa, ki je mislila, da je vedno bolna, je spet pri zdravniku. Ta jo dalj časa natančno preiskuje, nato jo zaskrbljeno pogleda in vpraša: »Gospa, ste pripravljene, da prenesete čisto resnico?« »Samo resnico, gospod doktor, sem povsem vdana v usodo!« »Gospa, nič vam ni!«

Posebna želja

Ne preveč mična gospodična pride k fotografu. Ta jo vpraša: »Gospodična, vam naredim doprso fotografijo?« Dekle malo pomisli in se odloči: »No, ja, nekaj obraza naj bo tudi na njej!«

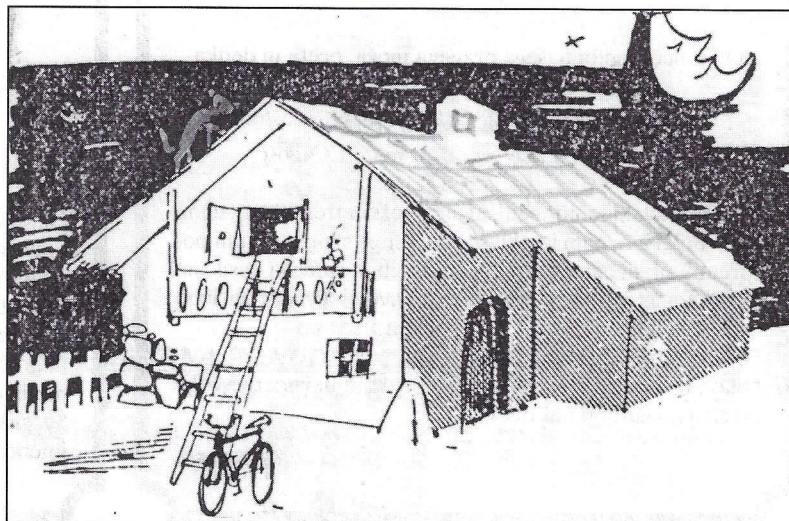

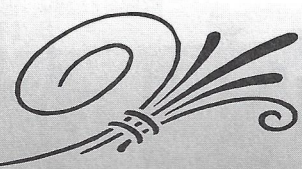
Le čakaj, da naš oče opravijo potrebo, potem boš pa videl !!!

Vganka šaljivka

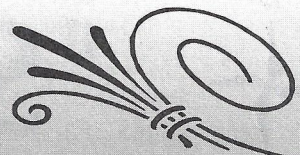
Katera lestev je najbolj nevarna?

(Odgovor: vasovalčeva)

Siva stran

Beseda o besedi

MODRI, BISTRI, UMNI, NADARJENI, PAMETNI, RAZUMNI ...

Gotovo ste že kdaj razmišljali, odkod toliko izrazov za označevanje stopnje duševnih sposobnosti in zakaj ima beseda »moder« dva pomena. Psihologi in drugi dušeslovci sicer skušajo bolj ali manj uspešno razložiti pomenske razlike med izrazi moder, bister, pameten, nadarjen, preudaren, razumen, razsoden in še kaj. Med naštetimi izrazi včasih dejansko čutimo pomenske odtenke, eni kot drugi pa vendarle označujejo stopnjo intelektualne sposobnosti. Po moje je treba razlago iskati globlje v naši preteklosti. Vedeti je namreč treba, da so naši predniki več tisočletij živeli neposredno v naravi, od nje živeli, se je bali, jo spoštovali in njene posamezne sestavine celo po božje častili. Ker so verovali v naravo, jim zategadelj pravimo naravoverci (po tuje pogani). Poleg zemeljskih bogov so strahoma slutili še vrhovno božanstvo, stvarnika v obliki svetlobe in njenih pojavov, predvsem vida (prekucnjena oblika vid je div - bog). Svetloba (vid) je večinoma prihajala od zgoraj, z neba; bog je torej zgoraj, to se pravi na nebu. Ker je nebo ob jasnem vremenu modro, so ljudje sklepali, da je bog take barve, pa pika. Ker je bog neskončno razumen in ima vselej prav, so ljudje z barvo neba (boga) označevali tudi stopnjo človekove razsodnosti; moder je torej tisti, ki je od »modrega« stvarnika dobil nekaj njegove sposobnosti, ki mu omogoča **ustvarjalnost**. Modrost je vsekakor božji dar, zato je človek, ki je ta dar dobil, **nadarjen**. Nadarjenosti je kajpak več vrst. Lep dokaz, da je

»modro« tesno povezano s »svetim«, so trije **modri** (kralji), ki jim drugače pravimo tudi **sveti** trije kralji.

Izraz **pameten** je nekoč očitno imel ožji pomen, označeval je človeka z dobrim spominom (pametovanjem, »pamčenjem«). Ker človek s to lastnostjo naredi namišljen ali stvaren vtis večje razumnosti, je izraz postopoma začel označevati večjo duševno zmogljivost. Moder, (pameten, nadarjen) človek je praviloma tudi **preudaren in razsoden**.

Pa pogledjmo, kako je prišlo do pojma **bister**, ki je, vzeto na splošno, sopomenka za našete izraze. Med zemeljskimi božanstvi so naši predniki najbolj častili vodo. Zakaj? V tej snovi so namreč videli največ nebesnih (božjih) lastnosti: ena od teh je lesk na njeni površini. Voda se torej sveti, kar je vsekakor povezano z vidom, torej nekaj božanskega. Pogled v njeno globino pa je pokazal še nekaj božjega – nebesno modrina. Blesk in modrina pa sta bili najbolj odvisni od bistrosti vode. Čim večja je bistrorost, bolj prideta do izraza modrost in svetost. Bister človek je torej tisti, ki kaže največ **ustvarjalnih** (»stvarnikovih«) sposobnosti.

Izraz »moder« je v tesni povezavi s pojmom **višnjevi** in **sinji**, ki sta pravzaprav barvna odtenka nebesne modrine in imata zategadelj božansko izhodišče. Prvi izraz izhaja iz »višave« (nebeška višava, višnjevnost višav), drugi pa od »silni«, to je vsemogočni. V izrazu višnjevi bo treba v prihodnje vsekakor

iskati izvor imena Višnja Gora in Višnje-gorci. Etimološko je nekoliko težje utemeljiti glasovno izhodišče za **um** in njegovo malce nelogično nadaljevanje (**raz**)**um**.

Moder, pameten, bister, preudaren, razsoden, nadarjen, razumen, brihten ustvarjalec in še kaj, so pomensko sorodni, a včasih izvorno različni pojmi. Upajmo, da je bilo vsaj nekaj od tega usojeno tudi nam. Če je bilo, potem se ravnajmo po pregovoru, da pametnejši odnehajo; no, pa smo nehali.

LS

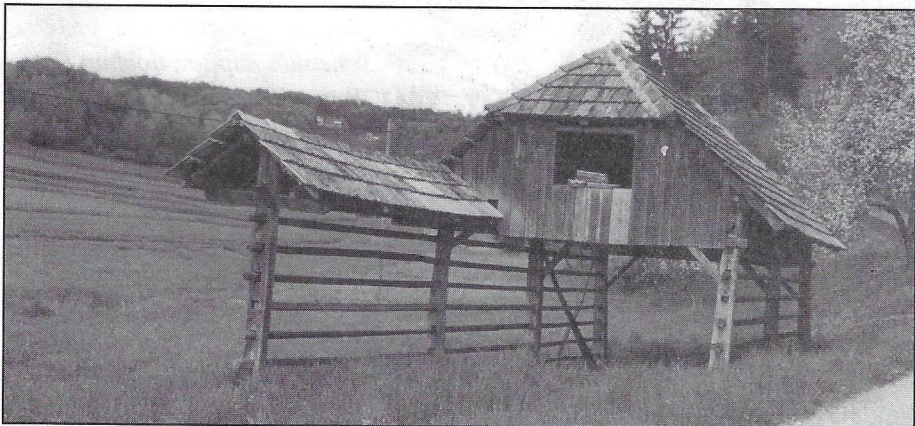
Pamet, modrost, bistrorost, razum, preudarnost, razsodnost, ustvarjalnost in podobne zmogljivosti imajo izhodišče v centralnem živčevju, predvsem v glavi, za uresničevanje teh kvalitete pa je odgovorno vse telo.

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Današnji čas ni preveč naklonjen ohranjanju naše kulturne dediščine. Stara domovanja se podirajo in z njimi izginjajo tudi stvari iz domene našega kotička. Na srečo imamo vendarle nekaj ljudi z občutkom za minuli čas, ki v potu svojega obraza požrtvovalno skrbijo, da se je vsaj nekaj tega bogastva ohranilo. Na lokalni ravni ima za to nekaj zaslug tudi naš časopis in njegove rubrike z narodopisno vsebino.

Pa se je našlo nekaj »modrih«, ki že vrsto let ploščati svoje riti po pisarnah raznih ustanov, srebajo kavico in znanstveno »modrujejo«. Plod tega tuhtanja je med drugim tudi zakon o varovanju naše naravne in kulturne dediščine. Vse lepo in prav. Toda v zakonu so zapisane stvari, ki bodo zanesljivo pripomogle k še hitrejšemu propadanju minulega. V mislih imam določilo, po katerem so stvari, stare nekaj desetletij, nekakšna last strokovnih institucij, to se pravi države. Tako lahko na lepem pride pooblaščenec in zbiralcu zakonito odnese stvari, ki jih je zbiral vrsto let in vložil vanje veliko truda in sredstev. Celotako daleč so šli in zapisali, da naj ti ljudje »oblasti« kar sami pridejo prijavljat tozadevno imetje. Za božjo voljo, kdo pa bo še tako neumen, da bo za naprej kaj storil v tej smeri. Razumen človek bi dosti prej pričakoval vljudno povabilo k sodelovanju. To naj bi potekalo v obliki kulturnega (neprisilnega) evidentiranja zbirk, strokovne in finančne pomoči, morebitnega odkupa po primerni ceni in kajpak tudi simbolnega priznanja za nadvse koristno delo. Na ta način bi največ prispevali k ohranjanju našega narodnega blaga in preprečili njegovo odteka-

LS

Nova etnološka uganka

Ivančna Gorica, april 2009

Kranjčanova Minka z Rogovile pri Ivančni Gorici s svojo zbirko popotnih palic grčavk. Svoje zbirke kajpak ne bo mogla prijaviti, ker je že dve desetletji pokojna.

nje na tuje. Ej, gospoda, iz te moke ne bo shajanega testa, ne užitnega kruha. Vidite, tako se zgodi, če o stvareh odločajo ljudje, ki ne premorejo zdrave kmečke pameti, ampak le nekakšno suho »strokovnost«. Klinc jih gleda!

Slika in besede

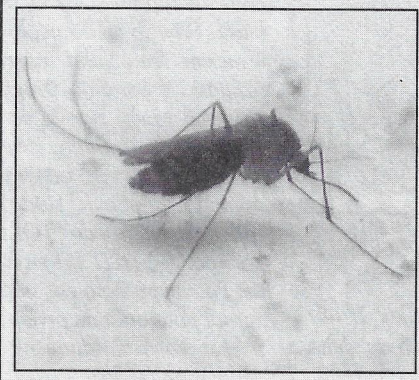
(fotorebus)

Zadnjič smo imeli za uganko kolo. Včasih je veljalo, da so v naših krajih vpeljali kolo kot bistveni del vozila mnogo kasneje. Kolo, najdeno na Ljubljanskem barju, pa nas je poučilo, da so to iznajdbo pri nas poznali in uporabljali najmanj pred 5 tisoč leti. Kolo je bilo nasajeno na os in še kar dobro ohranjeno. Tako pa vendarle ne, da bi prepoznali znamko. Mercedesovo vsekakor ni bilo! Ko so uvideli, da so naše ceste zanj pre-slabe, in je zategadelj neuporabno, so ga menda ponovno zakopali v barjansko blato. Ker je kolo že dolgo med nami, so ljudje nanj navezali marsikatero domislico. Evo jih nekaj:

Vsi na kolo za zdravo telo. Slabo kolo te pripelje v nebo. Sonce, zemlja, mesec, vrte se brez kolesce. Manjka mu tisto kolesce, ki smeti iz glave meče. Tine Pikel ima bicikel. Odveč je kot peto kolo pri vozu. Brez rezervnega kolesa se ne podajaj na dolgo pot. Lepa Anka koló pleše. Je počasen, kot bi se mu kolo snelo. Smo šli po nevesto, pa se nam je zdrobilo pesto. ...

Kaj pa menite o tej mrcini? Menda se bo že kaj našlo.

LS

Stara »novica«

Šentvid pri Stični

»Najprej si oglejmo nekaj laži študenta Kvasa, ki jih navaja v liberalnem časopisu. Pravi, da smo mi raznesli naokoli, da je njihova igra le za odrasle. Če je kdo to raznesel, je raznesel sam, da bi s tem ljudi privlekel na predstavo. Danes, ko smo igro videli, mu povemo, da igra res ni primerna za mladino. Če bomo dajali otrokom tako hrano, se ne smemo čuditi, če se godijo med otroci take stvari, da vsakega treznega človeka pretresejo. Seveda za študenta Kvasa ni nič pohujšivega. Dalje pravi, da se je na prižnici prepovedalo iti k sokolski predstavi. Kdo neki je to slišal? Študent Kvas gotovo ne, ker je on že zdavnaj pozabil na cerkev. Dalje je slišal Kvas, da se je popoldne pri krščanskemu nauku med molitvami prosilo, naj se ja vsi udeležijo naše predstave. Tudi to ni res. Igra se

je oznanila dopoldne med drugimi oznanili. Bila je to igra Pastirci in kralji. Vsebinska igra je taka, da se lahko razlaga tudi na prižnici in se je tudi v resnici razlagala: Kako, da se je Kvas tako razvnel? Sam pravi na koncu dopisa: »Ker mu že preveč smrdi.« Da, smrdi, ampak drugje, tako, da se je moralo Kvasa resno opominjati, naj svojo stvar meče, kamor spada, ne pa pod okna svojih sosoživalcev. Upamo, da razumete, gospod Kvas!«

Domoljub, 9. marca 1921 (odlomek).

Ljudska primerljivka

Se smeji kot Cigan belemu kruhu.

(He, he,, kajne, da je dobra. Kaj ne bo, saj je ljudska.)

Napovedi o letini in vremenu

Za mesec april ali mali traven ali duben

Če penica poje, preden trta brsti, kmet se letine veseli.

Kolikor pred sv. Markom žaba reglja, toliko po sv. Marku počiva molkla.

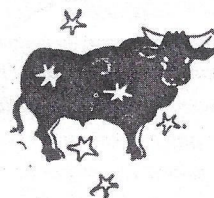
Svetega Tiburcija polje zeleno, dobra bo letina, zrnje jekleno.

Na svetega Jurja lepo – jeseni vince sladko.

Kadar se aprila vreme smeje, se skisa kasneje.

Dubnov dež je res pravi dar iz nebes.

Če malega travna grmi, se slane več bati ni.

"SEVERNA" STRAN

Kako sta Bečnikova dva končno poprijela

Po tistem, ko je umrla Bečnikova mati in za njo še teta Johana, sta Bečnikov oče in sin Martin živela sama in jima ni šlo kaj prida. Bila sta namreč lena ko voda v bajerju. Dokler sta bili ženski živi, sta večino dela opravili sami in pri tem večkrat slikovito opozarjali: »Bosta videla, ko naju ne bo, vama nihče več ne bo riti odnašal!« In res je bilo tako: imela sta slabo obdelane njive, prazne lonce, strgane rokave in mrzlo peč. »Martin, tako ne bo šlo naprej, oženiti se moraš,« je nekega dne oče rekel sinu med brezuspešnim stikanjem po shrambi. Fant je šel naokoli in iz sosednje fare pripeljal na dom pridno in bistroumno ženo Angelo. Njen prihod se je hitro poznal v hiši. Pri zunanjih delih pa ne, ker Bečnika še vedno nista bila kaj prida za delo. »Fanta« sta, na primer, kar v senci počakala, da je Angela z motiko naredila jamice za fižol, onadva sta ga pa posadila. Toda glej, semena sta nametala le v vsako drugo jamico, ker sta ugotovila, da so kotanjice pregoste: »Kdo se bo tako matral,« sta brundala sama sebi v brado. Na podoben način sta se »garača« znašla tudi pri drugih opravilih. Angela se je delala, kot da tega ne opazi, in si je mislila svoje.

Ko so pred zimo končali z deli, je

Angela uresničila svoje načrte. Opol dne, na primer, je postavila na mizo skledo z zeljem in s fižolom, toda slednjega je bilo zelo malo med zelnatim protjem. »Ne vem, kaj je letos s fižolom – komaj v vsaki drugi jamici je skalil,« je potarnala gospodinja, videč, da jedca vztrajno iščeta zrna med zelnatim protjem.

»Tudi zelje je slabo kuhano,« je s kislim obrazom pripomnil eden od njiju. »Drva so bila pozno pripravljene,

pa slabo gorijo,« je prepričljivo nastopila Angela. Možaka sta kajpak molčala, dobro vedoč, kje tiči krivec. Podobne »kazni«, vse podkrepljene s pojasnili, so do pomladi tako predelale oba socialista, da sta bolj poprijela pri delu in potem uživala sadove svojega znoja.

To je bilo še v času, ko je veljal pregovor: »Kdor ne dela, naj ne je.« A kaj, ko so ti časi že proč. Škoda, škoda!

LS

PRAZGODOVINSKE SLEDI SLOVENSTVA V NAŠIH KRAJIH

O sledovih prednamcev v naših predelih sem v Klasju že veliko pisal. Tu namreč kar mrgoli dokazov, da so naši slovenski predniki tod živeli že v starejši železni dobi, verjetno pa že mnogo prej. Med najbolj očitnimi dokazi so tako imenovani Drmožniki (izvirno Trimožniki). Najbolj znan je tisti v Spodnji Dragi pri Ivančni Gorici. Drmožniki so vode, ki so jih naši predniki po božje častili in si v njih iskali zdravja. Najbolj presenetljivo pa je, da so to ponekod počeli vse do začetka druge svetovne vojne. Do nedavna so še živeli Dražani, ki so na lastne oči videli nočna obredja ob vodi, danes pa to lahko potrdijo njihovi potomci. Odkod ta na videz nenavadna imena in običaji? Naši predniki so bili namreč naravoverci (pogani), ki so vodo kot življenjski sok imenovali muža. Na to nas še danes spominjajo izrazi mužen les, muzga iz vinske trte in drugi arhaizmi. Prednamci so vodo častili, ker jim je

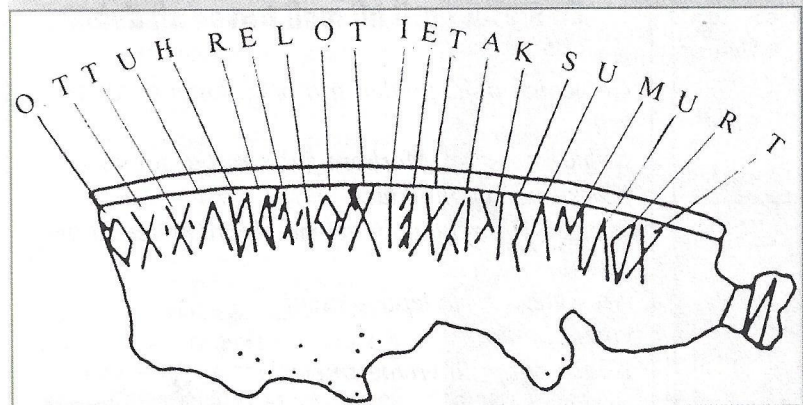
omogočala življenje, pa tudi zato, ker se je na površini bleščala (bila je šajmata) in ker se je v njej odsevala modrina neba, kjer biva Vsevidni. Kot bistrovidni opazovalci so kmalu ugotovili, da je muža v naravi edina snov, ki sama od sebe prehaja v tri stanja: trdno, tekoče in plinasto, kar je dalo ime Trimožje (izvirno Trimužjat). Da gre v resnici za imena iz starejše železne dobe, pričajo številne izkapanine z območja italijanskih Dolomitov, kjer so v starejši železni dobi prav tako živeli slovenski častilci vode. Na najdenih kopaliških predmetih so namreč našli številne napise v venetici, ki se dajo dobro brati s pomočjo slovenskih narečij. Na njih je velikokrat zapisano ime šajmata (sveto) Trimožje, ob njem pa pogosto še ime drugega božanstva z imenom Hudo (izvirno Hutto). Tudi to ime je v našem duhovnem izrazju še vedno poznano, saj pravimo hudoba, hudič, hudobija in tako naprej. Povsem

bro poznamo, »tolar«, s pomenom odkupnina, dar. Kljub poškodovani pločevini se dá nekaj besed prebrati tudi v nadaljevanju, ki ga ni na tej sliki.

Smiselno bi se celotno besedilo glasil nekako takole: Trimožju in Hudu dajte odkupnino, vsi ki se zdravite v blatu. Prav to so do nedavnega počeli v našem Trimožniku (narečno Drmožniku) v Spodnji Dragi, južno od Hudega. Matej Bor, ki še ni vedel za moje odkritje malone živega primera davnega obredja z vso imensko spremljavo (Trimožnik, Hudo), je pri posodabljanju besedo TOLER prebral kot »potlejš«, HUTTO pa kot »kdorkoli«. Podvojeni T po vsej verjetnosti stoji zaradi poudarka na prvem vokalu, kar povsem ustreza današnji izgovorjavi (Húdo, ne Hudó).

Napis moramo brati z leve proti desni, kakor so orientirane venetske črke.

Trimožje je pisano v dajalniku, Hudo pa verjetno v imenovalniku. Toda glejte čudo: tu je še eno ime, ki ga starejši do-

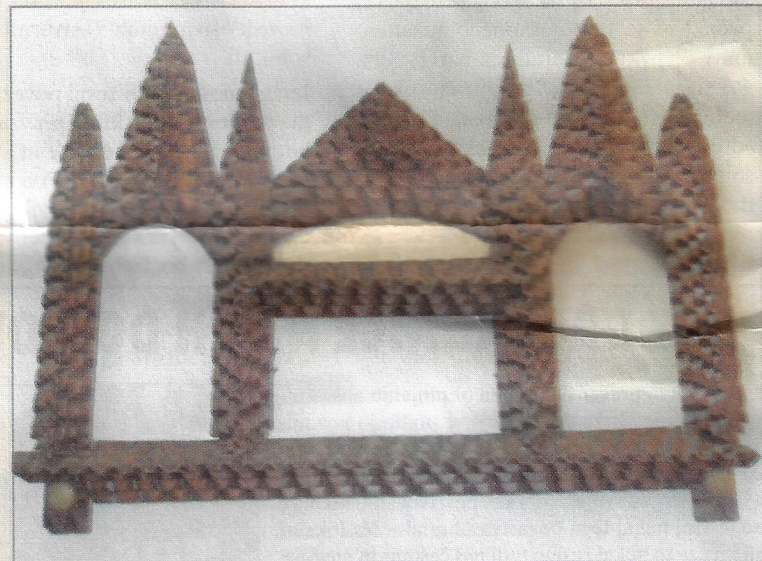

V italijanskem Calalzu (nekdanj Kalcu) so odkrili veliko kopaliških pripomočkov z napisi, na katerih se poleg Trimožja (izvirno Trimužjat in še drugače) velikokrat pojavlja še ime Hudo (Hutto).

CXXVI. REKORD: OKVIR IZ NAJVEČ SESTAVIN

Neverjetno, kaj vse naši dragi bralci hranijo na svojih domovih. Naš stari znanec, Jože Kuhlja z Vira, ima nenavaden izdelek z več rekordnih vrednosti. Mi se bomo osredotočili le na sestavo in simboliko tega izdelka, čeprav sta tudi čas in kraj njegovega nastanka vredna naše pozornosti in našega zapisa. Gospod Jože je okvir dobil od starega očeta, Jožeta Čoza, preko mame Amalije. Ded Jože je bil doma v Temenici, a se je pozneje priženil na Staro Goro pri Primskovem. Ko se je v 1. svetovni vojni odprlo še italijansko bojišče, je moral na Sočo, kjer je v okolici Kobarida pomagal odbijati številne italijanske ofenzive. Med čakanjem na nove vihre so se vojaki v skalnatih kavernah ukvarjali z raznimi drobnarijami; Jože Čož, na primer, je nabral deščice od zabojčkov za prepečenec in si z žepnim nožkom izrezljal zanimiv okvir. Obliko sta mu narekovala dva nagiba: pobožnost in domoljubje, pa je okviru dal podobo gotške katedrale, ki hkrati spominja na Triglav, simbol slovenstva. Ko je bil Jože ob nekem napadu ranjen, je iz bolnišnice prišel domov na okrevanje. Tedaj je v vojaški plahti prinesel s seboj kup izrezljanih koščkov, ki jih je s klejem zlepil v okvir s premerom 35 x 25 centimetrov. Izdelek je sestavljen iz najmanj 50 koščkov, zato ga mirne vesti lahko uvrstimo med rekorde.

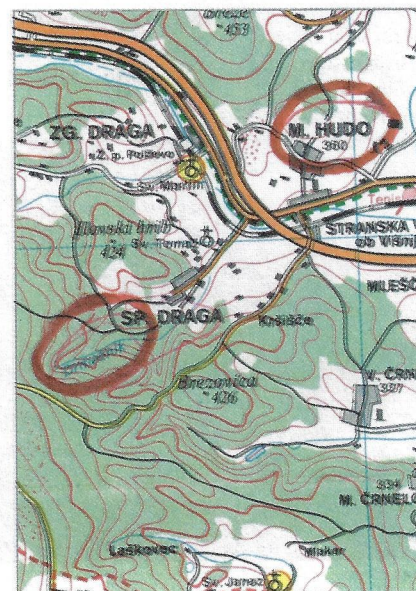
Rekordni okvir Jožeta Kuhlja z Vira.

Pripisali ga bomo sedanjemu lastniku Jožetu Kuhlju. To je že njegov četrti rekord. Čestitamo! Hkrati pa naj bo to svojevrstna počastitev in spomin na deda Jožeta, ki je po zasilni ozdravitvi znova moral na bojišče in se od tam ni več vrnil.

LS

očitno je, da gre za dve nasprotni božanstvi: Trimožje je dobro, Hudo pa hudobno. Trditev, da gre v resnici za slovenske običaje in za slovenska imena iz velike davnine, je torej trikrat potrjena: ime Trimožnik, zanesljiva pričevanja o

obredju in vas Hudo v neposredni okolici. Kaj morejo biti poleg imen za gradiško infrastrukturo na tem božjem svetu še trdnjše dokazi o našem prazgodovinskem žitju in bitju na naših tleh!

Na izrezku iz zemljevida se lepo vidi, da sta izvir Drmožnik in naselje Hudo v sosesčini. Če obe imeni in sporočilo o obvodnem obredju primerjamo z vsebino venetskih napisov, dobimo prvo vrsten dokaz o davnem bivanju naših slovanskih prednikov v srednji Evropi. Hkrati je to nov dokaz, da je branje venetskih napisov s pomočjo slovenščine, kot sta to z manjšimi napakami počela Matej Bor, Ivan Tomažič in drugi, pravilno. Pridevnik Malo je bil Hudemu dodan v novejšem času zaradi razlikovanja od drugega naselja z enakim imenom.